

PROTOKÓŁ NR XXXIII/21

XXXIII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego

kadencji 2018-2023

21 czerwca 2021 roku, godz.11⁰⁰

Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad XXXIII zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, otwieram XXXIII sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, zanim uchwalimy porządek obrad, korzystając z tego, że dzisiaj mamy gości z Białorusi i na spotkaniu z Prezydium Sejmiku i Przewodniczącymi Klubów uzgodniliśmy, że dzisiaj będziemy przyjmowali uchwałę na temat Białorusi. Przed porządkiem obrad, ja bym prosił Panią Katarynę Kardasz, studentkę naszego uniwersytetu, naszą mieszkankę o zaprezentowanie dwóch utworów tak, żeby była dobra atmosfera, jeśli chodzi o podejmowanie uchwały w sprawie Białorusi. Bardzo proszę – Pani Kataryna.

występ

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Dziękuję bardzo Pani Katarynie. Przechodzimy do uchwalenia porządku obrad. Chciałbym powiedzieć, że moi rodzice – zarówno ze strony ojca jak i ze strony mamy – też pochodzą z Białorusi, także jestem blisko związany, bardzo zainteresowany Białorusią. Mam nadzieję, że nie potraktujecie tego, że tutaj akurat umożliwiałem zaśpiewanie tych pieśni, że to jest moja prywatna. Szanowni Państwo, informuję, że na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa, obrady Sejmiku Województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego i na stronie internetowej Samorządu Województwa. Na holu, przed Salą Kolumnową, znajduje się wystawa obrazów Pani Aleny Kot – Prezesa Stowarzyszenia Przyjaciół Białorusi „Nowa Białoruś”. Szanowni Państwo informuję, że zaplanowane na dziś wręczenie pracownikom Urzędu Medali Państwowych za Długoletnią Służbę, nie odbędzie się. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, aktu dekoracji w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dokonać miał Pan Wojciech Perczak – Wojewoda Lubuski, który jednak nie może wziąć udziału w dzisiejszej sesji Sejmiku. Szanowni Państwo, Sejmik Województwa Lubuskiego przyznał Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Lubuskiego Panu dr Jackowi Smykałowi. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć to odznaczenie. Proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje laudację.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek i Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak wręczają „Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Laudacja stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Kierownik Klinicznego Oddziału Zakaźnego Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze dr Jacek Smykał: Szanowni Państwo, czuję się niezwykle wyróżniony w tych dniach czy w tym okresie jeszcze pandemii. To dla nas był

niezwykle ciekawy okres wielu wahań, wielu burz, wielu tragedii. W oddziale mieliśmy ponad 1400 pacjentów i tak co 10 osoba z tych naszych pacjentów umarła. Pandemia nadal jest, więc tak apeluję do tych, którzy tak nie bardzo wierzą w skuteczność szczepień, żeby się zaszczepili, bo ten wirus nadal czeka na swoje ofiary – także to jest mój apel. Z drugiej strony chciałbym bardzo podziękować tutaj Samorządowi, bo w tym czasie, kiedy mieliśmy największe problemy organizacyjne, w wyposażeniu, w zaopatrzeniu w sprzęt jednorazowy, mieliśmy znaczną pomoc Samorządu, oprócz tych rezerw państwowych. To był taki dosyć ciężki okres, gdzieś się uczyliśmy organizacji. Nasz oddział był pierwszym oddziałem w Polsce, który wdrażał leczenie, procedury zgodne z WHO. Także leczylimy tak, jak w różnych szpitalach za granicą. Także jeszcze raz bardzo Państwu dziękuję za to wyróżnienie, ale też tak uważam, że to wyróżnienie powinno być dla wszystkich lekarzy – i z tego oddziału, gdzie ja pracuję i innych oddziałów, tymczasowego, dla ratowników, dla pielęgniarek, dla tych naszych salowych: polskich i ukraińskich. Muszę Państwu powiedzieć, że niezwykle ciężko te dziewczyny pracowały, narażały swoje życie i żadna w tym czasie z tej pracy nie zrezygnowała. Nie uciekały od odpowiedzialności. Także jeszcze raz wszystkim lekarzom i wszystkim pracownikom zaangażowanym w ten ciężki czas, który jeszcze nie skończył się, bardzo, bardzo dziękuję i dziękuję Samorządowi za to wyróżnienie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Doktorze, gratuluję Panu serdecznie. Chciałbym tylko dodać, że akurat z Panem Doktorem znamy się już dosyć długo – ponad 30 lat temu uratował mi życie ojca. Szanowni Państwo Radni, na podstawie listy obecności stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego, na sesji obecnych jest 28, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokoły z XXXI i XXXII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego zostały umieszczone na serwerze dla radnych. Protokoły przyjmujemy w końcowej części obrad sesji.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Przystępujemy do uchwalenia obrad XXXIII sesji Sejmiku. Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego, proponuję rozszerzenie porządku obrad o:

- punkt 2a – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wsparcia Białorusinów w walce o wolność i demokrację.
- punkt 15a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej przez Województwo Lubuskie jednostkom samorządu terytorialnego w związku z COVID-19 – druk nr 483/21.
- punkt 15b – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 484/21.
- punkt 17a – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Krzeszyce prowadzenia części zadania publicznego w zakresie dróg publicznych – druk nr 485/21.

Na wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt 24a – Podjęcie uchwały w sprawie przekazania skargi organowi właściwemu do jej rozpatrzenia – druk nr 486/21.

Materiały i projekty uchwał, będące przedmiotem sesji, dostępne są na serwerze dla radnych. Szanowni Państwo, informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo chęć zabrania głosu, wcisnąć należy przycisk „T”. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłaszania. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie. Czas jednej wypowiedzi to max. 4 minuty – z wyjątkiem debaty nad raportem o stanie województwa, która odbywa się bez ograniczeń czasowych. Wnioskuje o zmianę kolejności rozpatrywania punktów: pkt 16 – Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego. Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej – druk nr 465/21, należy

przyjąć po uchwałach budżetowych, po pkt 21 porządku obrad. Czy ktoś z Państwa Radnych wyraża sprzeciw? Nie widzę. Czy mają Państwo wnioski do porządku obrad sesji? Bardzo proszę. Nie widzę. W taki wypadku przechodzimy do głosowania. Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 2a – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wsparcia Białorusinów w walce o wolność i demokrację. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 2a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony, przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został jednogłośnie rozszerzony o punkt 2a.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 15a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej przez Województwo Lubuskie jednostkom samorządu terytorialnego w związku z COVID-19 – druk nr 483/21. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 15a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 15a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 15b – Przyjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 484/21. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 15b, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 15b.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 17a – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Krzeszyce prowadzenia części zadania publicznego w zakresie dróg publicznych – druk nr 485/21. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 17a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 17a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 24a – Podjęcie uchwały w sprawie przekazania skargi organowi właściwemu do jej rozpatrzenia – druk nr 486/21. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 24a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 24a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem porządku obrad wraz z przegłosowanymi zmianami, proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku zielonego. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załączniki nr 10 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, zgodnie z moimi deklaracjami, prowadzenie Sejmiku będzie prowadzone rotacyjnie przez Wiceprzewodniczących. Ponieważ jest ważna sesja - absolutoryjna - postanowiłem, żeby to był ktoś z opozycji. Do chwili kiedy Radny Ardelli nie dojedzie, bo jemu zamierzam przekazać prowadzenie obrad, to poproszę Mirka Marcinkiewicza o prowadzenie. Mam nadzieję, że nie będę musiał w jakimś trybie awaryjnym wracać do prowadzenia sesji, że sesja będzie prowadzona w sposób rzeczowy, konkretny i sprawny, bardzo proszę.

Punkt 2a.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wsparcia Białorusinów w walce o wolność i demokrację.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o zabranie głosu Panią Alenę Kot – Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Przyjaciół Białorusi „Nowa Białoruś”. Uprzejmie zapraszam do mikrofonu.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Przyjaciół Białorusi „Nowa Białoruś” Alena

Kot: Dzień dobry. Szanowni Państwo, jako Białorusini z Zielonej Góry od imienia swojego stowarzyszenia chcemy mały wstęp zrobić. Jak wszyscy Białorusini na Białorusi walczyli i walczą teraz o wolność, przyszliśmy i przyjechali nasi studenci z bronią do Was, ale z tą bronią w symbolicznych biało-czerwonych kolorach. I chcemy zrobić mały taki gest – rozdać tą broń.

Studenci z Białorusi rozdają biało-czerwone kwiaty.

Tak jak kobiety wręczały kwiaty w tym ciężkim czasie facetom, mężczyźni wręczali kobietom na tych fajnych, niefajnych, ciężkich meetingach na Białorusi. To jest taka broń, której nie rozumieją, której nie chce przyjąć nasz rząd, ale mniejsza z tym. Są tu Białorusini, którzy uciekli, szukają w ogóle w tym Waszym dobrym kraju dobrych miejsc życia i to są fajni ludzie, inteligencja. Ja, jako Prezes Stowarzyszenia, reprezentuje to stowarzyszenie, stworzone w październiku 2020 – Stowarzyszenie Przyjaciół Białorusi „Nowa Białoruś” z siedzibą w Zielonej Górze. Nasza inicjatywa jest odpowiednia za to, co dzieje się właśnie za wschodnią granicą. Szukamy różnych wyjść w solidarności ze swoimi sąsiadami z różnych boków, ale jako Polska, to bardzo nam podoba się tu u Was w Polsce i bardzo dużo ludzi kieruje się tylko do Waszego kraju i my cieszymy się. Myślę, że Wy też wszyscy cieszyacie się z tego powodu, bo właśnie Białorusini ci, co przyjechali teraz, to są nowe pokolenia, ale każde z nich, prawie każde, ma korzenie Polaków. I ci, co tu przyjechali, spotykamy ludzi, którzy mieszkają w lubuskim. Chyba przez to bardzo fajnie nam się rozmawia, bardzo fajnie się tu czujemy. Bardzo fajnie teraz czują się ci studenci, ci Białorusini, co szukają właśnie tu przystanku w tej Zielonej Górze, bardzo cieszą się z tego, że ludzie w lubuskim są bardzo otwarci. I chodzi o to, że właśnie bardzo dużo ludzi pochodzi z Białorusi w tym lubuskim. Właśnie od początku samej działalności zaczęliśmy zachęcać studentów, zachęcać ludzi do pracy właśnie w lubuskim. Najpierw jakoś tak bronili się, nie chcieli, ale z jakimś czasem zrozumieli to, że właśnie tu jest dobra bardzo atmosfera. Na początku też swojej działalności zaczęliśmy kontaktować się z ośrodkami uchodźców, którzy znajdują się w Białej Podlaskiej i mamy pozwolenie od Urzędu Spraw Cudzoziemców – jak już mówiłam – o pomoc tym ludziom – i psychologiczną i materialną. I właśnie z tych ośrodków ściągamy i dalej planujemy ściągać ludzi do pracy i studentów tu. Tworzymy taki pomost między innym województwem i naszym województwem lubuskim. Tak między innymi jeszcze do tych uchodźców z Białorusi przyjechali tu i studenci, którzy należą do Programu Kalinowskiego, który pracuje w całym świecie. Właśnie teraz jest bardzo odpowiedni czas, żeby pomóc im tu dostać się na Uniwersytet Zielonogórski i pracujemy w tym kierunku właśnie, żeby jakoś najwięcej tu studentów ściągnąć i żeby oni byli razem. Powiem Wam szczerze, że jak każdy liczy na swoje dzieci w domu, to my też liczymy na te młode pokolenie i na tych studentów. Naprawdę – to są mądry ludzie, inteligentni. Od początku oni już byli tam, uczyli się,

już mają doświadczenie w różnych kierunkach i nawet mogę poręczyć za te „swoje dzieci” – jak ich nazywam. Wszyscy poprawiają mnie, że nie mów tak, ale ja czuję je, odbieram jak swoje dzieci. Co my robimy w stowarzyszeniu? Jeszcze na początku też pakowaliśmy dużo paczek dla uchodźców i z Warszawy i właśnie do tego naszego Buga. Gdzieś ok. 300 kg to zrobiliśmy w międzyczasie. Już teraz jeszcze szykujemy powoli, to też trochę tak zajmuje czasu. Nawet planujemy wyjazd do ośrodka Horbów, bo są problemy z ludźmi. Potrzebują nas, zapraszają, żebyśmy porozmawiali i zabrali ludzi i nastawili na nowe życie. Rozumiemy ich lepiej niż Polacy, którzy są tu, na miejscu, już jako obywatele dlatego, że kiedyś sami przyjechaliśmy i gubiliśmy się w tym wszystkim. A rozumiem tych ludzi, którzy może popełniają teraz w ośrodkach błędy, bo każdy jak przyjeżdża na nowe miejsce i jeszcze nie wie o co chodzi – on traci w ogóle orientację. Musimy tę orientację dla ludzi trochę znaleźć i obudzić. Powiedzieć, że mają ręce i głowę i muszą, i mogą w tym kraju – bardzo wolnym i spokojnym – zacząć nowe życie. I też na tych ludzi liczymy. Tak samo jeszcze nasze stowarzyszenie wzięło sobie pod opiekę rodzinę, która przemieszcza się tu, chce zabrać wszystkie dzieci, rodzina, znaczy z czwórką dzieci. Dwoje z nich jest niepełnosprawnych. I właśnie tą sytuacją też zajmujemy się. Jest bardzo ciężko, bo ta choroba, z którą dzieci przyjechały tu z matką, nie była leczona na Białorusi, ale my staramy się pomóc, wszystkie dokumenty załatwić. Chodzimy ciągle, prawie codziennie gdzieś dzwoniemy, do lekarzy i to jest trochę też kawałek takiej pracy, pomocy, ale to jest bardzo potrzebne. Niepełnosprawne dzieci też chcą żyć i myślę, że też są nam potrzebni obok siebie. Tak jeszcze, dla studentów jeszcze chcę powiedzieć, że też takie małe kroki robimy jak nauczanie języka polskiego. Coś robimy w tym kierunku, żeby dowiedzieli się bardziej od nauczycieli historii Polski w ogóle i lubuskiego dlatego, że jeżeli człowiek idzie sobie zdawać egzamin na Kartę Polaka, to on nie wie gdzie znaleźć nawet nauczyciela. My też w tym kierunku pomagamy w jakiś sposób. Trochę ciężko, bo to siedziby nie ma, to tego nie ma, ale staramy się jakoś, wprawdzie nieraz bywa tak, że i na ławeczce robimy zajęcia. Ale trzeba, bo nie tracimy czasu. Jeszcze między innymi robimy zajęcia prawne dla nowych mieszkańców, którzy będą mieszkać, żeby wiedzieli o co chodzi w tym kraju i żeby już znali to prawo Waszego kraju i jakoś w tej wodzie zaczęli pływać bardziej, jak w swojej wodzie. Jeszcze mamy takie coś jak Stowarzyszenie „Nowa Białoruś”. Nawiażujemy kontakty, m.in.

jeszcze z ludźmi, pozarządowymi organizacjami z Wołynia w ochronie praw człowieka. Też szykujemy duży taki projekt – taki słowiański projekt – żeby wziąć się w garść: Polska, Ukraina i Białoruś, żeby właśnie pomóc ludziom bronić swoich praw. Chce powiedzieć, że za ten krótki czas myślę, że mało jeszcze my zrobiliśmy, ale mam nadzieję, że może z taką ekipą jak tu widzę, z lubuskiego, z Radnymi – nam będzie teraz łatwiej. Czuję teraz bardzo fajne „plecy”, które mogą nas utrzymać. Bardzo dziękuję za to, że zaprosiliście nas tu i bardzo dziękuję w ogóle całej Polsce, od imienia stowarzyszenia, od imienia studentów za to, że wspieracie Białorusinów, że nie odpychacie, bo na pewno my jesteśmy częścią Waszej części, tzn. jako ludzkości. Jesteśmy dumni z Waszej pomocy, pomocy Polaków, polskich ludzi i całego kraju. Bardzo dziękuję i jeszcze chcę mały taki na końcu zrobić gest dla Pani Marszałek, która od pierwszego mojego słowa odczuła to, że my potrzebujemy pomocy. Bardzo dziękuję.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Przyjaciół Białorusi „Nowa Białoruś” Alena Kot wręcza kwiaty Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbiecie Annie Polak

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękujemy pięknie. Szanowni Państwo, na sali obecny jest Pan Radosław Brodzik – Dyrektor Biura Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej, jest do dyspozycji. O przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Sławomira Muzykę.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sławomir Muzyka: Szanowni Państwo, na posiedzeniu w dniu 17 czerwca br. Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa zapoznała się i zaopiniowała pozytywnie projekt stanowiska w sprawie wsparcia Białorusinów w walce o wolność i demokrację. Jednocześnie Komisja proponuje poprawki, które zostały Państwu rozdane.

Opinia komisja stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Szanowni Radni, czy wszyscy znają tekst zaproponowany? Czy projektodawca przyjmuje poprawki zaproponowane przez Komisję? To Zarząd.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Tak, w imieniu Zarządu – przyjmujemy autopoprawki.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych chce, żeby odczytać to stanowisko? Proszę? Tak? Dobrze, ale proszę Państwa, żeby to wybrzmiało. Proszę uprzejmie. Stanowisko – ja czytam tekst z wprowadzonymi tymi drobnymi korektami, dobrze?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje projekt stanowiska wraz z autopoprawkami.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu stanowiska ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Wobec braku uwag, pytań, przechodzimy do głosowania. Projekt stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wsparcia Białorusinów w walce o wolność i demokrację, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa jest za, proszę o przyciśnięcie przycisku zielonego, przeciw – przycisk czerwony, wstrzymujący się głos – przycisk niebieski. Oczywiście głosujemy nad stanowiskiem Sejmiku Województwa Lubuskiego wraz z poprawkami – ten tekst, który przeczytałem. 29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania. Wszyscy obecni aktualnie na sali, bo 1 osoba doszła w międzyczasie. Stanowisko zostało podjęte jednomyślnie. Dziękuję.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie wsparcia Białorusinów w walce o wolność i demokrację stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, interpelacje i zapytania składacie Państwo na piśmie i przesyłacie do Biura Sejmiku. W okresie międzysesyjnym do Biura Sejmiku do dnia 18 czerwca wpłynęły: cztery interpelacje Radnej Aleksandry Mrozek, trzy interpelacje Radnej Małgorzaty Barbary Gośniowskiej-Koli, jedna interpelacja Radnej Beaty Katarzyny Kulczyckiej, jedna interpelacja Radnego Sławomira Muzyki. I Pan Radny Ardelli dodaje, że też jedną dołożył. Tu nie zdążyło się to zapisać. Zgodnie z zapowiedzią Pana Przewodniczącego – wobec tego, iż doszedł do nas Pan Radny Ardelli, przekazuję prowadzenie. Skończyliśmy punkt 3.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dzień dobry Państwu. Kontynuujemy obrady.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Informacja została umieszczona w materiałach na serwerze dla radnych. Czy w związku z tą informacją ktoś z Radnych ma jakieś pytania dotyczące informacji? Proszę o zgłoszenia. Pan Radny Bogusław Motowidełko, bardzo proszę.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Dzień dobry wszystkim Radnym, dzień dobry Panie Przewodniczący, wszyscy goście zaproszeni i obecni na sali. Jeżeli chodzi o samo sprawozdanie, to nie chciałbym się do niego odnosić, ale chciałbym, żeby Pani Marszałek uzupełniła informacje na temat aktualnej sytuacji w szpitalu w Ciborzu. Jednocześnie ze swojej strony chciałbym się zwrócić też do Radnych o to, aby w najbliższym czasie, mając informację

dotychczasową, również – można powiedzieć – zabrali głos w tej sprawie dlatego, że sytuacja zaczyna się całkowicie – można powiedzieć – społecznie pogarszać. Jesteśmy na etapie mediacji, mówiłem miesiąc temu, ale w tym czasie, pomimo wielokrotnego zwracania się mediatora do Pani Marszałek o spotkanie, celem przybliżenia możliwości znalezienia porozumienia, do takiego spotkania nie doszło. Ja rozumiem, że Pani Marszałek może nie mieć czasu, może nie ma propozycji, ale mediacje są od tego, aby w nich wszyscy, którzy są zainteresowani wzięli albo bezpośredni udział albo przynajmniej pośrednio starać się problem rozwiązać. Mediator przekazał nam taką informację, że do dnia, zeszłego tygodnia właściwie, kiedy to zwrócił się do organizacji związkowej o przesunięcie strajku, bo dzisiaj miał się rozpocząć strajk o godzinie 12:00, gdyż znalazło się możliwe rozwiązanie przynajmniej jednej z części tych problemów, w środę 23-ego organizacja związkowa wstrzymała strajk ostrzegawczy. Dzisiaj odbywa się kolejna pikietą wspierająca pracowników. Natomiast ja jestem cały czas zaskoczony postawą Pani Marszałek. Pani Marszałek, od 6 miesięcy Państwo czekacie na obliczenia: najpierw księgowego, który całkowicie wprowadzał tymi obliczeniami w błąd opinię publiczną i nas wszystkich tu obecnych, zaczynając od milionów, później kilkaset tysięcy. I dzisiaj, proszę Państwa, mamy dokładne wyliczenia tego, co mogłoby być naprawą szkody, jeżeli chodzi o ten dodatek COVID. Obecny tu, pełniący obowiązki w tej chwili w szpitalu, Dyrektor, wyliczył dokładnie te dane i one są w przedziale 150 do 170 tys. zł. Jest zaskakujące, że w tej sytuacji, kiedy można by było rozwiązać problem, nie ma żadnego odzewu od strony Zarządu Województwa. Pewnie, że są różnego rodzaju kwestie czasowe albo i nie czasowe, ale one są możliwe do rozwiązania. W środę kolejna runda rokowań, tzn. mediacji. Natomiast Pani Marszałek, ja sobie pozwoliłem z niektórych newsletterów wyczytać Pani udział, aktywny udział we wsparciu kobiet. Nr 103, nr 102 z 9 czerwca, z 8 czerwca, taki to tytuł: „Kobiety, odwagi! Możecie zmieniać świat”. Taka debata odbyła się w Sejmie, w której Pani brała aktywny udział, gdzie cały czas wypowiada się Pani o roli kobiet, ich udziale, o wspieraniu. Mówi Pani o sobie, w jaki to w tym czasie, kiedy pełni Pani funkcję, cytuję: „Od 1994 roku nie proszę. Przesiadłam się na główny fotel, decyduję. A dlaczego?” I tutaj dalsze uzasadnienie, a między innymi również takie, że trzeba wobec kobiet być z jednej strony – można powiedzieć – wspierać kobiety, bo stanowią różnorodność, potencjał. I Pani Marszałek – tam jest

120 kobiet, dla których Pani nie miała czasu, żeby się spotkać albo z nimi debatować, albo o ich sprawach rozmawiać. Mówimy o salowych. Tutaj Panu dr Jackowi Smykale należy podziękować – dziękuję bardzo. Nie ma Go w tej chwili na sali. Wypowiadał się o salowych. Tam dzisiaj chodzi o sprawę salowych, które przy dodatku COVID 83, bo tak został nazwany, zostały w sposób beznadziejny, można powiedzieć jednoznacznie – było to wydarzenie, Pani Marszałek, pisaliśmy do Pani, wydarzenie na miarę skandalu. Jest szansa, aby to też i przy wsparciu Pana Przewodniczącego, który zadeklarował – na samym początku obejmowania funkcji Przewodniczącego – wziąć udział w mediacjach. 23-ego są kolejne mediacje, jak zapowiedziałem. Strajk jest wstrzymany i przełożony jeżeli chodzi o termin. Nie wiem jeszcze na jaki czas. W tej chwili, o godz. 12:00, rozpoczyna się pikietą i proszę Państwa informuję: kiedy będzie trzeba co miesiąc, Pani Marszałek, będziemy przypominać o stu prawie trzydziestu, stu dwudziestu nie tylko salowych, ale też i opiekunkach i niektórych pielęgniarek, które w tamtym czasie miały tak żenujące podstawowe, zasadnicze wynagrodzenia. Jeżeli chodzi o koszty, proszę Państwa, pierwszy postulat dotyczący zrównania płacy zasadniczej w szpitalu z płacą minimalną, z minimalnym wynagrodzeniem w kraju. Nie chciano nas słuchać, zapowiedź rządu – 3 tys. od roku 2022. Całkowicie jest to zbieżne z tym, co ma się w najbliższym czasie jakby wydarzyć, gdyż postulat dotyczył roku 2022 – zrównania płacy zasadniczej w szpitalu z minimalnym wynagrodzeniem. I na to nie trzeba będzie ponosić kosztów, gdyż NFZ pokrywa koszty wynagrodzeń na podstawie ustawy o medycznych i niemedycznych. Apeluję do Pani Radnej Synowiec. Pani też wzięła udział w tej debacie i mówi Pani tak: „Powinniśmy iść na pierwszej linii frontu, forsując nasze inicjatywy” – przekonywała Pani. Tak, zwracam się do Pani, zwracam się do Pani. Tam na pewno stoją nie tylko kobiety, ale i mężczyźni, którzy wspierają właśnie. Mam nadzieję, że Pani wyjdzie do nich i wesprze te panie salowe i powie im, że Pani między innymi też je wspierając, zajmie się rozwiązaniem tego 170 tysięcznego problemu na dzisiaj. Nie 2 mln, nie 900 tys. Dyrektor obecny wyliczył i dostał informację od Pani Marszałek: nie dostaniecie więcej od Zarządu Województwa pieniędzy na to. Tylko, że w grudniu zeszłego roku, kiedy ten cały problem, ten cały skandal z tą pożyczką, a później z tym dodatkiem się rozpoczynał, Państwo wiedzieliście w jaki sposób dyrekcja zakładu, dyrekcja szpitala

rozdysponowała te pieniądze. Do dzisiaj, po 6 miesiącach, nie możecie Państwo znaleźć rozwiązania. Jest proste. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy ktoś z Radnych jeszcze chciałby zabrać głos, ma pytania do Pani Marszałek? Jeżeli nie ma, to bardzo proszę...

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Ja mam pytanie, Panie Przewodniczący. Ja chciałam się zapytać Pana Radnego, czy Pan stawia mi jakiś zarzut, że mam wiedzę? Bo chciałbym się zorientować w jakim zakresie Pan mi stawia zarzut związany z sytuacją w Ciborzu? Dlatego, że traktuję to jako osobisty atak, więc bardzo bym chciała, żeby Pan Radny oświadczył w jakim zakresie stawia mi Pan zarzut dzisiaj.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidło: Pani się myli. To nie jest zarzut. To jest proszę Panią, dla Pani rozwiązanie, wyjście z sytuacji. Skoro Pani mówi, że musicie stanąć na pierwszej linii frontu – kobiety – to ja Panią zapraszam tam, na pierwszą linię frontu i proszę pomóc salowym rozwiązać ten problem na pierwszej linii frontu. I to nie jest zarzut, tylko szansa dla Pani. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję Panie Radny. Jesteśmy przy temacie „Informacja Zarządu, bardzo proszę Panią Marszałek o odpowiedź, ustosunkowanie się do tych zarzutów.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Szanowny Panie Radny, jestem zdumiona. Po raz kolejny w sposób bezczelny atakuje Pan Marszałka Województwa i podaje nieprawdę opinii publicznej. Atakuje Pan również Marszałka jako kobietę w sposób niezrozumiały dla mnie, ponieważ ten protest, który jest w Ciborzu, nie jest skierowany przeciwko Marszałkowi Województwa, nie jest skierowany przeciwko Zarządowi Województwa. Nie jest Pan mediatorem w tym proteście. Został wybrany mediator, jest to Pan Rutkowski, który prowadzi mediacje i Pana wystąpienie przeszkadza w prowadzeniu tych mediacji. One zmierzają do finiszu. Wprowadza Pan opinię publiczną w błąd, ponieważ

ja spotkałam się z Paniami salowymi i to wielokrotnie, przez wiele godzin w tym budynku rozmawialiśmy na temat tej sytuacji. Prezentowałam również stanowisko, Pań właśnie pracujących w Ciborzu, na posiedzeniu Zarządu Województwa. Zarząd Województwa ze zrozumieniem przyjął mój apel, apel pracowników o pomoc i przyznał pożyczkę w wysokości 1,5 mln zł pracownikom szpitala w Ciborzu. Pracownicy otrzymali – ci protestujący – od 1 stycznia podwyżki w wysokości 400,00 zł. Następnie od 1 marca kolejną podwyżkę w wysokości 100,00 zł na osobę. Mediacje są prowadzone w spokoju, w zgodzie. Są to długie rozmowy i zmierzają do uzyskania kompromisu. Zarząd również przyjął stanowisko negocjacyjne. Takie wystąpienie, jakie Pan w tej chwili zaprezentował, nie sprzyja mediacjom. Należy pozostawić rolę mediatora do jego wykonania. Jego osoba została zaakceptowana, zarówno przez pracowników szpitala, jak i przez dyrekcję. Nowym pracodawcą w szpitalu jest Pan Tomasz Kowalski. Wieloletnia Pani Dyrektor – Pani Beata Kotus – złożyła rezygnację wobec trudności w relacjach, między innymi z Panem. Powierzyliśmy obowiązki Panu Tomaszowi Kowalskiemu, który jest wieloletnim pracownikiem szpitala, doskonale zna sytuację w szpitalu. Podjął się sprawowania tej funkcji i mam nadzieję, że przystąpi również do konkursu. W sporze, który jest w szpitalu, uzyskaliśmy w 5 bodajże punktach kompromis. Pozostała jedna kwestia do uzgodnienia i mam nadzieję, że Pan Rutkowski, z którym też jestem po rozmowie telefonicznej, jestem w kontakcie – to jest nieprawda, że nie uczestniczy Marszałek czy Zarząd Województwa w rozwiązaniu tego problemu. Jak była taka potrzeba, Zarząd Województwa spotkał się nawet w trybie nadzwyczajnym. A przecież Pan był świadkiem naszego spotkania. Dziwię się dlaczego więc Pan wprowadza Sejmik w błąd, ponieważ uczestniczył Pan dwukrotnie w wielogodzinnym spotkaniu z pracownikami tutaj, w Urzędzie Marszałkowskim. Podczas tego spotkania trzy związki zawodowe – bo w tym szpitalu są cztery związki zawodowe – trzy związki zawodowe wypracowały kompromis, podpisały uzgodnienia jeszcze z byłą Panią Dyrektor. Tylko jeden związek zawodowy wciąż nie zgadza się na jeden punkt dotyczący zrównania wynagrodzenia minimalnego z wynagrodzeniem zasadniczym. Pozostał tylko do uzgodnienia ten jeden punkt. W ubiegłym tygodniu spotkałam się z Panem Dyrektorem Tomaszem Kowalskim, który twierdzi, że w dobrej atmosferze są prowadzone rozmowy. Mediator jest bardzo kompetentny i nie potrzebuje Pana

wsparcia ani Pana wystąpień, które burzą te dobre relacje, zmierzające do kompromisu. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję. Pan Radny Surmacz jeszcze ma jakieś pytanie?

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Dziękuję Pani Przewodniczący. Pani Marszałek, ja mam prośbę prawdopodobnie o korektę dlatego, że podjęta jest decyzja o szczególnym wyróżnieniu czy uhonorowaniu olimpijczyków. Jesteśmy w roku olimpijskim i paraolimpijczycy zgłaszają, teraz już publicznie nawet, że istnieje zróżnicowanie pomiędzy honorowaniem w ten sposób sportowców sprawnych i niepełnosprawnych: 10 tys. i 5 tys. Być może to jest niedopatrzenie, jakiś błąd, bo nie przypuszczam, żeby jakieś inne względy decydowały o tym, żeby tak różnić między niepełnosprawnych sportowców zaangażowanych, a sprawnych. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo proszę Pani Marszałek. Czy mogłaby Pani coś powiedzieć na ten temat?

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Za chwilę Wicemarszałek Porycki szczegółowo odpowie. Faktycznie potwierdzam, taki był wniosek, ale podzielam Pana opinię.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Pan Marszałek Jabłoński ma coś jeszcze do powiedzenia? To kończymy ten punkt czy jeszcze coś Zarząd ma do powiedzenia? Dobrze. Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Anna Synowiec, drugi głos.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Ta moja wcześniejsza wypowiedź była może poza kolejnością.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Ale ja to też liczę.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Panie Radny, to, co powiedziała Pani Marszałek – myślę, że będąc w zasadzie stroną, Pan wykorzystuje swój mandat dzisiaj jako Radnego, w bardzo ważnej i trudnej sprawie. Pan Radny przeoczył również, że jestem członkiem Zespołu Praw Kobiet przy Okręgowej Radzie Adwokackiej. Pan Radny przeoczył również, że w swoim życiu kieruję się i wspieram kobiety, ale niestety w mojej pracy również zawodowej, występuję przeciwko kobietom. Proszę nie urządzać prywaty na sesjach Sejmiku i takich personalnych wypowiedzi nie kierować do mnie i nie wzbudzać we mnie poczucia winy, bo wszyscy Radni, jak tu siedzimy, dostawaliśmy wiele informacji o tym proteście. Ufam w to, że mediator przeprowadzi to całe postępowanie w sposób prawidłowy. I uważam, że rzeczywiście Pan szkodzi sprawie i dzisiaj się czuję bardzo niesprawiedliwie potraktowana przez Pana Radnego. A ostatnia rzecz: ja myślę, że Pan Radny zrozumiał o co mi chodzi – czy zarzut stawiany mi świadczy o tym, że ja wiedziałam o jakimś rozdysonowaniu środków nieprawidłowym? Bo tak Pan po prostu to zasugerował. Więc nie byłam zaangażowana w tę sprawę i proszę nie czynić takich zarzutów wobec mnie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Pan Radny Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Ja jeszcze, jeśli można, z dwa zdania, bo chciałbym tutaj poprzeć informację, co przedstawiła Pani Marszałek, dotyczącą Ciborza. Fakt jest też taki, że tutaj jakby od niedawna jest nowy dyrektor czy pełniący obowiązki dyrektora i na „dzień dobry” rzucać mu kłody pod nogi, to też niedobrze, bo wiem, że są osoby – też mam kontakt z tymi osobami, które są w tych związkach i które popierają dyrektora i chcą się porozumieć. Jeden związek ma trochę inne zdanie. Sytuacja finansowa nie jest najlepsza w Ciborzu i też trzeba z tego jakieś wnioski wyciągnąć, bo nie można dołować szpitala, który ma problemy finansowe, a od jakiegoś czasu te problemy się nawarstwiają. I chciałbym, żeby tutaj na ten temat za jakiś czas podyskutować, ale dać szansę dla nowego pełniącego dyrektora, który ma swoje pomysły. Rozmawiałem z osobami, które pracują w Ciborzu. Są powiązani bardzo z tym szpitalem i chcieliby, aby ten

szpital dalej funkcjonował, bo mają obawy, że przy takich działaniach może on źle skończyć. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chciał zabrać głos? Pan Radny Bogusław już dwa razy zabrał głos. W związku z tym, że nie mamy innych wystąpień, pragnę poinformować, że na serwerze dla Radnych zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Województwie Lubuskim. Czy ktoś z Państwa Radnych kto przeczytał i ma pytania do przedmiotowych informacji? Jeżeli tak, to proszę o zgłoszenia. Jeżeli nie ma, to przechodzimy do pkt 5. Jest? Proszę, Radna Aleksandra Mrozek, bardzo proszę.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 16 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, ja tylko mam jedno zdanie. Chciałam powiedzieć, że przeczytałam. Pytań nie mam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Przechodzimy w takim razie do punktu 5.

Punkt 5.

Rozpatrzenie raportu o stanie województwa za rok 2020 i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Lubuskiego wotum zaufania z tytułu rozpatrzenia raportu o stanie województwa:

- a) prezentacja raportu o stanie województwa za rok 2020,**
- b) debata nad raportem,**
- c) podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Lubuskiego wotum zaufania z tytułu rozpatrzenia raportu o stanie województwa – druk nr 476/21.**

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Proszę o zabranie głosu Pana Nowickiego. Bardzo proszę, Pan Nowicki.

Raport o stanie województwa za rok 2020 stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Szanowna Pani Marszałek, Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo. Postaram się nie za długo przedstawić najważniejsze i najciekawsze elementy raportu. Jest to dosyć obszerny dokument, omawiany praktycznie na wszystkich prawie komisjach. Na początku przypomnę, ponieważ raport jest rozpatrywany trzeci raz zgodnie z ustawą, ale również w zeszłym roku Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął specjalną uchwałę dotyczącą zawartości raportu. On zawiera trochę więcej elementów niż ustawowo jest wymaganych, a więc mamy taki syntetyczny opis sytuacji społeczno-gospodarczej województwa za zeszły rok, bo raport jest za 2020. Oczywiście tutaj od razu zastrzegam, że niestety ustawa mówi, że raport powinien być prezentowany na sesji absolutoryjnej i wiele danych statystycznych jeszcze w tej chwili, nawet w czerwcu czy w maju, kiedy przygotowaliśmy raport, jest niedostępnych. Więc w tym momencie podawaliśmy ostatnio dostępne dane w tych najważniejszych dziedzinach. Następnie jest opis realizacji polityk programów i strategii. Przeanalizowaliśmy 34 takie dokumenty. Macie Państwo taką tabelę, gdzie jest opisane jak one są wdrażane, ale jako Samorząd Województwa oczywiście robimy też sporo zadań, które nie wynikają może wprost z dokumentów strategicznych czy operacyjnych, więc tutaj też taki rozdział jest i 56 zadań opisanych. Realizacja uchwał Sejmiku Województwa Lubuskiego – aż 177 uchwał Sejmik przyjął, czyli Państwo w zeszłym roku. Gro z nich dotyczy spraw takich jak nadanie honorowego tytułu „za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” czy też kwestii budżetowych, ale jest też trochę uchwał tych merytorycznych i one są też tam opisane, na ile zostały zrealizowane. I w zasadzie ostatnim punktem merytorycznym raportu jest realizacja budżetu obywatelskiego – o tym powiem też za chwilę. I syntetyczne podsumowanie na końcu raportu. Proszę Państwa, kilka wskaźników, zaczniemy od gospodarki. Produkt krajowy brutto. Tutaj produkt krajowy brutto zawsze jest spóźniony o 2 lata co najmniej jeżeli chodzi o dane, więc tutaj mamy za rok 2019 i to jeszcze są dane nieoficjalne, szacunkowe. Widzimy tutaj z prawej

strony, że ten wzrost PKB w naszym województwie jest bardzo dobry w tych ostatnich latach, za które mamy dane, czyli 2018 i 2019. To jest ponad 6%, czyli bardzo szybki wzrost PKB w naszym województwie, ale ten dystans w stosunku do średniej krajowej wciąż jest. Jesteśmy na 9 miejscu w przeliczeniu na głowę mieszkańca, czyli w środku stawki województw, ale tą średnią bardzo mocno zawyża Województwo Mazowieckie z Warszawą i jeszcze dwa nasze sąsiednie województwa – wielkopolskie i dolnośląskie – też w pewnym stopniu. Jeżeli chodzi o podmioty gospodarki narodowej, tu mamy dane za zeszły rok. To jest nawet trochę zaskoczenie, że nawet w roku 2020, tym pandemicznym, mieliśmy wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Już 120 tys. firm jest zarejestrowanych w Województwie Lubuskim. Rosną wynagrodzenia brutto. Tutaj są różne dane, stąd w prasie też czasami publikują, bo to jedna, że tak powiem, metodyka jest w sektorze przedsiębiorstw, inna w gospodarce narodowej. Tu jesteśmy poniżej średniej krajowej dosyć wyraźnie, chociaż one też rosną i jeżeli chodzi o wynagrodzenia w gospodarce narodowej – na dole macie Państwo, to wygląda trochę lepiej niż w sektorze przedsiębiorstw i pod koniec zeszłego roku te wynagrodzenia przekroczyły w naszym województwie też 5 tys. zł. Produkcja sprzedana przemysłu – i tu widać pierwszy efekt pandemii, chociaż on nie jest aż taki straszny, jakbyśmy się mogli spodziewać w zeszłym roku, czyli jest nieznaczny jednak spadek produkcji przemysłowej. W ogóle o pandemii, o wpływie COVID-u, o działaniach Zarządu Województwa jest dosyć sporo w tym raporcie. Takie specjalne mamy strony czy tabele, odnoszące się do różnych dziedzin, nie tylko do zdrowia. Również spadła w zeszłym roku wartość produkcji budowlano-montażowej, ale – jak widzicie – bardzo mocno wzrosła ilość mieszkań oddanych do użytku. To jest prawie 20%, więc tutaj jest pozytywna wiadomość. Jeżeli chodzi o bezrobocie, po latach spadku, gdzie jako Lubuskie w 2019 roku mieliśmy jedno z najniższych w Polsce – ono było na granicy prawie cztery i trochę procenta – to bezrobocie wzrosło, tak jak i w całej Polsce do ok. 6%, ale nie jest to jeszcze straszny poziom. Raczej przedsiębiorcy narzekają na brak rąk do pracy, ale jednak wzrosło i zmniejszyła się nieznacznie ilość miejsc pracy w naszej gospodarce. Jeżeli chodzi o innowacyjność – tutaj dużo o tej innowacyjności mówimy, że jesteśmy słabi. Faktycznie, dajmy na to nakłady na działalność badawczo-rozwojową, jesteśmy na przedostatnim miejscu w kraju, ale przypominam, że przez kilka lat byliśmy na ostatnim, a więc już jest trochę lepiej.

Gonimy te inne, mniejsze województwa w szczególności, bo Mazowsze i Małopolska to widzicie na tym diagramie z prawej strony jaki mają tutaj potencjał. Natomiast jesteśmy na 1 miejscu w kraju na przykład w udziale przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach ze sprzedaży w ogóle. Także tutaj możemy się tym pochwalić. 12,1% aż sprzedaży u nas jest innowacyjna w Polsce poniżej średnio 10%. Zwiększenie efektywności rolnictwa: pomału, ale zmniejsza się zatrudnienie, a więc ta efektywność jest coraz większa. Widzimy, że ok. 10% pracuje w rolnictwie w naszym województwie, czyli wyraźnie mniej niż średnio w kraju. Mamy też wyższą powierzchnię gospodarstwa rolnego, co jest akurat dobrym objawem i jesteśmy też bardzo dobrzy jeżeli chodzi o gospodarstwa ekologiczne. Nie należymy do największych województw, a widzicie tutaj, że jesteśmy na dobrym miejscu. Jeżeli chodzi o turystykę, to tutaj jednak COVID najbardziej chyba zadziałał. Widzicie wyraźny spadek liczby turystów w zeszłym roku. I kilka zdjęć, informacji dotyczących najważniejszych jakby przedsięwzięć dotyczących gospodarki, a więc podpisaliśmy umowę na budowę Parku Technologii Kosmicznych, realizowaliśmy skutecznie w dalszym ciągu Regionalny Program Operacyjny, w tym te słynne bony wsparcia dla przedsiębiorców były. Również odnowiono certyfikat dla Geoparku Łuk Mużakowa. Województwo nasze przystąpiło do Europejskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarne. Wspieraliśmy w różny sposób – finansowy i nie tylko – nasze uczelnie, naukę. To wszystko jest szczegółowo opisane w raporcie. Drugi obszar – społeczeństwo. Liczba ludności niestety spada, ale to jest oczywiście tendencja dotycząca wszystkich polskich regionów, także tu widzicie na tym wykresie z lewej strony i udział naszych dwóch podregionów. Ponad 60% to jest podregion zielonogórski i niecałe 40% gorzowski, to się niewiele zmienia. Natomiast faktycznie starzejemy się. Widzicie Państwo na tym dolnym diagramie, że wzrasta liczna ludności w wieku poprodukcyjnym, ale kosztem produkcyjnego. To jest też dosyć zadziwiające, nawet można powiedzieć pozytywne, widzicie z lewej strony, że udział ludzi przedprodukcyjnych, czyli młodych jest na poziomie 18,1% przez te 3 lata 2017-2019, za 2020 niestety nie mamy danych, czyli to jest jakiś tam syndrom pozytywny. Wyraźnie polepsza się sytuacja materialna jeżeli chodzi o miesięczny dochód do dyspozycji na osobę, widzicie? To jest prawie 1800,00 zł i jesteśmy tutaj na 8 miejscu w kraju, czyli mimo tego, że w wynagrodzeniach jesteśmy tam pod koniec stawki województw, to jeżeli chodzi o te pieniądze, które są u naszych rodzin

i osób, jesteśmy w połowie województw. I również bardzo wyraźny spadek ubóstwa relatywnego w 2019 roku. Widzicie, że byliśmy poprzednio mniej więcej na poziomie średniej krajowej, a tutaj w 2019 zdecydowanie lepiej ten wskaźnik wygląda w Lubuskim niż średnio w kraju. Większy dostęp do przedszkoli, coraz więcej procent dzieci jest w przedszkolach. Niezły poziom zdawalności matur. Liczba studentów – tu też jest jakaś jaskółka. Wprawdzie to są dane za 2020 z uczelni, a nie z GUS-u, z GUS-u są zazwyczaj trochę niższe, ale wygląda na to, że ten niekorzystny trend spadkowy liczby studentów został zahamowany. I przykłady w tej dziedzinie. Najwięcej jest ze zdrowia, nie tylko dlatego, że był rokiem pandemicznym, ale również dlatego, że te wielkie inwestycje wcześniej były już rozpoczynane czy zakończone, tak jak właśnie Centrum Zdrowia Matki i Dziecka, które się pięknie wpisało w to, że wtedy, kiedy było trzeba pełniło funkcję szpitala tymczasowego. W ogóle z budżetu województwa i z RPO wydaliśmy aż 250 mln zł na właśnie – szeroko mówiąc – Lubuskie konta wirus: sprzęt, inne działania. Również realizowano szereg inwestycji w innych szpitalach, m.in. w Gorzowie Wielkopolskim, Międzyrzeczu, Centrum Onkologii w Zielonej Górze, profilaktyka. Ale nie tylko zdrowie w tej sferze społecznej – kultura, duże inwestycje są robione albo już właściwie się niedawno kończyły. Modernizacja tych ośrodków kultury, które są w gestii Samorządu Województwa, czyli tych najważniejszych w województwie i w Gorzowie Filharmonia, teatr, teatr w Gorzowie. Zakończyliśmy modernizację muzeum, a w zasadzie to taka rozbudowa duża z POLiŚ-u akurat. Też inwestycje jeżeli chodzi o Santok i Bogdaniec, i wiele innych obiektów. Wspieraliśmy Lubuskie Talenty. Również w dziedzinie wykluczenia społecznego, szereg działań w tym zakresie ekonomii społecznej. I trzecia jakby dziedzina, trzeci obszar – infrastruktura. Tutaj przeliczyliśmy, bo były dane bezwzględne. Okazuje się, że w ścieżkach rowerowych na 1 mieszkańca jesteśmy na 1 miejscu w Polsce. Bardzo dobrze też wypadamy jeżeli chodzi o drogi ekspresowe i autostrady – w przeliczeniu na 100 km² czwarte miejsce w kraju, w przeliczeniu na 1 mieszkańca pierwsze miejsce w kraju. Natomiast pandemia odcisnęła duże piętno na spadku, jeżeli chodzi o transport zbiorowy. I tutaj widzicie, że liczba obsłużonych przez Babimost – lotnisko spadła z ponad 30-stu do poniżej 20-stu tys. w zeszłym roku. Również wyraźny spadek jeżeli chodzi o kolej regionalną. Natomiast dobrze się rozwija kwestia ta informatyczna. Tutaj pandemia nawet może trochę pomogła, jeżeli chodzi o rozwój

tych e-usług, e-administracji. Mamy coraz lepszy dostęp i do internetu i zarówno ludzi jak i przedsiębiorców. I wreszcie też od 2019 ruszył ten dostęp właśnie do e-administracji. Większe zainteresowanie jakby naszych obywateli lubuskich. Również pomału rosną te wskaźniki dotyczące wodociągów, gazociągów, kanalizacji, chociaż tutaj oczywiście jeżeli chodzi o obszary wiejskie, to wciąż one są w dużo gorszej sytuacji – szczególnie w kanalizacji, gazociągu – niż miasta. I przykładowe inwestycje: budowa idzie dobrze, mimo pandemii, mostu w Miłsku na Odrze, Odra Velo – ten projekt dotyczący promocji i budowy ścieżek rowerowych, transgraniczny z Brandenburgią, Przewozy Regionalne – nowa umowa. Złożyliśmy i zostały zakwalifikowane 7 wniosków do programu „Kolej+”. I ostatnia dziedziną, ja tutaj może przypomnę albo poinformuję jak inne osoby, że te cztery jakby obszary wynikają z dotychczasowej strategii, czyli już właściwie nieaktualnej, ale jeszcze w roku 2020 to właśnie ta strategia do roku 2020 obowiązywała. W związku z tym ułożyliśmy ten raport zgodnie z celami strategicznymi. W dziedzinie zarządzania, to oczywiście efektywna realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego, współpracy transgranicznej przede wszystkim z Brandenburgią, ale też widzimy, że dobrze sobie radzimy jeżeli chodzi o pozyskiwanie środków z programów krajowych – jesteśmy tu w przeliczeniu na mieszkańca na 6 miejscu w kraju. To są te 4 duże programy krajowe, czyli Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Inteligentny Rozwój, Polska Cyfrowa i ten program z EFS-u, społeczny. Przez pół roku Pani Marszałek była szefową Konwentu Marszałków. To było II półrocze i były spotkania zarówno online jak i jeszcze się też udało zrobić normalne spotkania. To było duże wyzwanie też, szczególnie w pandemii, ale też bardzo aktywnie uczestniczyliśmy jako Samorząd Województwa w pracach nad Krajowym Planem Odbudowy. Oczywiście one są prowadzone przez rząd przede wszystkim, ale braliśmy udział w grupach roboczych. Myśmy osobiście jako Lubuskie – zresztą mój departament – przygotowaliśmy dwa projekty dla Konwentu Marszałków, które zostały przyjęte, w sprawie KPO i myślę, że też odniosły pozytywny skutek. Pracowaliśmy cały rok nad Strategią Rozwoju Województwa. Jeszcze przed pandemią były duże konsultacje, spotkania w Gorzowie, w Zielonej Górze i praktycznie do końca roku ten projekt strategii był już niemal gotowy, ale też Zarząd Województwa wyszedł z inicjatywą utworzenia Lubuskiej Rady Samorządowej, czyli nowego gremium, gdzie przedstawiciele gmin i powiatów, ale również są przedstawiciele Sejmiku, dyskutują

i przyjmują pewne rozwiązania, podpowiadają Zarządowi. Region efektywnie zarządzany, to jest również rozwój narzędzi cyfrowych. To już o tym trochę mówiłem. I proszę Państwa, na koniec realizacja Budżetu Obywatelskiego. Nie mieliśmy w 2020 takiego typowego Budżetu Obywatelskiego w znaczeniu, że mieszkańcy głosują, ale pośrednio traktujemy to szeroko, że to właśnie jest wsparcie dla mieszkańców, poprzez organizacje pozarządowe, NGO-sy, różne stypendia były, program In Vitro i inne. Łącznie prawie 10 mln zł Zarząd Województwa na ten cel wydał. I dziękuję bardzo. Jeżeli macie Państwo pytania czy komentarze, to bardzo proszę.

Prezentowana informacja nt. raportu o stanie województwa za rok 2020 stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Najpierw przejdziemy do opinii komisji, Pan Dyrektor poczeka, tak, a później ewentualnie po dyskusji będziemy odpowiadać na pytania. Bardzo proszę teraz o przedstawienie opinii komisji. Zaczniemy od Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki. Proszę Panią Przewodniczącą Marię Jaworską.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zaopiniowała raport pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja na swoim posiedzeniu zaopiniowała większością głosów, przy 5 głosach „za”, 2 głosach „przeciw”, wniosek pozytywnie. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Panią Przewodniczącą Annę Chinalską.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Sejmiku Województwa Lubuskiego na posiedzeniu w dniu 1 czerwca zapoznała się z Raportem o stanie województwa za 2020 rok i w głosowaniu, przy 4 głosach „za”, 1 głosie wstrzymującym się i braku głosów „przeciw”, pozytywnie zaopiniowała ww. raport. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Pana Przewodniczącego Sławomira Muzykę.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sławomir Muzyka: Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sejmiku Województwa Lubuskiego na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2021 zapoznała się z Raportem o stanie województwa za 2020 rok i w wyniku głosowania, przy 6 głosach „za”, 4 głosach wstrzymującym się i braku głosów „przeciw”, pozytywnie zaopiniowała ww. raport.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Przewodniczącego Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja Budżetu i Finansów zapoznała się z przedstawionym tu materiałem i wydała opinię pozytywną.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Przewodniczącego Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa spotkała się na posiedzeniu w dniu 10 czerwca, zapoznała się z Raportem o stanie województwa za rok 2020 i w wyniku głosowania: 5 głosów „za”, 1 głos wstrzymujący i braku głosów przeciwnych, pozytywnie zaopiniowała ww. raport.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Czy są wystąpienia klubowe? Jeżeli tak, proszę o zgłoszenia. Jest wystąpienie klubowe – Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: W imieniu Klubu Koalicji Obywatelskiej parę słów. Tu padły cyfry, padły różne zdarzenia, które w roku – przypomnijmy – w roku 2020 miały miejsce. Ja chciałbym odwołać się tylko do właściwie jednej sprawy, ale która była sprawą o kapitalnym znaczeniu. Ja takiego roku nie pamiętam jak żyję. Zaraza na nas spadła nagle, to wszyscy wiemy. Uczyliśmy się nowych pojęć: pandemia, kwarantanna, SARS-COVID-2. Trzeba było działać natychmiast. I to było główne zadanie, bo to było nasze życie. Nie zapominajmy o tym, bo takie rzeczy szybko uciekają. I muszę tu wyraźnie powiedzieć: Zarząd podjął natychmiastowe działania. Ja pracuję w szpitalu. Od początku pandemii widziałem, co się dzieje: reorganizacja oddziałów, natychmiastowe budowanie śluz, trzeba było inaczej pracę zorganizować. I niestety, na początku, słowa pielęgniarek oddziałowych: „mam maski tylko na dzisiaj, mam ubrania medyczne tylko na dzisiaj, co będzie jutro”? Tak było. Tak było, inaczej pewnie być nie mogło, bo nikt nie był na to przygotowany. I tu skuteczna, natychmiastowa reakcja Zarządu Województwa i Pani Marszałek.

Przypomnijmy sobie: ściągnięcie masek, ściągnięcie innego sprzętu z Chin. Wtedy to było kapitalnie potrzebne i zostało zrealizowane. Super, że udało to się zrobić. Oczywiście nie będziemy tu wymieniać – kolejne rzeczy, urządzenia do robienia testów, przecież w naszych szpitalach tego nie było. To było niezbędne po to, żebyśmy sobie poradzili z pandemią. To były skuteczne działania. Przypomnijmy sobie, że też pracowaliśmy zdalnie, bo trzeba było podejmować określone uchwały. Powiedzmy też wyraźnie, że ten trudny, bardzo trudny rok przeżyły – i to w nienajgorszej kondycji – wszystkie nasze jednostki wojewódzkie. To wcale nie było też takie proste, żeby w tej trudnej sytuacji poradziły sobie. Poradziły, działają. Trwały inwestycje, tu można wiele wymieniać. Po okresie krótkiego zatrzymania, wszystko ruszyło dalej. Budowa mostu w Miłsku chociażby. OIOM i hematologia w Gorzowie – zostało to oddane w końcu. Centrum Matki i Dziecka w Zielonej Górze i świetna decyzja o przekazaniu tego obiektu pod potrzeby leczenia pacjentów chorych na COVID – nie zapominajmy o tym. To oznacza, że Samorząd Województwa zdał egzamin! Zdał egzamin. Raport o stanie województwa po prostu to potwierdza – wyraźnie chciałbym, żeby to zabrzmiało. I tu można powiedzieć tylko tak: cały Zarząd: Pan Tadeusz Jędrzejczak, Marcin Jabłoński, Łukasz Porycki, Stanisław Tomczyszyn i Marszałek, Pani Elżbieta Anna Polak – brawo! Brawo, bo poradziliście sobie jako Zarząd z podejmowaniem szybkich, skutecznych decyzji. W tej sytuacji dla mnie, dla klubu, który reprezentuję, w sposób oczywisty Zarząd zasługuje na wotum zaufania. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję. Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, myślę, że my odniesiemy się do stanu Raportu województwa wtedy, kiedy będziemy rozmawiali o stanie realizacji naszego budżetu. Wszyscy sobie zdajemy sprawę w jakim okresie przyszło nam żyć i myślę, że na ten temat nie będziemy się rozwodzić zwłaszcza, że za określone działania wszyscy pobieraliśmy wynagrodzenia – w Urzędzie Marszałkowskim, pracownicy, Zarząd, wszystkie osoby,

które się przyczyniały do tego, żeby zapobiegać COVID-owi i wzmocnić stopień bezpieczeństwa dla mieszkańców województwa lubuskiego – to wszystkim się pewnie należą podziękowania. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, ja w imieniu własnym, jako radna, po zapoznaniu się z raportem, oczywiście podzielam ...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo przepraszam, ale teraz „wystąpienia klubowe”. Później będzie debata. Radna, jako w debacie, będzie mogła też wystąpić.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: A to są „wystąpienia klubowe”? To przepraszam bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę, czy ktoś w imieniu klubów chciałby zabrać głos? Jeżeli nie ma, to właśnie teraz przechodzimy do następnego punktu: „debata nad raportem”. Otwieram tę debatę. Jeżeli ktoś z Radnych chciałby zabrać głos, to proszę. Rozumiem, że Pani Aleksandra w pierwszej kolejności korzysta z tego prawa?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Tak. Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, po zapoznaniu się z raportem podzielam stanowisko tutaj Pana Dyrektora, że rzeczywiście problemem jest to, że dane statystyczne w pierwszej części prezentowane są nieaktualne. Toczy się życie w dość dużym tempie, ale jest to nie wina przygotowujących raport, a faktycznie braku dostępu aktualnych danych. Natomiast co do już samego raportu, to Szanowni Państwo, moją uwagę zwrócił fakt, że przy punkcie, kiedy mówimy o realizacji polityk i programów Strategii, 1/3 tych dokumentów nie została zaprezentowana Radnym podczas prac Sejmiku, podczas sesji ani też komisji merytorycznych. Oczywiście, mogę znaleźć tutaj zarzut

kierowany do mnie, że nie pytają Radni. Otóż nie, Szanowni Państwo, Radni pytają – dowód na piśmie. Niestety odpowiedzi nie ma. I proszę Państwa, takim programem, do którego nie mieliśmy okazji się odnieść – a jest on mi szczególnie bliski – jest program rozwoju lubuskiej turystyki, o którym mówiłam już przy pracach nad Strategią. Proszę Państwa, realizowany przez 7 lat program – mówię „realizowany” czy teoretycznie powinien być realizowany – proszę Państwa, to opis tutaj tego programu czy tego stopnia realizacji, to jest ledwo zająknięcie się o tym, że wyznaczono 8 celów operacyjnych i wskazano 3 produkty wizerunkowe. Rzeczywiście szkoda, że nie raportujemy tych działań, które powinny być podjęte i nie ma uzasadnienia dlaczego nie zostały zrealizowane. W mojej ocenie ten program, proszę Państwa, nie został zrealizowany nawet w 50%. Tak, jak powiedziałam – spośród 34 dokumentów w formie tutaj polityk czy programów, 9 nie zostało poddanych ocenie radnych. Szanowni Państwo, ale też to nie jest tak, że te wszystkie dokumenty, które tutaj są prezentowane, zasługują na jakąś negatywną ocenę. Część z tych dokumentów jest bardzo fajna, merytoryczna, dobrze przygotowana, powiedziałabym taka faktograficzna i o takie dokumenty nam, radnym, chodzi, a nie opis rzeczy czy interpretacja. Radni sobie sami ten temat zreferują. Proszę Państwa, co do treści zawartych w raporcie, zwróciłam uwagę na te zdania, które mówią o LOTUR-ze, o współpracy Zarządu Województwa z Lubuską Regionalną Organizacją Turystyczną. Państwo podkreśliliście w raporcie te zadania, które realizował LOTUR. Szkoda, że w raporcie nie mamy podsumowania takiego rzeczywistego, które mówi o tym, że jako Zarząd Województwa – bo Sejmik czynił tutaj starania, komisja czyniła starania – nie została wypracowana taka formuła współpracy, która by się przekładała na efektywność, skutkująca pozytywnie dla całej branży turystycznej. Ta składka, o której tutaj Państwo wspominać, ona została podniesiona o 50 tys. zł na wniosek właśnie komisji, ale jest nadal niewystarczająca. Jesteśmy województwem, gdzie proszę Państwa, od lat – od 3 lat, bo to jest trzeci raport – mówimy o tym, że jesteśmy na ostatnim miejscu pod względem wspierania ROT-u, naszego, wojewódzkiego na tle innych 15-stu. Nie zapewniliśmy tego wsparcia w postaci godnego miejsca, godnej siedziby. Nie zapewniliśmy wsparcia w postaci chociażby jednego etatu. Wydaje mi się, że to jest problem. Problem taki natury politycznej, że nie chcemy tego rozwiązać, bo przecież bardzo często na ustach mówimy jak ważna jest

turystyka. Szanowni Państwo, w raporcie zwróciłam uwagę na to, że Państwo podkreślcie też, że Zarząd realizuje zadania, Samorząd realizuje zadania zlecone, w tym zadania zlecone przez administrację rządową. Rzeczywiście, w obszarze turystyki takie zadania są prowadzone, ale zabrakło determinacji ze strony Zarządu Województwa, żeby wyegzekwować od administracji rządowej środki na realizację celów chociażby po to, żeby tam dwie osoby mogły to zadanie realizować, ponieważ to zadanie wymaga dwóch osób. To są kontrole, to jest ewidencja, to jest nadawanie uprawnień itd. Ja jeszcze raz poproszę o kolejne minuty, jeżeli czas jest ograniczony. Wiem, że takie działania były podjęte...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Pani Radna, bardzo przepraszam...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Tak, ja jeszcze raz proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Z przykrością muszę stwierdzić, że tu nie ma jednak ograniczeń czasowych.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: A to nie „z przykrością”. To jest miód na serce. Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Bardzo dziękuję, to sobie pogadam. I dobrze, proszę Państwa. Wracając do tych zadań zleconych, to ja doceniam to, że taką inicjatywę departament podjął i wnioskował o dodatkowy etat. Wnioskowała też komisja. Niestety, z uporem władza wojewódzka takich środków nie przeznacza, proszę Państwa, ale zadaniem Zarządu jest tak długo i konsekwentnie o to walczyć dla jakości tych usług, które my świadczymy, albo których podjęliśmy się, żeby rzeczywiście można było te zadania, proszę Państwa, realizować. Ja jeszcze też zwróciłam uwagę na pewną niekonsekwencję w tym raporcie, bo jeżeli mówimy, że my 9 tych programów nie poddajemy ocenie Sejmiku, ocenie komisji, to nie podoba mi się to, co jest stwierdzone – jak Państwo macie przed sobą program, to na str. 83 jest mowa o tym, że certyfikacja, odnowienie certyfikacji ISO miało miejsce w ostatnich dniach roku praktycznie 2020. Tam podkreślamy, jak wielką wagę przywiązujemy do realizacji i monitorowania programów, które zostały przyjęte. Jest to niekonsekwencja, bo tutaj Państwu

właśnie pokazałam. Przykro czytając ten raport jest przyjąć do wiadomości fakt, że w tej trudnej sytuacji pandemicznej, o której była mowa, trzeba było te środki, proszę Państwa, bardzo często przekierowywać z obszarów niedofinansowanych – chociażby takich jak turystyka w naszym regionie – proszę Państwa, na zadania związane w walce z COVID-em. I każdy powie: tak, słusznie, rzeczywiście. Gdyby to były jedyne środki, proszę Państwa, to byłoby to słuszne. Natomiast to niejedyne środki, gdzie Zarząd sobie pozwolił na autopromocję czy promocję, poskramiając jedyne pieniądze jakie były w 2020 roku, to jest 100 tys. zł na konkurs otwartych ofert w obszarze turystyki. Proszę sobie wyobrazić, że 60% tylko – konkurs nie został przeprowadzony do końca, a w formie grantów te wszystkie pieniądze nieprzeznaczone. Czemu o tym mówię? Mówię, proszę Państwa, że można było z innego źródła przekazać środki. Z przerażeniem przyjąłam informację, że w roku covidowym, ciężkim, Zarząd Województwa nie poskromił apetytu autopromocji swoich działań w takim czasopiśmie, które budzi emocje. Proszę Państwa, to jest czasopismo samorządowe „Region”. W 2020 roku, zabierając symboliczne 40 tys. z tej turystyki, proszę Państwa, przeznaczył na to czasopismo – uwaga – 487 tys. zł, pół miliona. Gdyby to była kwota pierwsza, to może by zastanowiła, ale ten apetyt rośnie. W roku 2018 – 204 tys. zł, w roku 2019 – 375 tys. Teraz, w roku pandemicznym, pozwalamy na tak wysoką kwotę. Szkoda, że to się odbywa kosztem tych branż, które potrzebują wsparcia, kosztem tych obszarów. Brakuje na turystykę – nie trzeba jej zabierać. Można było z powodzeniem przeznaczyć 100 tys., proszę Państwa, na etat, który byłby wsparciem dla turystyki, etat dla lubuskiego ROT-u. To na razie tyle. Jak sobie jeszcze przypomnę, to dopowiem. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Proszę jednak Radnych mimo, że nie ma tych ograniczeń, o taką roztropność w wypowiedziach. Proszę o zabranie głosu Pana Radnego Jerzego Wierchowicza.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:
Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, Wysoki Sejmiku, jako radny i jako przedstawiciel Partii Nowoczesna, z całym przekonaniem będę głosował za przyjęciem raportu i udzieleniem wotum zaufania Zarządowi. Stoją za tym

poglądem dwa fundamentalne argumenty. O pierwszym argumencie mówił Pan Radny Marcinkiewicz. Rzeczywiście postawa Zarządu, działania Zarządu, zachowania Zarządu w tak niecodziennej sytuacji, w jakiej znaleźliśmy się w roku ubiegłym 2020, wymagała nadzwyczajnych działań, nadzwyczajnych zachowań i nadzwyczajnej roztropności po stronie Zarządu i ta roztropność została wykazana. Rzeczywiście, to były zachowania odpowiedzialne. Zachowania, które u mnie, jako u mieszkańca regionu, wywołały przekonanie, że region jest w dobrych rękach – mówiąc wprost. Czuję się bezpieczny widząc, co robi Pani Marszałek i co robili pozostali członkowie Zarządu w sprawie zwalczania COVIDU-19. Pan Radny Marcinkiewicz omówił szeroko ten temat, omówił te pozytywne działania Zarządu. Ja dodam jeszcze dwie sytuacje, które u mnie wzbudziły duże uznanie, a mianowicie bardzo odpowiedzialna i troszkę ryzykowna decyzja politycznie nawiązania współpracy z Niemcami w sprawie zwalczania COVID-u; prośba o uzyskanie pomocy ze strony niemieckiej. Było to rzeczywiście działanie rozważne, odpowiedzialne i politycznie także uzasadnione. Także obserwowaliśmy wszyscy oddźwięki w skali kraju ze strony naszych przeciwników politycznych, że było to niepotrzebne, było to zbędne. Nie, to była dobra decyzja, to była decyzja odpowiedzialna i dobrze, że tak się stało. W sprawie zwalczania COVID-u także z dużym uznaniem przyjąłem dyplomatyczne umiejętności Zarządu i Pani Marszałek, które polegały na tym, że nawiązano merytoryczną współpracę z organami administracji rządowej, z Panem Wojewodą. To była rzeczywiście dobra decyzja, dobra współpraca. Obie strony zachowały się fair dla dobra ogółu naszego społeczeństwa i to jest także coś, co napawa optymizmem jeżeli chodzi o dalszą współpracę w odpowiedzialnych zadaniach, które przecież czekają tak administrację rządową jak i samorządową. I drugi argument, który legł u podstaw mojego głosowania dzisiejszego, to jest – może wybiegam troszkę w przyszłość – a mianowicie sytuacja finansowa naszego województwa. Za chwilę będziemy rozpatrywać także sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2020 i to wykonanie budżetu zostało zaakceptowane tak przez Regionalną Izbę Obrachunkową, jak i przez Komisję Rewizyjną naszego Sejmiku. Dlaczego o tym mówię? A mianowicie mówię o tym dlatego, że dzisiaj odezwały się głosy jakoby Zarząd Województwa, Pani Marszałek niedostatecznie zabiegali o finanse europejskie, o dobry przydział tych finansów dla naszego województwa. To okazuje się nieprawdą. I dzisiaj na konferencji prasowej zadano kłam tego rodzaju

twierdzeniom, które wygłaszał – jeszcze dzisiaj rano słuchałem Pana Wiceministra Budę o odpowiedzialności za finanse europejskie naszego kraju. I jestem przekonany, że patrząc na sposób wykonania budżetu za rok ubiegły te finanse, te dotacje, te pieniądze, które napłyną do naszego województwa w ramach Krajowego Planu Odbudowy, w ramach Europejskiego Planu Odbudowy będą odpowiedzialnie rozdysponowane. Te pieniądze będą w dobrych rękach. Ta polityka finansowa naszego Zarządu i Pani Marszałek jest polityką odpowiedzialną. Nie ma zadłużenia, zadłużenie jest pod pełną kontrolą. Wykonanie budżetu w ramach budżetu województwa oscyluje w granicach 100%-101%, jak przeczytałem w raporcie z wykonania naszego budżetu i to jest sprawa dla mnie też decydująca. Dlatego też na pytanie czy jestem gotów głosować za wotum zaufania, z całą rozciągłością, z całym przekonaniem mówię – tak. Ten Zarząd, pod kierownictwem Pani Marszałek, rzeczywiście zdał egzamin w najtrudniejszych czasach, w najtrudniejszych chwilach, które spotkały nas w okresie niemalże powojennym, Szanowni Państwo. Dlatego też trzeba przyjąć z uznaniem tę pracę i trzeba tę pracę uszanować przez głosowanie nad wotum zaufania. Ja, z całą rozciągłością, popieram ten wniosek, który został złożony do Sejmiku. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę Panią Radną Chinalską.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dziękuję bardzo. Szanowny Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoka Rado, będę głosować oczywiście za wotum zaufania dla Zarządu Województwa Lubuskiego, ale jako Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Sejmiku Województwa Lubuskiego chciałam zwrócić uwagę na trudną sytuację osób starszych. I z raportu o stanie Województwa Lubuskiego wynika, że starzejemy się coraz bardziej, a pandemia sprawiła, że starość, niestety znikła z oczu, bo kazano starszym osobą zamknąć się, odizolować, ale w tym pandemicznym czasie nie dało się nie usłyszeć, że powyżej 60 lat ma w Polsce 8 mln mieszkańców, że jest nadumieralność osób starzejących się w tej pandemii. Musimy sobie uświadomić jak starym jesteśmy społeczeństwem. I starsi ludzie żyją w coraz większym wykluczeniu cywilizacyjnym, społecznym, psychologicznym, a przede wszystkim zdrowotnym. I ja tu się odniosę króciutko.

Sprawdziłam w Świecie Poradni, że na dzień 21 czerwca – dzisiejszy – w województwie lubuskim jest placówka udzielająca z NFZ świadczenia – Oddział Geriatryczny, Szpital na Wyspie i 19 dni czeka się na świadczenia. Jak wiemy, aby istniał Oddział Geriatryczny, pieniądze musi dać NFZ. Jako województwo mamy oddział. Oddział, który jest zgłoszony w Torzymiu do Wojewody, ale jednak po prostu NFZ nie przekazuje kontraktu na powstanie tego Oddziału Geriatrycznego. W gazetach na zachodzie najczęściej jest ofert pracy właśnie dla geriatrów. A w Polsce jest 200-stu, którzy nie mają pracy w swojej dziedzinie. Dodam, że w Lubuskim mamy 4 geriatrów. COVID uderzył w ochronę zdrowia, która już wcześniej nie radziła sobie z leczeniem starszych ludzi. W takim systemie jak w Polsce, polegającym na płaceniu szpitalom za tzw. procedury, człowiek, który potyka się, niedosłyszany, nie jest w stanie zrozumieć poleceń, ma kilka chorób współistniejących, stwarza duży problem, a brak dla niego czasu w szpitalu, brak dla niego bezpiecznego miejsca i przestrzeni w szpitalach, a pobyty na oddziałach internistycznych są zbyt krótkie. Kształcimy geriatrów, a potem nie dajemy im pracy. Mało właśnie jest tych Oddziałów Geriatrycznych i dlatego zwracam na to uwagę, że mając w Torzymiu zgłoszony do Wojewody ten oddział, musimy ze wszelkich sił dążyć do tego – i tu apel do Panów Posłów także o wsparcie, bo ta opieka geriatryczna, taka nowoczesna jest nam dużo bardziej potrzebna. I na świecie otwierane są Oddziały Ortogeriatryczne, Neurogeriatryczne, Kardiologii Geriatrycznej. Rośnie też nasza świadomość, że w związku ze starzeniem się naszego społeczeństwa, jest wymóg czasu, muszą powstawać nowe Oddziały Geriatryczne i podejście przyjazne bardziej dla seniorów. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Proszę Radnego Zbigniewa Kościka.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Moi Państwo, wysłuchaliśmy przytoczone różne liczby, dane, statystyki, itd. Chyba sprawdza się teza taka, że jest prawda, półprawda i jest statystyka, bo każdy chyba mógł z tych danych przeczytać to, co chciał. Oczywiście przypominanie nam tego, co było w ubiegłym roku – bym tak powiedział – zakrawa trochę na jakby zarzut dla nas, że mamy krótką pamięć. Pamiętamy bardzo dobrze i ja powiem szczerze z takim niesmakiem wysłuchałem

wystąpienia Kolegi Mirka – no taki współczesny apologeta. Bez mała pomnikowa tutaj teza zasług Zarządu. I wrócił mi trochę wiarę Radny Wierchowicz mówiąc, że to tak nie jest jednostronnie, że ten sukces – bo to był sukces – ma wielu ojców. I po pierwsze: cieszę się, że Pan przywołał tutaj i służby Wojewody, które także stanęły na wysokości zadania i zaangażowanie strony rządowej – a tutaj osobisty wkład Ministra Dworczyka – mam nadzieję, że nie ma Pani zhakowanego konta teraz, Pani Marszałek. I także ten argument, że Państwo jesteście urzędnikami publicznymi, urzędnikami samorządowymi. Po prostu macie za to płacone. Niech to nie będzie na poziomie „łubu dubu”, Panie Przewodniczący, tylko trochę takiej rzetelności. Przywołany został Pan Minister Buda. I pozwoli Pan, Panie Mecenasie, że dwa zdania takiego komentarza. Generalnie prawdziwa cnota krytyk się nie boi. Pan Minister powiedział to, że ma problem w komunikacji z Zarządem, ma problem z komunikacją. Jesteśmy przed kolejną transzą środków unijnych i Pan Minister także powiedział, że troską obdarza Województwo Lubuskie, żeby w tej nowej perspektywie finansowej nie okazało się, że tych pieniędzy dostaniemy mniej. Ja to odebrałem jako po prostu pewnego rodzaju postulat, prośbę do tego, żeby te kanały komunikacyjne udrożnić, żeby one były lepsze. Dlaczego tutaj pojawia się od razu zarzut jakichś manipulacji, jakichś nieprawdziwych rzeczy? Jeżeli jedna ze stron mówi, że „nie mogę się dogadać”, to znaczy, że trzeba uskutecznić te – jak już powiedziałem – kanały komunikacyjne. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pani Radna Elżbieta Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Dziękuję, proszę Państwa, za te słowa dobre, pochwały dla Zarządu, dla Sejmiku, dla nas wszystkich o stanie województwa, ale również za krytykę. Miałam nie zabierać nawet głosu, bo jakoś tak wszystko zostało wyjaśnione, ale jednak muszę się odnieść do tego, co powiedział Pan Minister Buda, ponieważ z naszej strony naprawdę nie ma żadnego problemu w komunikacji. To Minister sześciokrotnie odwoływał termin spotkania. Dopiero po moim apelu – publicznie – na Konwencji Marszałków, który odbywał się zdalnie, on-line, poprosiłam o wyznaczenie terminu, bo wciąż jest odwoływany. Podobnie też Zachodniopomorskie. I dopiero kolejny

termin – który też zresztą został odwołany jeszcze dwukrotnie – został wskazany. Także rozmawialiśmy ostatecznie. Te konsultacje trwały w dobrej atmosferze. Zaprezentowaliśmy wszystkie nasze projekty kluczowe i stanowisko Zarządu w sprawie Krajowego Planu Odbudowy, w sprawie również alokacji. Poprosiłam o wyjaśnienie metodologii przyznania tej alokacji, ponieważ dane podstawione do wzoru nie dawały tej kwoty. 25% wciąż rząd zatrzymuje do swojej dyspozycji, a to jest duża kwota 7 mld zł. Lubuskie będzie naprawdę w dobrej sytuacji finansowej, jeżeli rząd wywiąże się z przyrzeczenia, z tego, w jaki sposób te pieniądze miały być podzielone. A mianowicie 40% do dyspozycji regionów, do wdrażania przez instytucje zarządzające, jakimi są samorzady. Wtedy będziemy mieli nie 737 mln euro, bo to jest jedyna pewna kwota, a ponad 980 mln euro, czyli znacznie więcej niż w tej perspektywie, bo teraz mamy 906 mln euro. W środę jesteśmy umówieni na spotkanie. Mam nadzieję, że Pan Radny Kościk, również Parlamentarzyści Prawa i Sprawiedliwości będą ambasadorami, dobrymi ambasadorami naszego regionu i postarają się również o to, żeby region lubuski zyskał w tym nowym budżecie, w nowej perspektywie – bo to są dwa budżety. Póki co, to kary są nakładane z różnych powodów na region, a my sobie radzimy dobrze, jak wynika. Przejdę do odpowiedzi jeszcze na pytania, dotyczące raportu o stanie województwa. Mamy 6 miejsce w Polsce pod względem pozyskiwania środków z rządowych programów, więc myślę, że jednak jest dobra ta komunikacja. Potrafimy pisać dobre projekty, rozliczać również i mamy przykłady w raporcie o stanie województwa za 2020 rok, bo jednym z takich kluczowych projektów była właśnie rozbudowa, modernizacja Muzeum Ziemi Lubuskiej, finansowana w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, która została z powodzeniem zakończona, oddana do użytku. Również lokata – pomimo wielkiej zarazy, pandemii, niesłychanie trudnych warunków funkcjonowania nie tylko w regionie, w całej Polsce, na całym świecie – Lubuskie ma wciąż wzrost PKB, lokatę wysoką. Na 16 regionów zajmujemy 9 miejsce pod względem PKB per capita. Bezrobocie się utrzymywało na poziomie 5% z powodu jednak wykluczenia wielu branż, jak gastronomiczna, turystyczna, spadło to bezrobocie na 6%, co jednak już jest odrabiane, ponieważ jak widzimy z danych statystycznych, na koniec grudnia bardzo wzrosła liczba firm. Pamiętam, jeszcze nie tak dawno w statystyce to było 111 tys. mikro, małych, średnich. Teraz jest ponad 120 tys. mikro, małych firm. Cieszy również bardzo

wysoki udział w sprzedaży netto produktów innowacyjnych, który daje 1 miejsce w Polsce, bo jak do tej pory posługiwaliśmy się jednym algorytmem indeksu Millennium. Przejrzeliśmy te pozostałe algorytmy, z których nasze firmy były krzywdzone w tym indeksie Millennium, ponieważ biorąc pod uwagę nakłady na badania i rozwój w lubuskich mikro, małych, średnich firmach – to jest 1 miejsce w Polsce, jak również pod względem przychodów, jeżeli chodzi o innowację. Pomimo pandemii i zwiększenia nakładów na ochronę zdrowia, i bardzo wyraźnej pomocy samorządu, wciąż jesteśmy najmniej zadłużonym regionem w Polsce pod względem ochrony zdrowia. Inne regiony bardzo się zadłużyły pomimo, że ten ciężar odpowiedzialności spadł w większości na nasze szpitale, samorządowe. To szpital w Gorzowie, jako pierwszy w województwie, utworzył łóżka covidowe. Przypomnę: 120 łóżek covidowych, sfinansowanych prawie całkowicie, bo w kwocie 19 mln zł, przez Samorząd Województwa, w wyniku przekierowania środków z Regionalnego Programu, czyli kosztem innych inwestycji. Tutaj rząd dołożył niewiele – kilkaset tysięcy zł – a było takie założenie, że to rząd będzie finansował, ponieważ bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe, bezpieczeństwo mieszkańców w stanie pandemii należy do odpowiedzialności rządu i Wojewody. Niemniej jednak ja nie miałam problemu z tym, tak jak zresztą – dziękuję bardzo – pamiętał Radny Wierchowicz. Pojechałam do Gorzowa i uzgodniłam z Wojewodą przeznaczenie Szpitala Centrum Zdrowia Matki i Dziecka na szpital tymczasowy, który zorganizowaliśmy nie na hali sportowej, widowiskowej czy stadionie, ale w prawdziwym szpitalu. Mam nadzieję, że ten szpital wróci niebawem już do tej funkcji, jaką dedykowaliśmy – na Centrum Zdrowia Matki i Dziecka. Przypomnę też, że zarówno Sejmik jak i Marszałek w badaniach IBIS uzyskał w ubiegłym roku najwyższą ocenę w Polsce od mieszkańców, zdystansował inne regiony, a dzisiaj też dostałam informację – opozycja jest od złych informacji, koalicja rządząca od dobrych – dzisiaj dostałam informację, że uzyskaliśmy tytuł gospodarczy „Made in Poland 2021” i uzyskałam zaproszenie do odebrania tego tytułu w Berlinie 1 lipca. Tytuł przyznała Polska Agencja Przedsiębiorczości. Proszę Państwa, wszystkie te dane statystyczne, które zostały przedstawione, one są oczywiście obiektywne. Chcielibyśmy, żeby w regionie lubuskim żyło nam się lepiej, dlatego zaktualizowaliśmy Strategię i śmiało wyznaczyliśmy nowe cele, również te w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu, bo przede wszystkim powinniśmy pomagać właśnie

osobom starszym, wykluczonym, osobom, które samodzielnie sobie nie poradzą. Przyznawaliśmy kilkaset stypendiów. Jesteśmy w tym zakresie pionierem w Polsce. Od nas inne regiony biorą nasze programy w zakresie stypendiów dla lekarzy, dla pielęgniarek, jak również „Lubuskie Talenty”. Również z Europejskiego Funduszu Społecznego zakończyliśmy wielki projekt rewolucji w szkołach zawodowych i też inne, dużo większe regiony, brały z nas przykład. Cieszy duży postęp w zakresie informatyzacji. Zawsze Lubuskie było na podium w tym zakresie, ale w tej chwili dostęp dla biznesu, dla firm w regionie lubuskim w skali ponad 98% do internetu, daje nam 1 miejsce, jak również – wciąż byliśmy krytykowani, dlatego też chcę o tym powiedzieć – długość ścieżek rowerowych też daje nam 1 miejsce w Polsce, a 4 pod względem długości dróg ekspresowych, autostrad. Są te dane dobre dla mieszkańców, świadczące też o jakości życia, które chcę podkreślić. Wciąż też byliśmy krytykowani pod względem zarobków, że słabo się u nas zarabia. Jak widać jest duży progres. Na koniec ubiegłego roku 5.100,00 zł – przeciętne wynagrodzenie w regionie lubuskim wyraźnie świadczy o tym, że region się rozwija i stwarza coraz lepsze warunki do życia. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Proszę Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, tu kolega przechodząc mówił, żebym mówiła krótko i na temat. Ja się chciałam odnieść do dwóch rzeczy, ponieważ ta chwała za pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej – 6 miejsce w kraju – to faktycznie jest powód do zadowolenia i do dumy. Ale Pani Marszałek, ja chciałabym przypomnieć kto te środki pozyskiwał. Mając tu, przed sobą, delikatną statystykę z POLiŚ-u, tak naprawdę największe wskaźniki pozyskania tych środków ma Zielona Góra – 496 tys. zł, Gorzów – 341 mln zł, PGE Gorzów – 15 mln, Elektrociepłownia – 29. Urząd Marszałkowski, z programów operacyjnych krajowych, tak naprawdę pozyskał z POLiŚ-u 35 mln z moich danych, które posiadam, a z POWER-a faktycznie na informatyzację 18. Także Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad, to są wszystko wskaźniki, które potęgują to nasze 6 miejsce w tym zakresie. Podobnie, Szanowni Państwo, ścieżki rowerowe. Chwała, chwała, że powstają. Tylko pytanie czy przy drogach

wojewódzkich? Bo prawda jest taka, że te 133 km nowych ścieżek rowerowych, wybudowane zostało za pośrednictwem gmin i powiatów, które to gminy i powiaty skorzystały ze środków Unii Europejskiej – oczywiście, za przyzwoleniem Zarządu Województwa, często z przychylnością rozszerzenia co niektórych zadań. Chciałabym o tym powiedzieć, bo ta chwała, która jest tu przedstawiona, to jest chwała dla wszystkich gmin i powiatów z naszego województwa, i firm, i przedsiębiorców, którzy z tego korzystali. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Zgłosił swój akces do wystąpienia Pan Poseł. Bardzo proszę.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Dzień dobry Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, Pani Radna Kulczycka zainspirowała mnie do wystąpienia, dlatego też, przepraszam, pozwoliłem sobie zająć Państwu kilka chwil. Proszę Państwa, ja się szalenie cieszę oczywiście z tego 6 miejsca i cieszę się, że są to lubuskie gminy. Dlaczego? Otóż proszę sobie wyobrazić, że te dwa samorządy szczebla gminnego są największe i realizują takie inwestycje, które wpisują się w kryteria Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Niestety nie wpisze się w te kryterium ani Gmina Sława, ani Gmina Bytnica, ani Gmina Babimost, ani inne gminy o tym potencjale i ludnościowym, i o takim statusie, jakie mają. Dlatego też oczywistą kwestią jest to, że te samorządy dwa, to są miasta na prawach powiatu, miasta powyżej 100 tys. zł, w których m.in. infrastruktura drogowa wchodzi w skład możliwości finansowania ich z Programu Infrastruktura i Środowisko. I tak jest chociażby z obwodnicą południową. I chciałbym tylko po prostu być uczciwy, ale chcę pogratulować oczywiście tym dwóm miastom największym – stolicom Województwa Lubuskiego. Ale także, Pani Radna, chciałbym powiedzieć, że każda ta z inwestycji znajdowała także uznanie w oczach Samorządu Województwa i każdy z nas pewnie wie, że politykę regionalną w Polsce prowadzimy na dwóch poziomach: tym interregionalnym i intraregionalnym. Jeżeli mówimy o polityce interregionalnej, prowadzonej przez rząd wobec regionów, to naturalnie te miasta wpisują się w tę politykę i te miasta realizowały i w poprzednich perspektywach, i w tej tego typu inwestycje. Ale nie tylko, bo takie miasto jak Świebodzin, jak Żary, jak Żagań w poprzedniej perspektywie realizowały projekty

z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, które także były finansowane z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Związki Celowe Gmin realizowały projekty z zakresu gospodarki odpadowej. Teraz z Panem Radnym Kazimierzem Łatwińskim rozmawialiśmy na temat tego, jak wspólnie zjednoczyć siły, jakie stworzyć porozumienia jednostek samorządu terytorialnego, aby zwiększyć nasze szanse w pozyskiwaniu pieniędzy z programów ogólnokrajowych. I tu powinniśmy być zgodni, bez względu na to z jakich partii politycznych jesteśmy dlatego, że Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Lubuskiego jest constans. On jest zapisany dla nas. I teraz każde 1 euro, które zdobędziemy poza Regionalnym Programem Operacyjnym, będzie ogromnym sukcesem nas wszystkich. To są inwestycje, które będą służyć nie tylko Lubuszanom, ale tym wszystkim, którzy będą przyjeżdżać na Ziemię Lubuską. I bardzo proszę o to, żebyśmy łączyli wysiłki wspólnie. Obecnie – jak wszyscy doskonale wiemy, to truizm, zwłaszcza w tym gronie – w Polsce rządzi Prawo i Sprawiedliwość. Namawiam też do tego, aby działacze, politycy Prawa i Sprawiedliwości, tak jak i Zarząd Województwa, budowali te relacje. I myślę Panie Radny, Panie Dyrektorze, dr Zbigniewie Kościk, że nie trzeba w taki sposób chyba inspirować, jak w dzisiejszym wywiadzie zechciał Pan Minister, Samorządu Województwa, bo myślę, że Województwo Lubuskie, jak i pozostałe 15 regionów, jest częścią państwa polskiego i nam wszystkim powinno zależeć, żeby każda część naszego kraju się rozwijała. Ja rozumiem też grę polityczną, ona się toczy oczywiście. To moje wystąpienie jest też jakimś elementem tej gry politycznej, ale chodzi przede wszystkim o to, żeby ona nie była jedynym celem naszej działalności, żeby prócz tej gry realizowane były na naszej ukochanej Ziemi Lubuskiej konkretne inwestycje, które pozostaną po wsze czasy. Serdecznie dziękuję i przepraszam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo proszę Pan Radny Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Pani Marszałek przed chwilą powiedziała, że Województwo Lubuskie zajmuje wysoką pozycję w sprzedaży produktów innowacyjnych i myślę, że to się dzieje też za sprawą firmy, która jest co najmniej europejskim liderem w zakresie elektromobilności, bo tam rzeczywiście

są wytwarzane i oferowane rozwiązania na światowym poziomie. I miałbym taką prośbę: dlatego, że ta firma, nasza lubuska firma, aplikuje o różne formy wsparcia dla projektów, również dla bardzo dużego projektu w skali międzynarodowej, jeśli nie światowej, dotyczącego edukacji w zakresie elektromobilności, co ma skutkować też powstawaniem startupów i tego typu firm. I prosiłbym, żeby się pochylić nad wnioskami tej firmy, bo nam się to wszystkim opłaci. Te wskaźniki naprawdę będą dalej szły w górę. Ta firma dostarcza swoje produkty, na przykład do Paryża. Zabezpiecza najnowocześniejszy transport w stolicy Francji swoimi urządzeniami. Więc to jest nasza szansa i nie wiem czy to prawda – słyszałem, że jeden z członków Zarządu Województwa, którego szanuje, zastopował pewne wnioski twierdząc, że to nie jest inwestycja w jego mieście. Mam nadzieję, że to nie jest prawda, bo to tak jakby jakiś samorządowiec z Zielonej Góry blokował inwestycje związane z infrastrukturą tramwajową w Gorzowie z tego względu, że nie ma tramwajów w Zielonej Górze. Więc proszę o współpracę z takimi firmami, również z tą firmą, o której mówię, jej projekt jest zawarty w Strategii Województwa dlatego, że wtedy te nasze wskaźniki jeszcze bardziej poszybują w górę. Naprawdę warto. Ja byłem w tej firmie i Państwo znacie doskonale tę firmę. Spotykajcie się Państwo – myślę, że z korzyścią dla wszystkich. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Proszę Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję. Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, Szanowny Panie Pośle, pozwolę sobie się odnieść do słów Pana Posła dlatego, że one tutaj wybrzmiały jako taki apel. Poczułam się naprawdę wzruszona Pana szczerością – i to zabrzmiało złośliwie z mojej strony, to dla wytłumaczenia. Panie Pośle, to jest ironia to, o czym Pan powiedział dlatego, że my mamy dłuższą lub krótszą kadencję w Sejmiku, ale mamy swoje doświadczenia. Ja po pierwsze, po raz kolejny zapraszam Pana Posła na południe województwa, do powiatu wschowskiego, do Gminy Wschowa. Proszę o mobilizację Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa w kwestii dbałości o powietrze, w kwestii drogi wojewódzkiej 278, w kwestii ścieżek rowerowych. Tutaj bardzo słusznie powiedziała Pani Radna Kulczycka,

że my naiwnie sądziliśmy swego czasu, że województwo zaangażuje się w politykę rowerową. Przypomnę Państwu, że Pani Marszałek w 2017 roku już mówiła o tym, jaką politykę rowerową będzie prowadziło Województwo Lubuskie. W 2019 czy w 2018 były podpisywane listy intencyjne w tej kwestii. Proszę Państwa, na ten temat informacji w sferze publicznej, różnego rodzaju eventów, pikników, to można by na pęczki wyróżniać. Chodzi o to, że my w dalszym ciągu, przez te wszystkie lata, mamy taki sam stan jeżeli chodzi o długość w km ścieżek rowerowych – to jest ok. 70 km. W interpelacjach, które zadajemy Panie Pośle – zachęcam bardzo Pana Posła do tego, żeby zapoznać się z odpowiedziami na te interpelacje. W tych odpowiedziach jest szczegółowa informacja co do nakładów finansowych, tam są liczby i te liczby mówią o wszystkim. Nie trzeba tutaj kaznodziejskich wywodów na to, żeby zrozumieć w jaki sposób województwo, Zarząd realizuje np. politykę rowerową. Jeżeli chodzi o winiarstwo – co jest taką istotą, przecież to jest sztandarowy program naszego województwa – to przypomnę Państwu, że odkąd zostałam radną, jeździłam tą drogą 278 i Zabór jest mi bardzo dobrze znany, i pytałam tutaj jeszcze jak Przewodniczącym Sejmiku był Pan Fiedorowicz: dlaczego w Zaborze, w takim pięknym centrum, na które „wywalono” – tak sobie pozwolę powiedzieć – 6 mln zł, podczas eventów politycznych, kiedy tutaj była Pani Kopacz – to po to powstało to centrum. A potem w interpelacjach, w odpowiedziach, Szanowna Pani Marszałek, są setki opisówek w zakresie funduszy europejskich, mnóstwo różnego rodzaju spraw, które się mało wiążą z winiarstwem. Oprócz tego, proszę Państwa, jest jeszcze kolejna sprawa. Tam jest coś, co miało być istotą, a mianowicie miał powstać kierunek winiarstwo w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej. Proszę Państwa, nic takiego nie powstało. Więc jeżeli Państwo mówicie o tym, że wspieracie winiarstwo, to to jest zwyczajna lipa – o tym już kiedyś też mówiłam. To są słowa zdaje się syna Pana Tuska. I tak się dzieje w województwie lubuskim – mówicie Państwo o pewnych sprawach, które są zapisane w budżecie, a my tego budżetu się trzymamy. Tam są zapisy jak Państwo wydatkowaliście pieniądze 4 marca, wtedy, kiedy był pierwszy pacjent „zero”. Doskonale to pamiętamy wszyscy i nie trzeba nam tego przypominać dlatego, że nie mieliśmy takich doświadczeń, nadal nie wiemy co nas czeka, a Państwo lekką ręką wydaliście na czasopisma drukowane – „Region” – 500 tys. zł. I pytam: jaka to jest odpowiedzialność w takim momencie, proszę Państwa? Media papierowe!

Spotykamy się on-line. Proszę Państwa, to są żarty. Ale będziemy o tym mówili wtedy, kiedy zobaczymy budżet. Wtedy będziemy oceniać Państwa, bo to są wasze efekty. Ten PR, proszę Państwa, mieszkańcy województwa lubuskiego doskonale potrafią oceniać. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję. Pan Poseł wrażliwy jest bardzo, jeszcze raz chciał coś powiedzieć.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Dziękuję. Jestem zobowiązany, żebyście Państwo nie myśleli, że nie ma we mnie jakiejś refleksji pod wpływem słów, zdań jakie była uprzejma pod moim adresem wypowiedzieć Pani Radna. Otóż Szanowna Pani Radna, ja mówiłem o polityce interregionalnej, polityce rządów wobec regionów i odnosiłem się do wypowiedzi Pani Radnej Beaty Kulczyckiej, która mówiła właśnie o tym, żeby pozyskiwać jak najwięcej pieniędzy z programów krajowych, czyli pomijając te kwestie, które są nam zapisane, czy to w tej perspektywie, czy każdej poprzedniej poczynając od 1 maja 2004 roku. I we mnie jest dużo wrażliwości myślę, Pani Radna, jak i tej wrażliwości jest sporo pośród radnych różnych opcji politycznych, których znam. I myślę, że Pani tą wrażliwość także dostrzega. Rozumiem też potrzeby polityczne Pani wypowiedzi, ale żeby być też uczciwym, a przede wszystkim merytorycznym, to jeżeli dopytuje się Pani o Gminę Wschowę, z której Pani pochodzi i która jest także bliska – jak każda inna w województwie lubuskim – także mnie, to chcę powiedzieć, bo pytała Pani o drogę 278, że nawet osobiście miałem przyjemność spotykać się z Sołtysami miejscowości, przez które ta droga przebiega, w Tylewicach to spotkanie było między innymi, i chcę powiedzieć, że ta droga jest realizowana.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Tylko kiedy będzie zakończona?

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Ale Pani Radna, proszę sobie wyobrazić... Nie, mi to nie przeszkadza. Pytania są jak najbardziej zasadne i merytoryczne, z chęcią na nie odpowiem. Z tego, co wiem z ostatniej rozmowy, jaką przeprowadziłem i z Panem Marszałkiem Jabłońskim i z Panem Dyrektorem Pawłem

Tonderem, i z Panem Dyrektorem Kotylakiem, ta procedura wyboru realizatora się zakończyła. Niebawem będzie fizyczne wkroczenie inwestora na plac budowy i ta droga będzie budowana. Została przeprowadzona wycinka drzew, o czym pewnie Pani doskonale wie, bo przejeżdżając tą drogą Pani to pewnie zauważyła. To jest jeden, kolejny wątek. Drugi, który chciałem zaznaczyć i trzeci – proszę wybaczyć, najbardziej polityczny, ale to Pani wywołała tą dyskusję, nie ja. Myślę, że moja wypowiedź była koncyliacyjna i merytoryczna, ale jeżeli pojawiają się zarzuty polityczne, ja też muszę być uczciwy i odnieść się do faktów medialnych, które wszystkim Państwu są znane, I otóż, droga Pani Radna, jeżeli Samorząd Województwa Lubuskiego prowadzi politykę informacyjną, jak każdy inny podmiot tego typu w Polsce i wydał na to 500 tys. zł, to chcę Pani powiedzieć, że rząd państwa polskiego wydaje każdego roku ogromne sumy pieniędzy na media publiczne, serwując takie, a nie inne informacje – każdy z Państwa sobie oceni, ja się od tego dystansuję, bo każdy z nas jest dorosły, nieźle czy też bardzo dobrze wykształcony, więc stać każdego z nas na własne opinie i oceny tego, co robi telewizja publiczna. Ale mało tego, bo w ostatnim roku były to 2 mld zł, ale mało tego droga Pani Radna, spółki skarbu państwa zarządzane przez nominantów Prawa i Sprawiedliwości, jak chociażby Orlen – to też tajemnica poliszynela, cała Polska o tym wie i nie tylko – wykupuje także media, do tej pory w rękę kapitału prywatnego, nawet obcego i także pierwsze symptomy tego, jak te media kierowane i przejęte przez spółki skarbu państwa... *głosy z sali* ... Panie Radny, Pan Przewodniczący rozumiem, że zobowiązywał się do tego, że będzie uczciwie. Pan Przewodniczący Maciuszonek to zapowiadał, więc bardzo proszę... Ale ja odnoszę się do wypowiedzi Pani Radnej Gośniowskiej-Koli, a ja nie narzucałem jej – proszę wybaczyć – takiego czy innego przedmiotu, czy treści wypowiedzi. Już sekundeczkę, kończę Panie Przewodniczący. Nie łamię prawa, korzystam z przepisów, tak? Bardzo dziękuję. Cieszę się, że Pan też komentuje, bo to znaczy, że trafiam we wrażliwe dla Państwa punkty. Nawet Pan Marek Surmacz dał się sprowokować, co poczytuję sobie za duży sukces, Panie Radny. Ale już kończę, konkluduję. Konkluduję, jeśli Państwo pozwolą. Sebastian też budzi emocje – to też jest znamienne. We mnie jest dużo cierpliwości, Panie Przewodniczący, także poczekam. Nie wiem czy Pan Radny Marek Surmacz chciałby jeszcze... Ja cierpliwie czekam. Dziękuję bardzo. Chcę powiedzieć, Panie Radny, bo proszę zwrócić sobie uwagę, że kapitał w świecie jest

bardzo różnie podzielony i dla mnie podstawą jest to, żeby informacje – bo mówimy w tej chwili o mediach, nawet publicznych – żeby informacje były obiektywne. A czy dane przedsiębiorstwo prowadzone jest przez podmiot zagraniczny – niemiecki, hiszpański, francuski, amerykański – nie ma tutaj kluczowego znaczenia. Jeżeli media są obiektywne, nie naruszają nikogo dóbr osobistych i są prowadzone zgodnie z przepisami prawa w kraju, w którym tą działalność prowadzą, to ja tutaj nie zgłaszam żadnych zastrzeżeń. Ale naturalnie chciałbym, żeby potencjał i podmioty gospodarcze z państwa polskiego były jak najsilniejsze, bo to oczywiste. Każdy z nas jest patriotą – w tym patriotą gospodarczym. Ale nie może być takiego przyzwolenia, że jeżeli działalność prowadzą media nadzorowane przez partię rządzącą i nie zgadzam się z Panem, jest mi przykro, że uważa Pan – jeżeli media krytykują opozycję, to wtedy są suwerenne, polskie i obiektywne, a jeżeli tej krytyki nie prowadzą, to takie nie są. Tylko tyle, dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Proszę Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo, od oceny raportu przeszliśmy do oceny Zarządu Województwa niejako dyskutując, a punktem takim zapalnym w dyskusji to koszty związane z autopromocją. Zarząd Województwa niewiele ustępuje, biorąc pod uwagę budżet partii rządzącej, bo nie mówimy tylko o 0,5 mln zł kosztów wydanych na czasopismo samorządowe „Region”, ale też o powołaniu Lubuskiego Centrum Informacji, gdzie w budżecie zapisano blisko 1 mln zł. Ale nawiązując też do wypowiedzi Pani Marszałek – oczywiście wszystkie sukcesy, które województwo ma, które Pani reprezentuje jako Marszałek – one naprawdę nas wszystkich cieszą. Sukces nie przychodzi łatwo – zdajemy sobie z tego sprawę, ale obok sukcesów są mankamenty. I właśnie minął rok od czasu, kiedy Zarząd Województwa nie otrzymał wotum zaufania. Niestety, ten rok nie został wykorzystany w tym sensie, że budowaliśmy czy powinniśmy budować dialog z tymi, którzy mają odmienne zdanie tylko i wyłącznie w niektórych obszarach, bo takie mają też do tego prawo. Pan Przewodniczący Sługocki mówi, że należy budować dobre relacje. Oczywiście, że tak, ale podstawą budowania relacji jest dialog, którego naprawdę zabrakło.

A to, co ja oceniam jako negatywne w tym roku 2020, już pomijając koszty na promocję, autopromocję i promocję działań Zarządu Województwa, bo robią to wszyscy, umiaru też po naszej stronie, Zarządu Województwa, nie było. Ale też wydatkowaliśmy te środki, dzieliliśmy departamenty, żeby mnożyć stanowiska dyrektorskie. To się nie podoba, Pani Marszałek, bo to nie znajduje uzasadnienia. Nie podoba nam się w tej działalności Zarządu, mnie się nie podoba... *głosy z sali* ...ale proszę pozwolić, że ja skończę, Panie Radny. Pan się już tyle razy wypowiadał językiem specyficznym dla siebie w mediach społecznościowych, że proszę pozwolić mi skończyć. To, co osobiście odbieram jako mankament, to w naszym Sejmiku Województwa, w Zarządzie Województwa jest więcej polityki niż administrowania. To jest zupełnie niepotrzebne. My musimy się skupić na zadaniach tego województwa. Natomiast bez przerwy wkręcanie tematów politycznych tak naprawdę powoduje, że taki jest odbiór. I to co jeszcze chcę powiedzieć – i tutaj jest Pan Przewodniczący Sługocki – patrzę na wszystkie konferencje, które mają miejsce, na wszystkie wydarzenia, które są istotne dla naszego regionu i mam wrażenie jakby Zarząd Województwa nie miał samodzielności. Zawsze jest obecność polityków, towarzysząca praktycznie każdej konferencji. Czy to też nie powoduje tego, że tak jak ja, część mieszkańców odbiera to, że to wszystko ukierunkowane jest politycznie. Ten Zarząd Województwa, który dziś oceniamy, to Zarząd, który sprawuje swoje funkcje od ponad dekady. I ta asekuracja nadmarszałków robi wrażenie jakby ten Zarząd Województwa stawiał pierwsze kroczki, a tak naprawdę to powinny być już kroki milowe powodujące, że w rankingach będziemy coraz wyżej – czego życzę województwu, życzę nam wszystkim mieszkańcom i mocno trzymam kciuki. I jeszcze raz apeluję o dialog i każde zdanie, które nie jest po myśli, nie powinno być odbierane jako zdanie złe, wrogie. Każdy z nas ma prawo do oceny, dokonuje takiej oceny i o taką wyrozumiałość bardzo proszę. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pan Radny Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz:
Szanowni Państwo, Pan Poseł Sługocki ma właściwości inspirujące, bo też mnie zainspirował do krótkiego wystąpienia – może troszkę obok tego tematu. Ja z wielkim

uznaniem odnotowuję obecność Pana Posła na naszych comiesięcznych obradach i z ubolewaniem stwierdzam, że oprócz Pana Posła niewiele innych osób z grona parlamentarzystów w tych obradach bierze udział. A szkoda, bo rolą parlamentarzysty jest także wspieranie inicjatyw, wspieranie działań na rzecz województwa lubuskiego. Mam nadzieję, że te działania mają miejsce – oprócz samego uczestnictwa w obradach naszego Sejmiku – poza Sejmikiem, prawda i Pan Poseł być może o tym poświadczy. Ale mam apel do Pana Posła, by spróbował odtworzyć na forum Parlamentu Zespół na Rzecz Województwa Lubuskiego. Taka inicjatywa miała miejsce i funkcjonowała w I kadencji polskiego Parlamentu i były to owocne działania. Działo to grono na rzecz regionu bez różnienia się na tle politycznym. Niezależnie od przynależności klubowej ten zespół działał owocnie i na rzecz regionu, co rzeczywiście było efektywnym działaniem. Bodajże chyba od dwóch czy trzech kadencji takiego zespołu nie ma, Panie Pośle, jak się orientuję, ale też nie ma prób odtworzenia tego zespołu. Dlatego też apeluję do Pana, jako do znaczącego Parlamentarzysty z dużym doświadczeniem parlamentarnym, wieloletnim już, by spróbować jeszcze raz. Przecież nie musimy się zawsze różnić na tle politycznym i sprowadzać tych różnic do wojenki na poziomie regionalnym. Takiego powodu nie ma. Oczywiście tam, w Warszawie, te debaty są. I debaty są na poziomie różnym – powiedziałbym tak eufemistycznie. Ale tutaj, na miejscu, wiemy o co nam chodzi – wiemy o co nam chodzi. I dzisiaj, kiedy jesteśmy w przededniu przyznawania czy też uznawania kwot, które będą przynależne każdemu regionowi, warto byście wspólnie o to zawalczyli, wspierając w tym Panią Marszałek, Zarząd Województwa – niezależnie od tego jak oceniacie ten Zarząd czy Panią Marszałek, bo pewnie ocena jest różna od mojej, która jest zawsze oceną pozytywną, ale chodzi o region, a nie chodzi o konkretny Zarząd, o konkretną Panią Marszałek. Dlatego też taki apel kieruję i mam nadzieję, że przekaże go Pan pozostałym parlamentarzystom. I zróbcie coś Państwo, zróbcie coś razem na rzecz naszego regionu teraz, kiedy jesteśmy w takiej potrzebie, kiedy chcemy uzyskać jak największe pieniądze, by rozwijać nasz region, by służyć społeczeństwu w ten sposób. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Proszę, jeszcze raz chciałem zaapelować, abyśmy rozmawiali

na temat raportu, a nie jakieś polityczne znowuż tematy skuteczniamy. Bardzo proszę Panią Elżbietę.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Właśnie w tych słowach również chciałam zabrać głos, co Radny Wierchowicz, ponieważ na sesję Sejmiku są zapraszani nie tylko parlamentarzyści koalicji rządzącej w naszym regionie, ale wszyscy parlamentarzyści. Widocznie nie chcą poznać spraw istotnych dla rozwoju województwa i nie chcą w tych sprawach zabierać głosu. Ja również tego doświadczyłam z poziomu Zarządu, bo nie tylko zapraszamy parlamentarzystów wszystkich partii politycznych na sesję Sejmiku, ale również na spotkania z Zarządem Województwa. I takie spotkania odbywały się. Uczestniczyli w nich przedstawiciele wszystkich partii, z wyjątkiem Prawa i Sprawiedliwości – niestety partii rządzącej, chociaż bardzo o to zabiegamy, bo bardzo nam zależy na tym, żeby dla Województwa Lubuskiego płynęły do nas pieniądze również z programów rządowych i z budżetu państwa. My, proszę Państwa, za chwilę przedstawimy sprawozdanie z wykonania – niewiele ponad 600 mln zł, tyle mamy rocznie na wydatki, a w budżecie państwa jest 500 mld zł i oprócz tego wielkie programy unijne. Zarząd Województwa jest instytucją zarządzającą 40% z unijnego tortu. Tak było w tej perspektywie. Mam nadzieję, że na takim samym poziomie będzie w nowej, a 60% jest w dyspozycji kolejnych rządów. Czyli o wiele większe środki finansowe wdraża, inwestuje rząd. Udało się do regionu wspólnie – oczywiście to, co Panie Radne mówiły, taka jest prawda – gminy, samorządy piszą projekty, zabiegają, starają się. Pozyskaliśmy do regionu, łącznie z regionalnymi programami, które się udało wynegocjować, czy też bonusy, które też uzyskaliśmy, kwotę 17,6 mld zł. To jest naprawdę spora kwota. Ale mam też dane, że tylko z regionalnego programu, np. Nowa Sól w tej perspektywie dostała ponad 96 mln zł, Gorzów Wielkopolski – 238 mln zł, Zielona Góra – ponad 282 mln zł, więc samorządy nie tylko zdobywają z krajowych programów, ale też z regionalnego programu i to oczywiście duże gminy, miasta mają większe budżety, mają na wkłady własne i też większe potrzeby oczywiście, więc te inwestycje ich są większe. Chciałabym jednak usłyszeć od Pani Radnej, Pani Dyrektor Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, co zrobiła dla województwa, dla lubuskich wsi, bo z tego, co wiem, to nałożyła karę 2 mln zł na właśnie Lubuskie Centrum

Winiarstwa. Absolutnie argumenty, które zostały przedstawione jako uzasadnienie do tej kary są nieprawdziwe, ponieważ Uniwersytet Zielonogórski prowadził i prowadzi nadal studia podyplomowe w zakresie winiarstwa. Prowadzimy wspólnie różne zajęcia edukacyjne, warsztaty, kursy, szkolenia. Przykład z ostatniego weekendu: „Szlakiem winnic i piwnic”, na który z całej Polski przyjechali turyści. Otworzyliśmy 17 piwnic winiarskich, a całe centrum tego wydarzenia, tego festiwalu, gdzie była ocena również win lubuskich, naprawdę nie ma się z czego śmiać, bo to jest naprawdę olbrzymi sukces i marka województwa lubuskiego. Ponad 100 winnic. Ci ludzie uwierzyli w ten zawód – winiarstwo, a 40-stu z nich prowadzi winnice zarejestrowane jako firmy ze sprzedażą i mają od nas wsparcie. Także to nie jest, proszę Państwa, jakaś autopromocja, tylko my promujemy „Szlak wina i miodu”, „Szlak kościołów drewnianych”, „Szlak zamków, pałaców i dworów”. Są wydawane różne wydawnictwa, nie tylko „Region”, a w ubiegłym roku, w związku z pandemią, Zarząd Województwa zrezygnował z wielu działań promocyjnych, promujących region lubuski z uwagi na pandemię. Bo przecież przeszliśmy do zdalnej pracy i wszystkie pieniądze, które były zaplanowane w tym rozdziale na promocję, zostały przeznaczone na zakup środków ochrony osobistej i urządzeń ratujących życie, co przedstawimy w sprawozdaniu budżetowym. Środki zostały przeznaczone nie tylko na nasze zadania z promocji, ale również na Domy Opieki Społecznej, gdzie nie było środków ochrony osobistej, jako pomoc też dla powiatów, które decyzją Wojewody zostały postawione w stan gotowości, musiały zorganizować łóżka covidowe. I każdy powiat, który się do nas zwrócił – a szpital nie był przez nas prowadzony – też taką pomoc uzyskał. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo proszę, Pan Radny Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku, Szanowni Państwo, ja krótko chciałem się odnieść do wypowiedzi Pana Posła Waldemara Sługockiego i zgadzam się Waldku z tym, co powiedziałeś, że wszyscy powinniśmy wspólnie zabiegać o interesy dla województwa lubuskiego i dążyć do pozyskania jak najwięcej środków na realizację ważnych, z punktu widzenia rozwoju naszego województwa, inwestycji i działań.

Dlatego też zastanawiam się nad tym dlaczego Pani Marszałek, Elu, Zarząd w sposób taki demonstracyjny staje w kontrze do rządu? Są takie sytuacje, gdzie rządzi opcja przeciwna, w regionach rządzi opcja przeciwna, ale bez dobrej współpracy nie da się pozyskać tych pieniędzy, o które przecież powinniśmy zabiegać. Spory polityczne niech będą domeną polityków. Politycy, posłowie niech się kłócą, niech wyrażają swoje różne racje. My mamy wspólny interes. Dla nas, dla Województwa Lubuskiego, wspólna partia, to partia Województwo Lubuskie. I rzeczywiście wszyscy powinniśmy w tym kierunku zmierzać. Nie może być tak, że jeśli w Sejmiku ktoś ma inne zdanie – w systemie demokracji jest to normalne – to w stosunku do niego używa się publicznie różnego rodzaju inwektyw, pomówień, wyzwisk, itd. Ja myślę, że to nie o to chodzi, żebyśmy się wzajemnie obrażali, tylko żebyśmy rzeczywiście podjęli dialog po to, by rozwiązać najistotniejsze problemy naszego województwa. Dlatego też życzę Zarządowi, żebyście się trochę wyzwolili z tego politycznego kokonu i wyzwolili swoje własne myślenie, bo jesteście przecież ludźmi doświadczonymi, inteligentnymi i potraficie samodzielnie myśleć, i słuchać, wsłuchiwać się w te glosy, które wyrażane są przez innych radnych czy też przez inne ugrupowania polityczne. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pan Radny Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Szanowna Pani Marszałek, ja mam tylko takie pytanie. Ponieważ w punkcie 7 będziemy szerzej rozmawiali o finansach, żeby do tego czasu przygotować mi zestawienie kosztów funkcjonowania Lubuskiego Centrum Informacyjnego, całych służb prasowych w Urzędzie Marszałkowskim, kosztów eventów wszystkich organizowanych wokół działalności Zarządu Województwa. Może miesięcznie? To będzie łatwiej zobrazować. Pan Poseł Sługocki był łaskaw wspomnieć o finansowaniu telewizji publicznej. Nie dopowiedział tylko jednej rzeczy, o której zapewne wie, bo przecież niemożliwe, żeby tego nie wiedział, że owe 2 mld zł, to jest rekompensata za ulgi stanowiące ustawowo przez państwo tak, jak np. w Zielonej Górze budżet miasta musi zapłacić za ulgi ustanowione przez radnych w ustawie komunikacją miejską. To jest specjalna rekompensata dla przedsiębiorstwa prowadzącego tego typu

działalność. Tak więc sytuacje są nieporównywalne, bo to są wydatki w administracji – w tej chwili właśnie zerkam na ekran transmisji bezpośredniej w mediach społecznościowych. Ja jestem 15-stym oglądającym tę transmisję, to łatwo sobie wyobrazić, proszę Państwa, jaka jest skala zainteresowania i proporcjonalności kosztów ponoszonych na tego typu propagandę. Dlatego bardzo proszę i będę wdzięczny jak Pani Marszałek pokaże nam koszty funkcjonowania. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący. To jest debata, proszę Państwa. Ja też pozwolę sobie odnieść się, bo byłam tu wywołana kilkakrotnie – i przez Pana Posła i przez Panią Marszałek. Ja mam takie pytanie, bo to już wypadło w zasadzie bardzo jasno przez kilka osób, które wypowiadały się: my się czujemy wszyscy samorządowcami, ale może to z Państwem jest coś nie tak? Może to jest coś z drugiej strony, że tak ciężko się Państwu współpracuje. Jeżeli chodzi o nakłady finansowe na Województwo Lubuskie, Panie Pośle, ja pozwolę sobie powiedzieć, że na wsparcie gorzowskiej Katedry z rządowych pieniędzy zostało przeznaczonych 15 mln zł. Jeżeli chodzi o dofinansowanie budowy obiektów sportowych z Ministerstwa Sportu i Turystyki – Kostrzyzna nad Odrą, Witnica, Wschowa, Pszczew, Trzciel – 10 mln zł. Program Inwestycji Drogowych – dofinansowanie modernizacji dworców kolejowych dla województwa lubuskiego – 60 mln zł. Pani Marszałek się dziwi, Pani Marszałek nikomu o tym nie mówi, ale Pani Marszałek sobie uzurpuje takie prawo – pozwolę sobie to jednak powiedzieć – że Pani tutaj jest jakimś pasmem sukcesów, Pani działania, itd., a tak nie jest, tak zwyczajnie po prostu nie jest. To, że Państwo mówicie o pewnych sprawach, Panie Pośle, to one się już zdarły jak taka stara płyta. To po prostu już nie czytają tego ludzie, bo to nie jest prawdą. Jeżeli Pan mówi o tym, że czasopismo „Region” było potrzebne i porównuje Pan to z telewizją publiczną... Ja ściśle odniosłam się do czasopisma „Region” nie z powodu informacji, jakie były tam zawarte i proszę tutaj nie... Z całym szacunkiem do wszystkich Państwa co do inteligencji – chodzi o to, że 4 marca, w momencie takim, kiedy był u nas COVID, Państwo wydaliście

lekką ręką na coś, co nie było potrzebne, po prostu, były media elektroniczne. I w taki sposób należało zadbać o pieniądze publiczne. Państwo kreujecie Strategię, programy, z których nic nie wynika, tak jak np. z programem „Młodzi On-Life”. Przecież my tu jesteśmy już ileś lat w Sejmiku, nam zależy na tym, żeby młodzież nie wyjeżdżała z województwa lubuskiego, nasze dzieci wyjeżdżają. Proszę Państwa, jeżeli mówicie o turystyce, o czymś, co jest takim potencjałem województwa lubuskiego, zwłaszcza teraz w Covidzie i my mówimy o tym, że będziecie Państwo robili aplikację dotyczącą inwentaryzacji ścieżek, których Państwo nie jesteście budowniczym. To gminy sobie radzą, a Państwo nie potraficie inwentaryzacji zrobić. I to trwa już ileś lat. Pytanie moje było 31 maja w interpelacji: kto wchodzi w skład zespołu, o którym słyszeliśmy już dawno temu? Dzisiaj otrzymałam odpowiedź – lider. Proszę Państwa, kto to jest „lider” z Państwa strony? Tutaj bardzo wiele rzeczy mówicie, tylko one są... Tu tyle padło ze strony słów Pana Posła i Państwa o czymś takim jak uczciwość. Jeżeli mówicie o uczciwości, to powiedzcie dlaczego jest realizacja nie w takiej potrzebie – oczywiście, że jest to potrzeba jeżeli chodzi o salę gimnastyczną w Słubicach. Pan Wicemarszałek pełnił tam funkcję samorządowca. Co się dzieje, że po tylu latach tam nie ma ciągle sali gimnastycznej? Ale powiem coś takiego jeszcze, jeżeli chodzi o wydatkowanie pieniędzy, bo to także w mojej prezentacji było: Państwo mówicie o ochronie powietrza dla Żar, ekspertyza. Wschowa jest także takim miastem porównywalnym w zakresie tych przekroczeń z Żarami. Nic tam się nie zadziało. Ale jednocześnie proszę mi odpowiedzieć – kto jest użytkownikiem samochodu Volkswagenna Passata, jednego z pięciu, które Państwo kupiliście? Kto go użytkuje? Bo to jest diesel! Jak to się ma do ochrony środowiska? Jak to się ma do Światowej Organizacji Zdrowia WHO? Jak to się ma co do kosztów w użytkowaniu tego samochodu? One są znacznie wyższe niż te Toyoty, które Państwo kupiliście. Ja nie wiem kto, ale czy to jest fanaberia urzędnicza? Proszę Państwa, to są te samorządowe sprawy? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję. Pan poseł jeszcze raz chciał zabrać głos.

Poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki: Szanowni Państwo, mam nadzieję, że ostatni raz zabieram dzisiaj głos – chyba. Mam nadzieję powiedziałem, także chcę

tu być słowny, bo być może będą jeszcze takie wystąpienia, które mnie sprowokują. Ale cały czas w tonie jednak budowania dobrych relacji, a nie dzielenia i tak podzielonych już Polaków. Ale muszę się odnieść, bo czuję się zobowiązany wobec pewnych wypowiedzi, zwłaszcza Pana Przewodniczącego Jerzego Wierchowicza. Chcę Państwa poinformować, że taka próba została podjęta na ostatnim posiedzeniu Sejmu w środę, tajnym posiedzeniu Sejmu, gdzie podjęliśmy próbę reaktywacji po raz wtóry w tej kadencji Lubuskiego Zespołu Parlamentarnego. I bez żadnej złośliwości, zupełnie spokojnie chcę Państwu powiedzieć, że w tym zespole chcą działać wszyscy lubuscy parlamentarzyści – i senatorowie, i posłowie – z wyłączeniem posłów Prawa i Sprawiedliwości. I to jest ich suwerenna decyzja, ja jej nie oceniam i nie drę tutaj żadnych szat. Taki jest stan faktyczny. Chcemy działać i chcemy rozmawiać o Ziemi Lubuskiej. Ostatni taki zespół parlamentarny działał w kadencji 2011-2015 z udziałem parlamentarzystów Prawa i Sprawiedliwości. Był to dobry zespół i rozmawialiśmy naprawdę o wielu ważnych dla województwa lubuskiego kwestiach, sprawach. Wspólnie rozmawialiśmy chociażby na temat takich kwestii jak połączenie lubuskich uczelni, co de facto potem się stało. Nie przypisuję w ogóle tej zasługi zespołowi parlamentarnemu, ale uczestniczyli wówczas rektorzy ówczesnych uczelni, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Pan prof. Kuczyński i Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – Pan prof. Marian Miłek. Między innymi o tym rozmawialiśmy. Rozmawialiśmy m.in. o Akademii z Paradyża i wielu, wielu innych kwestiach ważnych dla Ziemi Lubuskiej, jak chociażby połączeniach kolejowych, lotniczych ze stolicą naszego państwa. I to były ciekawe, inspirujące spotkania. W tej chwili ta sytuacja wygląda tak, a nie inaczej. Odpowiadając też na wypowiedzi Pani Radnej oraz Pana Radnego: Szanowni Państwo, musimy mieć świadomość jednak, że ta gra – jeżeli chodzi o sferę mediów – jest nierówna. I chcę Państwu powiedzieć, że my dzisiaj, jako opozycja, naprawdę jesteśmy w trudnej sytuacji. To nie jest tak, że my możemy swobodnie występować w mediach publicznych i odnosić się, relacjonować nasz punkt widzenia i informować Polaków o tym, jak my postrzegamy rzeczywistość. Mówię to zupełnie uczciwie. Nie ma to formy żalenia się. Musimy sobie w tej trudnej sytuacji poradzić i myślę, że będziemy sobie radzić. Pani Radna oczywiście ma prawo do recenzowania i kontestowania tego, czy nasza forma komunikacji z Polakami jest słuszna czy nie. Oczywiście, zdecydują o tym Polacy. Będziemy poszukiwać nowych form, na ile to jest tylko

możliwe. Chcę powiedzieć Pani Radnej Aleksandrze Mrozek, że Zarząd Województwa Lubuskiego jest absolutnie suwerenny. Nigdy nie czułem się i nie czuję ani nie miałem takich ambicji, żeby być nadmarszałkiem czy kimś kto w jakikolwiek sposób narzucałby coś w kierunku rozwoju województwa lubuskiego. Ale bardzo sobie cenię debatę, dyskusję, taką podmiotową, merytoryczną i w nich z największą przyjemnością uczestniczę. Przypomnę, Beata Kulczycka, Pani Radna Kulczycka najlepiej to wie, bo wiele, wiele, wiele lat temu wspólnie pracowaliśmy tu, w tym gmachu, piastując przeciętne czy bardzo podstawowe funkcje urzędników, wcześniej jeszcze w Urzędzie Wojewódzkim, a potem Samorządu Województwa Lubuskiego. Swojej przygody z Samorządem Województwa Lubuskiego, Szanowna Pani Radna, jeszcze nie zakończyłem, bo wciąż jestem urlopowanym pracownikiem tego urzędu. I jak Państwo mnie znają wszyscy, to zajmuję się Polityką Regionalną i jest to moja pasja. Przy okazji, tak się zdarzyło w moim życiu, że jestem też politykiem i tę funkcję, i to wyzwanie, i tę pasję, tę misję publiczną także bardzo lubię i z przyjemnością, i z największą starannością próbuję ją wykonywać. Ale także w tych sporach politycznych, które i dzisiaj prowadzimy, zawsze pamiętam, gdzie jest mój dom, skąd jestem i kto mnie wybiera. To jest lubuskie i Lubusianie. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Radny Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski:
Dziękuję bardzo. W imieniu klubu wypowiadał się Pan Przewodniczący Marcinkiewicz i nie odbierałabym mu prawa, Panie Radny Zbyszku, do tego, żeby mówił o tym, co się rzeczywiście zadziało. Oczywiście, dane statystyczne można interpretować w dwojaki sposób, jednak one pokazują pewną rzeczywistość. A to, co szczególnie podkreślał Pan Radny Marcinkiewicz – ja się z tym absolutnie zgadzam. To było największe wyzwanie w historii nie tylko tego roku, zeszłego roku tak naprawdę, ale także w ogóle w historii ostatnich lat. To jest walka z czymś na co nigdy nie byliśmy przygotowani, nikt tego nie przewidywał. I w przeciwieństwie do rządu, w tym okresie, szczególnie początku, Województwo Lubuskie stanęło na wysokości zadania. Bo dzisiaj, po czasie, oceniamy to sobie bardzo na chłodno – tak musiało być, to było naturalne, wydaliśmy masę środków. Wtedy to nie było

naturalne. Ja pamiętam, w szpitalach nie było żadnej pomocy rządowej na początku pandemii. Gdyby nie Zarząd Województwa, gdyby nie wyjątkowa, bezprecedensowa wtedy decyzja tak naprawdę, która nie miała w początkowej fazie naśladowców w Polsce, to nasze szpitale byłyby w zupełnie innej sytuacji, a tak byliśmy i jesteśmy wzorem, jeżeli chodzi o cały kraj. I to warto na każdym kroku podkreślać. Te dane statystyczne czy pewna manipulacja, jeżeli chodzi o wykorzystywanie środków nie tylko z RPO, ale ze środków centralnych – mówimy o POliŚ-ju – oczywiście, można sobie mówić, że gmina lub samorząd wojewódzki nie wykorzystuje środków, ale o tym mówił wyraźnie Pan Poseł Sługocki, bo w pewnym momencie nie spełnia kryteriów dlatego, że te środki są dedykowane dla konkretnych samorządów o odpowiedniej wielkości. Ale tu warto zwrócić uwagę na jedno: Pani Kulczycka tak bardzo chwaliła Zieloną Górę i Gorzów – duże miasta, które mogły skorzystać, bo dla nich głównie były dedykowane te programy. Tylko zadaję pytanie w takim razie dlaczego Województwo Lubuskie na mapie inwestycyjnej kraju, na zresztą stronach rządowych, gdzie mamy te informacje, możemy sobie je pozyskać, zajmuje ostatnie miejsce jeżeli chodzi o skalę inwestycji rządowych per capita? To co się dzieje? Ergo – w takim razie także Gorzów i Zielona Góra proporcjonalnie mniej wykorzystują tych środków centralnych niż inne miasta wojewódzkie. Zobaczmy co zrobił w tym okresie Rzeszów, Lublin, Białystok, ect., ect. Więc jeżeli posługujemy się pewną statystyką, to starajmy się to robić obiektywnie, nie pokazujmy, bo to jest nieobiektywne, że Gorzów wykorzystuje więcej środków niż Gmina Babimost czy Gmina Kargowa. Może ta skala inwestycji centralnych, tutaj, w naszym regionie jest tak mała, bo właśnie po zespole parlamentarnym, o reaktywację którego wnosi Jerzy Wierchowicz, widać jak nie angażują się w pracę na rzecz regionu parlamentarzysty Prawa i Sprawiedliwości – ci, którzy dzisiaj rządzą w kraju. Może gdyby to wsparcie było większe i zaangażowanie i lobbying, to dzisiaj nie mielibyśmy ostatniego miejsca, jeżeli chodzi o inwestycje rządowe w województwie lubuskim. Gdzie są wasze wszystkie agencje i wasze środki, które tutaj mogłyby być inwestowane? Pani Radna Gośniowska-Kola od początku kiedy się znamy, chyba najczęściej zabierała głos w sprawie naszego Centrum Winiarstwa. Ja rozumiem pewną pasję związaną z winiarstwem. Natomiast jeżeli kogoś oceniamy, to ja staram się oceniać poprzez tych, którzy się na tym najbardziej znają. A mieszkając w Zaborze, obserwując rozwój tego miejsca, ale także ostatnio uczestnicząc w wielkich

wydarzeniach związanych z tą branżą, to słucham winiarzy z całej Polski. I Pani się może śmiać, może mieć Pani z tego tytułu bardzo dobre samopoczucie – szczególnie, że Pani kary nakłada na nasze instytucje, które starają się dbać o tradycje winiarskie. Natomiast oni oceniają nas bardzo dobrze i pokazują nie tylko jako pewnego lidera w kraju, ale także w tej części Europy i często podkreślają, że jeżeli chodzi o białe wina, to nie brakuje nam nic do krajów o dłuższych tradycjach. Mamy ponad 100 w tej chwili winnic. 100 winnic w województwie lubuskim, a Centrum Winiarstwa jest tego pewną swego rodzaju emanacją. Gdzieś ktoś powiedział, że Zarząd Województwa jest Zarządem politycznym. A jakim ma być? To, jeżeli mówimy o dyskusji o stanie województwa, Szanowni Państwo, a rząd nie jest emanacją pewnego układu politycznego i wyborów? W tym województwie wygrały wybory takie partie, które tworzą koalicję rządzącą. Trudno zarzucać, że szefowie tych partii interesują się losami tego, co się dzieje w regionie. Ja rozumiem, że Jarosław Kaczyński nie interesuje się tym, co się dzieje w rządzie? Słyszałem, że niedługo ma rezygnować. Może dlatego, że już jest znudzony tym, co się dzieje na poziomie krajowym. Więc chyba to jest czymś naturalnym. Proszę z tego nie robić żadnej wielkiej historii. Natomiast jeżeli już mówimy o promocji województwa: Szanowni Państwo, większej hipokryzji nie można było usłyszeć ze strony obecnego obozu rządzącego w kraju, ale także ze strony, ze słów Radnej Mrozek, dla której stworzono etat w Urzędzie Miejskim – a propos mnożenia różnego rodzaju funkcji dyrektorskich – które to miasto w proporcji do swojego budżetu na media miejskie wydaje nieproporcjonalnie najwięcej środków finansowych ze wszystkich znanych mi samorządów w województwie lubuskim. Więc proszę czasami zerknąć w swoje oczy i tę belkę zobaczyć tam, gdzie trzeba. Pan Przewodniczący Maciuszonek mówił, żeby nie politykować, więc może nie będę, chociaż czasami serdecznie i z uśmiechem patrzę na mojego kolegę Marka Surmacza, który dzisiaj bardzo nas mile na konferencji prasowej przed Sejmikiem ocenił, ale Panie Radny: buta kroczy przed upadkiem. Myślę, że ta wasza chwila zbliża się wielkimi krokami. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Ja, zanim udzielę głosu następnej osobie, chciałem zaapelować do naszych kochanych Radnych: ostudźmy trochę te emocje i rozmawiajmy na temat,

bo naprawdę przeszliśmy tak do przytkania sobie w nos i mówienia o jakiejś wielkiej polityce i odchodzimy od tematu. Bardzo proszę teraz Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Nie da rady tak odejść łatwo, bo to, co Pan Ciemnoczołowski zaprezentował przed chwilą, to najpierw się do tego odniosę przez moment, bo miałem o tym nie mówić, tylko do bardzo – można powiedzieć – grzecznie i ułożenie dzisiaj zwracającego się do nas Posła Sługockiego. Ale najpierw do Pana: Pan najpierw do Pani Mrozek, wjechał w jej kieszenie i w jej zatrudnienie – nie wiem po co i dlaczego w tej sytuacji? Już Pan miał tę okazję na konferencji prasowej, gdzie było tu kilkunastu Radnych i słyszeli Państwa takie żenujące wystąpienia, szczególnie Pana. I miałem o tym nie mówić, ale Panu powiedziałem później, przed sesją: proszę Pana, jeżeli Pan nie wie co to jest Rada Ochrony Pracy, to proszę się douczyć, zobaczyć gdzie, kto kogo reprezentuje i później nadużywać tego typu informacji wprowadzając w błąd opinię publiczną. I to bardzo poważnie wprowadzając w błąd opinię publiczną, wchodząc w kwestie – można powiedzieć – polityczne, w sposób nieuprawniony zresztą. Ale to tak delikatnie mówiąc. I do Pana się zwracam, żeby zanim skończy się dzisiaj sesja – Pan Poseł Sługocki, rozmawiałem z nim na ten temat i rzeczywiście był zaskoczony Pana postawą, tak żenującą. Żeby Pan wiedział – tak jest jeżeli chodzi o Radę Ochrony Pracy. A teraz, wracając do dzisiejszych wystąpień Pana Posła. Mi bardzo one dzisiaj odpowiadają, Panie Pośle i dziękuję za to dlatego, że Pan kolejną sesję jest, na której to ktoś powie „z uporem maniaka”, ale proszę Państwa, taki już jestem, że jak jest jeden problem do rozwiązania, to dziesięcioma na raz się nie zajmuję innymi. I gdy Pan Poseł wie, od dwóch miesięcy co najmniej, bo na sesjach był, kiedy poruszałem ten temat. I tu szósty miesiąc trwa problem i mówicie Państwo o służbie zdrowia. Ja chciałbym, żeby Pan to rozeznał od tej strony, gdzie mówi się o konkretach, a nie tylko o polityce. I też to mówię do Pani Marszałek. Nie dlatego się zwracałem o to, co Pani mówiła w swoich tych wystąpieniach – o kobietach, ale dlatego, że bardzo mi to odpowiada, Pani rola mówiąca o sobie jako przykładzie i rozwiązująca problemy. Dlatego ja chciałem, wypowiadając się w ten sposób, żeby tamto wreszcie rozwiązać. Do Pana Posła teraz się zwracam, bo już Pan Przewodniczący Sejmiku miał się w to zaangażować. Tak, jest bardzo niedaleko, Pani Marszałek, Panie Pośle. W środę jest kolejna runda.

I to może być kolejny przykład. Tylko, że Pani Marszałek – mówiąc o służbie zdrowia nie można wrywkowo. Ja wiem, potrafiłem w zeszłym roku na jesień, też na wiosnę powiedzieć kilka słów, kiedy Państwo: Pani i Wojewoda bardzo zdeterminowanie włączyli się w działania na rzecz i wtedy dochodziło do różnego rodzaju zwańc – można powiedzieć – niepotrzebnych, bo bardziej nam potrzeba było zaangażowania bezpośredniego. Natomiast jak do Pani mówię szósty miesiąc, to Pani mówi o jakiejś roli czy nie roli. Taka jest rola radnego albo inaczej – Przewodniczącego Regionu. Dzisiaj się kolejny raz zwracam, bo Pani mogła przez dwa tygodnie przyłączyć się i to rozwiązać. Telefon jeden z mediatorem nie wystarczy. Dzisiaj jest jeszcze jeden punkt, będzie o służbie zdrowia – uwaga, będę mówił też o Ciborzu dlatego, żebyście Państwo mieli dokładną wiedzę, bo z tej wymiany poglądów z Panią Marszałek nie jesteście w stanie. Bo my sobie powiemy kilka słów – tak, byliśmy na wspólnym spotkaniu, ale negocjacyjnym, z udziałem negocjatorów. Negocjatorzy to są tylko reprezentanci, mają paszport. Mają paszport i mają go wykonać w imieniu tych, którzy tam są. Dzisiaj zaprosiłem Panią Radną Synowiec. Tam przyjechały prawie same salowe. Stały godzinę, Państwo wiedzieliście. Przecież można było wyjść i powiedzieć: „tak, będę rozmawiać z kobietami i rozwiążę ten problem”. Nie wiedzieliście? Tak, jasne, najlepiej nie wiedzieć. I teraz Panie Pośle, Panie Pośle: ta sprawa w Ciborzu nie toczy się przeciwko komuś! Nie toczy się przeciwko Pani Marszałek, nie toczy się przeciwko Sejmikowi, przeciwko nowo pełniącemu obowiązki dyrektorowi, bo proszę zauważyć – postawa, kiedy ten dyrektor został nowym dyrektorem, była od razu odwrotna, czyli wstrzymanie wszelkich działań – Pani Marszałek o tym wie – znalezienie rozwiązania. Są już dwa, tam leżą na stole. Natomiast Pani cały czas nawiązuje do sytuacji bliżej nieokreślonych podpisów pod dokumentem, który nie jest przedmiotem sporu. Przedmiotem sporu jest inny dokument. To, co Pani zaproponowała, czyli porozumienie czy tam ponad podziały, to jest całkiem co innego niż ta sprawa, która się tam toczy w tej chwili w Ciborzu. Pani zaproponowała przepisy z kodeksu pracy wprowadzone na papier i żeby podpisywać kolejny raz Kodeks Pracy. Po co nam to? Mogliśmy to zrobić wspólnie z tymi dwoma punktami, czyli naprawienia szkody COVID-83 i wyrównania płacy zasadniczej z minimalnym wynagrodzeniem. Panie Pośle, tam krzywda się dzieła od lat! To, że Pani Marszałek mówi o podwyżce – dostały 400,00 zł. Proszę Państwa, dzisiaj czasu to mi nikt nie zabierze i będę gadał. Na temat to jest, bo to jest

zarządzanie jednostkami, Panie Przewodniczący, służby zdrowia. Ja wiem, że to denerwujące. 400,00 zł Panie Pośle, podniesione od stycznia, później kolejne od marca, to jest tak – wynika tych negocjacji i dwa – naruszania prawa w nieskończoność. Salowe miały ciągle, co miesiąc, dopłaty do minimalnego wynagrodzenia dodatkiem wyrównawczym, który zgodnie z polskim prawem nie może być stosowany jako zasada wynagrodzenia. Kiedy wreszcie to pokazały te panie? Przy okazji COVID-83! Bo gdyby tego nie było, to może by wyczekały jeszcze parę miesięcy. Przy okazji COVID-83 Panie Marszałku – proszę słuchać, bo to jest niewygodne dla was. 6 miesięcy jest niewygodne. Pani Marszałek, wiele spraw, które Pani ja przedstawiałem, docierały, później były..., nie wiem kto stawał na przeszkodzie. Nie wiem kto Pani – nie wiem, odwracał sytuację. Jest inaczej wewnątrz. Tam nie jest nikt przeciwko temu dyrektorowi z „Solidarności”. To, że Pani mówi o trzech podpisach – proszę Panią, ci sami ludzie się podpisali w grudniu, przed 18 grudnia, przed sesją po to, żeby jak najszybciej zrobić ten skok na kasę, żeby później nie można było się do niego przyczepić. I proszę zauważyć – przyczepiono się. Tam jest jeszcze jedna sprawa: niezgodnego z prawem podziału finansów publicznych, bo bez uzgodnienia. I ktoś przechodzi nad porządkiem dziennym. Mediator badając sprawę, ma wiedzę prawną i wie dokładnie, że ta sytuacja ma też pewne wątpliwości. Tego nie ruszamy, bo myśleliśmy, że da radę szybko tą sprawę zrobić. I Pani Marszałek, od dłuższego czasu powtarzamy, że szkodę można naprawić jutro. Nie trzeba dzisiaj, jak się nie ma jak, można jutro. Była też propozycja czasowa – nikt tego nie odczytał. I dzisiaj jeszcze raz powtarzam: rząd przyjął ustawę o płacy zasadniczej medycznych, niemedycznych, od 1 lipca – przyspieszył. Po wprowadzeniu tej ustawy od lipca, już praktycznie można powiedzieć wynagrodzenie salowej z płacy zasadniczej, którą teraz ma i z ustawy, będzie prawie równe. Natomiast w przyszłym roku, jak jest postulat, proszę Państwa, wprowadzenia od nowego roku, aby w tym szpitalu również – bo to jest jeden z nielicznych szpitali, w ogóle nie ma więcej szpitali w naszym Sejmiku, będących jednostką Sejmiku, gdzie by stosowano takie przepisy. Wszyscy mają płacę zasadniczą wyższą niż minimalne. Jeszcze dalej: był taki czas, kiedy mając dodatki za pracę w niedzielę i w święto – ustawowe – wliczało się im i nadal się wlicza do minimalnego wynagrodzenia. A przecież te dodatki dla lekarzy, pielęgniarek, salowych to były po to, że jak pracują w niedzielę czy w sobotę,

to jest dodatkowe ich wynagrodzenie, a nie wynagrodzenie w ramach minimalnego. I to jest to zarządzanie. Ja wiem dlaczego Pani dyrektor odeszła – naprawdę rzeczywiście chyba miała ciężki orzech do zgryzienia, albo miała nas dosyć, albo miała problemu dosyć, nie wiem – odeszła. Jeden z postulatów: zająć się kierownictwem. Jeszcze jeden tam pan jest, który proszę Państwa..., co ci pracownicy mówią o kilkuletnim wynagrodzeniu za zaległy urlop? Mówią o tym, że co roku brał jakieś dodatkowe wynagrodzenie z tytułu robienia bilansu. A kiedy przyszedł dodatek COVID – Pani Marszałek ma ten wykaz – to jest osobą, która jeden z największych dodatków wzięła i najwięcej czasu spędziła przy chorych, proszę Państwa, najwięcej. Tak to jest, jak najwięcej, to najwięcej – i czasu, i wszystkiego łącznie. Mam nadzieję, że dyrektor, który dzisiaj przyszedł spojrzy na to wszystko i całkowicie wyczyta sytuację. Natomiast po to zrobiliśmy tę przerwę, teraz, ostatniego tygodnia...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Panie Radny, bardzo bym prosił, żeby tak może przejść...

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: To jest zarządzanie szpitalami, Panie Przewodniczący. Na wniosek mediatora zawieszono to wszystko, bo jest szansa. Ale ja mam teraz szansę wam powiedzieć jak jest. A nie tylko z jednej strony, że 5 minut, a Pani Marszałek powie co innego za chwilę. Ja do Pani Marszałek mam zaufanie i że Pani to rozwiąże, bo parokrotnie się udało. A to, że spieramy się, to normalne, bo Pani ma całkowicie inne stanowisko z jednego powodu: z tego powodu, że nie dostaje Pani pełnych informacji. Gdyby Pani rzeczowo usiadła – i to jest kolejne – rzeczowo usiadła z szefem regionu, z Przewodniczącym Komisji Zakładowej i z tymi salowymi, to by Pani dzisiaj wiedziała jak Panią całkowicie inaczej wprowadzono w ten temat niż on wygląda. I to jeszcze nie koniec. Jak będzie o służbie zdrowia, na pewno będę tam głos zabierał, bo wiem, że was to męczy, ale 130 pań salowych nie może was męczyć! I pamiętam Panią Mrozek, którą popierałem 2 lata temu jak był strajk nauczycieli. Popierałem tych nauczycieli i nie mówiłem, że metoda..., bo zostali wtedy całkowicie też oszukani, przez wszystkich. I w tym momencie mamy 130 salowych. I chciałbym, żebyście wspierali to jako radni, do rozwiązania, a nie do tego, żeby zamieść pod

dywan, bo nie można tego naprawić. Dziękuję bardzo. Panie Radny, Pan już wie co to jest Rada Ochrony Pracy? Już Pan wie? Proszę przeczytać i będzie Pan wiedział. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję Panie Radny. Pani Aleksandra Mrozek, już trzeci głos, więc ograniczenia, które mamy...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Tak, Panie Przewodniczący. Ja chciałam właśnie w ten apel Pański się wpisać i prosić o dyskusję, żeby ona miała charakter...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Ja proszę, ale przecież...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: ...dyskusji nad wotum zaufania, ale to, że jest zdominowana dziś politycznie, to rzeczywiście – Zarząd mamy milczący, ratuje sytuację od czasu do czasu Pani Marszałek...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dobrze...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Natomiast największą aktywnością tutaj charakteryzuje się...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Pani Radna, ale Pani to jest trzeci głos.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: ...obecny z nami Poseł. Nie szkodzi, ale to rozmawiajmy nie politycznie, tylko merytorycznie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę cały czas, od samego początku, żebyśmy rozmawiali i żebyśmy sobie nie

robili żadnych psikusów do siebie. A cały czas to występuje. Bardzo proszę, Pan Radny Zbigniew Kościk – drugi głos.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Jedno jest pewne: nie wiem jak byście Państwo nawet prosili Tadka Ardellego, on nigdy już więcej Przewodniczącym nie będzie chciał zostać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Nie będę już.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Kochani, w takiej atmosferze trochę wiecej oceniamy przeszłość, ale wszyscy zapewne robimy to po to, żeby lepiej działać w przyszłości po prostu. To jest oczywiście truizm, ale Polska jest państwem unitarnym – ja wracam do tej kwestii dotyczącej współpracy na linii samorząd i rząd. I tak było, i jest i pewno jeszcze długie lata będzie. Gdzieś koncepcje federalizacji, landyzacji upadły. I dzięki Bogu. W naszej tradycji jesteśmy państwem unitarnym, czyli Warszawa dzieli pieniądze. I teraz, Pani Marszałek, nie tyle mój zarzut, to bardziej moja prośba, moja refleksja. Jest Pani Marszałkiem Województwa Lubuskiego i w swoich działaniach powinna Pani wiedzieć o tym, że opcja przeciwna Pani sprawuje władzę w Warszawie. Jeżeli ja sobie popatrzę na Pani aktywność – chyba w czwartek był Pan Przewodniczący Borys Budka. Jest Pani forpocztą tej agresji, do której Pan Przewodniczący Budka ma rację – ideowej przeciwko rządowi. Ale nie wiem czy Pani jest potrzebna w tym, jakby, układzie. Czy nie lepiej byłoby wychodzić z założenia, że jednak „potulne cielę dwie matki ssie”? Jeżeli popatrzę na Pani profil społecznościowy, popatrzcie Państwo, tam jest ta aktywność partyjna przede wszystkim. Ja powiem szczerze, że bezpieczniej dla naszych wspólnych pieniędzy w przyszłości byłoby oglądanie Pani Marszałek z cudownymi wnukami, na łonie przyrody, ect., ect. Pani Marszałek, wyjeżdża Pani, jest Pani – dla niektórych stety, dla niektórych niestety. Ilu Państwo z Platformy macie Marszałków? Pani jest najbardziej aktywna w tej politycznej, partyjnej agresji przeciwko rządowi. A tak, jak powiedziałem, Polska jest państwem unitarnym i to rząd dalej – czy chcemy czy nie chcemy – decyduje. Dlaczego z Warszawy płyną takie mniej więcej sugestie „dlaczego ona nas tak bardzo nie lubi”? Przecież to, moi

Państwo, tu trzeba pewną politykę stosować. Ja nie zabieram Państwu krytyki. Niech rząd krytykuje Sebastian Ciemnoczołowski, który jest złośliwy w charakterze od urodzenia – zresztą podobnie jak ja – i jemu jak najbardziej to przystoi. Ale myślę sobie moi Państwo, że tak wielkie pieniądze leżą w przyszłości na stole, że wykorzystujemy te dobre sugestie. Naprawdę nie jest nam potrzebny partyjny Marszałek w tym województwie, w tych czasach. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo, proszę Radny Jan Świrepo.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Drodzy Radni, chciałoby się powiedzieć: „Boże, Ty słuchasz i nie grzmisz”. On już zaczyna grzmieć. Ale zaraz, jeżeli będzie tak dalej trwała dyskusja – jałowa – to przywali piorunem, że dopiero zrozumiemy na czym polega nasza wspólnota sejmikowa. Przedstawiony został raport. Przedstawił dobre i te słabe strony. I trzeba było się do tego ustosunkować i powiedzieć: „dobrze, w tych trudnych czasach przetrwaliśmy, mamy jakieś osiągnięcia, możemy się cieszyć”. Ale my szukamy, szukamy tej – że tak powiem – zadry, której nie ma, ale ją grzebiemy, rany, żeby pokazać czym się różnimy. My się niczym nie różnimy, bo jeżeli chodzi o dobro naszego województwa, powinniśmy mówić jednym tonem. I dlatego Panie Przewodniczący, ja Pana proszę – niech Pan zamknie tę dyskusję, póki Bóg się nie zdenerwuje.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Nie mogę zamknąć. Teraz merytoryczny głos Pani Beaty Kulczyckiej.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, ja chciałabym powiedzieć merytorycznie, ale słuchając tego – bądź co bądź dobrego dialogu – i po wypowiedzi mojego kolegi Waldka Sługockiego, zrobiło mi się trochę sentymentalnie. Bo Szanowni Państwo, jednak chodzi o interes województwa i nie będę teraz krygować, ale prawda jest taka, że ten interes jest ponad wszystko. I powiem szczerze: Waldek – tak sobie pozwolę do Ciebie – że nie mam żadnego interesu, żeby teraz chwalić to, co było. Wszyscy myślą, że będę

krytykować, ale naprawdę, nigdy nie było takiego stanu, żebyśmy do siebie nie mieli takowego zaufania w podejściu do rozwoju naszego województwa. Waldek, ja pamiętam bardzo dobrze czasy funduszy, kiedy rozpoczynaliśmy wspólną pracę – krótko. Ale te listy indykatywne, które były wtedy tworzone, kontrowersyjne, ta decentralizacja środków, która coraz bardziej potęgowała nasze myślenie, że te fundusze będą dzielone obiektywnie i sprawiedliwie, to wszystko dalej funkcjonuje i tak powinno być. Tylko Panie Pośle, Panie Waldku, nie ma tego zaufania. Musimy odbudować zaufanie, bo brakuje fundamentów dzisiaj. One kiedyś były – dzisiaj nie ma i naprawdę to jest bardzo ważne. Ja pamiętam czasy, kiedy jeździłam do Ciebie jako do Podsekretarza Stanu, gdzie każda sprawa Nowej Soli była ważna dla Ciebie tam, w Warszawie. I Szanowni Państwo, tam, w Warszawie, trzeba sobie pomóc i o to musimy walczyć. Bo mówiąc o tych środkach z POliŚ-ju, z Powera, z nowej perspektywy, my musimy na to wszystko sobie tam zasłużyć, zaważać. W kontekście wypowiedzi kolegi Radnego Wierchowicza: tak, ten zespół parlamentarny jest potrzebny. Natomiast pytanie – czy ten zespół jeszcze potrafi ze sobą rozmawiać? Potrafi tam, w Warszawie, lobbować nasze wspólne interesy lubuskie? Bo ja, nawet tu, na poziomie regionu odczuwam, że progi, drzwi co po niektórych są zablokowane, nie nazwę tego „oponentów politycznych”, ale do osób niewłaściwych, klubowych. Więc tego brakuje. Pozwolę sobie na tę aluzję, dziękując Waldkowi, wspominając stare, dobre czasy i licząc, że Waldek te stare, dobre wzorce będą dla Ciebie dalej dobrym wzorcem. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Jeszcze Radny Kazimierz Łatwiński i koniec.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja chciałem się odnieść do słów, które tutaj padły. Z tego względu chciałem się odnieść do tych słów, ponieważ nie po raz pierwszy jest to mówione, czasem w audycjach radiowych i nie zawsze jest odpowiedź na to udzielana – nie wiem czy nie ma czasu, czy możliwości. Głosi się tutaj na tej sali również taką teorię, że inwestycje państwowe, które są w naszym województwie, są jakieś znikome, na ostatnim miejscu w Polsce. I tylko chciałem przypomnieć, że w ostatnich latach powstała m.in. droga S3, od Sulechowa do granicy województwa, ale i dalej: powstają tunele w Bolkowie, S-ka do granicy

z Czechami, a na północy do przeprawy promowej w Świnoujściu. I to dlatego właśnie, dzięki tym rządowym inwestycjom, powstają te wszystkie wielkie inwestycje, zatrudniające tysiące ludzi wzdłuż tej drogi S3. I nie tylko dlatego, że ta inwestycja powstaje w województwie lubuskim, ale że to będzie droga przez pół Europy. Taką inwestycją, na którą się latami czekało i ciągle brakowało pieniędzy jest wykonana niedawno estakada kolejowa w Gorzowie i piękna, zabytkowa stacja w Gorzowie Wielkopolskim. To jest piękne odnowienie zabytkowego dworca w Żaganiu za państwowe pieniądze. To jest magistrała nadodrzańska w ostatnich latach, na przykład odcinek Nowa Sól-Głogów, Rzepin-Kostrzyn. To dzięki temu jeździmy na przykład z Zielonej Góry do Wrocławia – nie 5 godzin a 2 godziny. Ale również linie kolejowe na Dolnym Śląsku i w Zachodniopomorskim, bo korzystamy po prostu jako Lubuszanie z tego. To są programy, to są miliardy, które płyną do naszego województwa z tytułu programu 500+ i innych programów społecznych, to jest program „Czyste powietrze”, „Czysty dom”, pomoc dla służby zdrowia w czasach COVID-u. To jest remont stacji Zielona Góra, to jest transport niskoemisyjny z Funduszy Europejskich w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim. Ja to tak naprędce sobie zapisałem, ale ta lista mogłaby być o wiele dłuższa. Więc nie smućmy się, że do nas nie trafiają inwestycje. Starajmy się o kolejne inwestycje centralne, bo rzeczywiście jest na nie w tej chwili duża szansa i potrzeba ogromna, jeszcze większa. To tyle, tytułem komentarza do tych smutnych wypowiedzi. Nie jest tak źle, proszę Państwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję. Pan Radny Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Właściwie to w wystąpieniu klubowym powiedziałem to wszystko, co chciałem powiedzieć, właśnie pomijając tabelki, wyliczenia. Widzieliśmy to kilka razy na komisjach, ja przynajmniej 3 razy na trzech komisjach i jeszcze dzisiaj. Skupiałem się tylko na rzeczy najważniejszej: ja jestem dumny z tego, że jako województwo przetrwaliśmy. Że żyjemy i możemy tu siedzieć i obradować. I wielokrotnie o tym zresztą miałem okazję już mówić, że właśnie wielkie podziękowania dla lekarzy, dla całego personelu medycznego, ale też dla Zarządu,

że w porę podjął pewne rzeczy. I bym nic nie mówił, gdyby nie to, że pojawiła się tutaj jedna taka przykra rzecz: najpierw w wywiadzie Pana Wiceministra Budy usłyszałem dzisiaj rano taki ton, który słyszałem – a jestem już wiekowy trochę – jak Sekretarza KC, który mówi: „tak, przyjeźdźcie do mnie, pochylcie głowy, starajcie się, zabiegajcie”. Nie żadne wyliczenia, nie merytoryczne przesłanki. Macie przyjeżdżać, schylać kark, padać na kolana i prosić się. Macie się prosić, wy – samorzady – macie się prosić. Nie samorządność, jako podstawa działania. Nie wyliczone algorytmy, które sprawiedliwie dzielą środki. Niestety, to się pojawiło również w głosie Pana Radnego Kościka. Z przykrością to usłyszałem, że to w ten sposób ma się odbywać, że mamy jeździć do Warszawy i się prosić o pieniądze. Te czasy minęły. Ja liczyłem na to, że nie wrócą. I ostatnia tylko rzecz: tak, Pani Radna Gośniowska-Kola, nasze dzieci wyjeżdżają, jak Pani powiedziała. Od ilu lat już rządzą? I one dalej wyjeżdżają. I jeżeli tak to będzie działało – bez samorządności, tylko z panowaniem w Warszawie – proszę mi wierzyć, że będą dalej wyjeżdżały. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo proszę teraz na podsumowanie: Kazimierz Łatwiński, trzeci głos się nie liczy. Pani Elżbieta Polak, jako referent końcowy. Podsumowanie już dla Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję za dyskusję. Myślę, że ona była potrzebna. Potrzeba oczywiście wypowiedzenia też słów krytycznych, które sobie biorę do serca. Niektóre bardzo przykre, dlatego nie będę mówić długo jak zdarta płyta – to chyba Pani Radna Gośniowska tak mnie nazwała... *głosy z sali* ...to tak ogólnie, patrząc mi w oczy – ale chciałabym – nie ma Radnego Motowidełko – chciałabym Panu Radnemu Motowidełko tylko powiedzieć, że ja już tłumaczyłam cierpliwie i długo: jest mediator, wybrany przez dwie strony. Marszałek nie jest stroną sporu ani Zarząd Województwa. Dajmy szansę mediatorowi. I już nie będę tego rozwijać. Natomiast powinnam się w sumie cieszyć, bo to komplement w ustach radnych PiS-u, że jestem najbardziej aktywna politycznie w Polsce, ale chcę powiedzieć dlaczego. Jestem członkiem Komitetu Sterującego przy Ministrze Zdrowia. To był rok pandemiczny. Komitet Sterujący bardzo często się spotykał, podejmował bardzo ważne decyzje i muszę powiedzieć, że nasza presja, samorządowa presja o kombinezony, środki ochrony osobistej, o maseczki –

przecież Pan Minister Zdrowia mówił na początku pandemii, że maseczki są niepotrzebne, a pandemii żadnej nie ma, Wuhan jest daleko. Ale ta presja była potrzebna i jestem przekonana, że nasza aktywność samorządowa, ten głos oddolny jest rządowi potrzebny. Przekonałam się również, gdy krytykowaliśmy – bo też jestem w Zarządzie Związku Województw, więc uważam, że nie jestem tam jako figurant, tylko mam zabierać głos i mówić o tym jak jest, tu na dole, w samorządach, czego potrzebujemy. Gdy rząd przygotowywał reformę ochrony zdrowia, cztery warianty, ustawa miała być w maju przegłosowana – my podjęliśmy nasze stanowisko, praktyków. Bo odpowiadamy za ochronę zdrowia, wiemy co jest potrzebne i nasz głos rząd wziął pod uwagę. Dlatego nie będę milczeć, bo nasze stanowiska są przyjmowane. Te cztery wersje reformy zostały odrzucone, a ja zostałam powołana nawet do jakiegoś narodowego zespołu ekspertów. Dziękuję.

Projekt uchwały w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Lubuskiego wotum zaufania z tytułu rozpatrzenia raportu o stanie województwa stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Opinia Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa (pozytywna) stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Zamykam debatę nad raportem. Chciałem też poinformować, że zgodnie z ustawą o samorządzie województwa w debacie nad raportem mogą uczestniczyć, zabierać głos mieszkańcy województwa poprzez pisemne zgłoszenie poparte podpisami mieszkańców – co najmniej 500 osób. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiony raport. Informuję, że nie wpłynęły żadne zgłoszenia od mieszkańców. W związku z tym, kończę debatę nad raportem o stanie województwa i przechodzimy do punktu: podjęcie uchwały w sprawie udzielania Zarządowi Województw Lubuskiego wotum zaufania z tytułu rozpatrzenia raportu o stanie województwa. Zgodnie z art. 34a ust. 9 ustawy o samorządzie województwa, po zakończeniu debaty nad raportem o stanie województwa, Sejmik przeprowadza głosowanie nad udzieleniem Zarządowi Województwa wotum zaufania. Projekt

uchwały Sejmiku w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa wotum zaufania z tytułu rozpatrzenia raportu o stanie województwa, został sporządzony zgodnie z przepisami Statutu Województwa Lubuskiego oraz Komisję Gospodarki i Rozwoju Województwa, po zapoznaniu się z opiniami w sprawie raportu wszystkich komisji. Projekt uchwały jest umieszczony na serwerze dla Radnych. Czy są wystąpienia klubowe? Myślę, że nie ma co już, to wygrzmiało w tych wszystkich wystąpieniach klubowych dotyczących debaty i tych wystąpień indywidualnych. W związku z tym myślę, że przechodzimy do jeszcze ewentualnie tego zapytania: czy ktoś z Radnych jeszcze ma jakieś uwagi, ale co do projektu uchwały, a nie co do dyskusji nad tym. Jeżeli nie ma takich uwag, projekt uchwały poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, podnosi rękę i naciska czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, podnosi rękę i naciska niebieski przycisk „?”.

18 radnych za, 11 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/450/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Lubuskiego wotum zaufania z tytułu rozpatrzenia raportu o stanie województwa stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Punkt 6.

Sprawozdanie roczne z wykonania planów finansowych za 2020 r. w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Województwa Lubuskiego:

a) instytucji kultury,

b) jednostek ochrony zdrowia,

c) Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp.

Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego instytucji kultury za 2020 rok stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Na sali obecny jest jeszcze Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu proszę Panią Przewodniczącą Marię Jaworską.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zapoznała się ze sprawozdaniem rocznym, zapoznała się również z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej. Odbyło się głosowanie. W głosowaniu 6 radnych było za pozytywną opinią sprawozdania, 3 radnych wstrzymało się. Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Przewodniczącego Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia Komisji Budżetu i Finansów jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Sprawozdanie z wykonania planu finansowego za 2020 rok jednostek ochrony zdrowia – Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Lubuskie stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Na sesji obecny jest też Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Panią Przewodniczącą Annę Chinalską.

Przewodniczącą Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Opinia Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia Komisji Budżetu i Finansów jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Sprawozdanie z wykonania planu finansowego za 2020 rok Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali był Pan Dyrektor Sławomir Kotylak. Nie widzę go, ale może nie będzie potrzebny. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania do przedstawionych sprawozdań? Proszę o zgłoszenia. Radny Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Zgłaszam się po to, aby powiedzieć, że już wszystko w jednej kwestii zostało chyba powiedziane i to, co przed chwilą Pani Marszałek powiedziała, ja i Pan Poseł – wydaje się w środę osiągalne. Dlatego więcej się już nie będę rozwijał. Ja mam więcej informacji dla Państwa do przekazania tylko, że już chyba prawdopodobnie nie chcecie za bardzo wszystkiego tego słuchać dzisiaj. Może następnym razem, jak okaże się, że trzeba. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Wobec braku innych pytań i uwag uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdania do wiadomości.

Punkt 7.

Rozpatrzenie sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa Lubuskiego i podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok:

- a) przedstawienie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze o sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok,
- b) przedstawienie sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok,

- c) przedstawienie informacji o stanie mienia Województwa Lubuskiego,
- d) debata nad sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdaniem finansowym Województwa Lubuskiego za 2020 rok,
- e) podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok – druk nr 477/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Przedstawienie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok. Proszę o zabranie głosu Panią Elżbietę Annę Polak.

Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Dochody wykonaliśmy ponad 100% za 2020 rok w wysokości ponad 616 mln zł. Z PIT-u niestety zmniejszyły się dochody porównując do 2019 roku. Jak wcześniej już o tym mówiliśmy – wzrosło bezrobocie do 6%, z 5%, co było spowodowane wykluczeniem niektórych branż i ten skutek już jest widoczny. W CIT-ie natomiast jest znacznie większe wykonanie – za 2020 ponad 128 mln zł. Także udziały samorządów w CIT-ie rosną. Wykonanie wydatków na poziomie 93%. Nie jest to stuprocentowe wykonanie budżetu z uwagi na wstrzymanie wielu działalności, np. przesunięcie terminów realizacji inwestycji, które z powodu lockdown'u bądź innych obostrzeń nie mogły być realizowane. Przejście też na zdalną pracę. Wydatki majątkowe za 2020 – 258,6 mln zł. W wydatkach majątkowych były inwestycje m.in. w szpitalu. Nasza dotacja dla Centrum Zdrowia Matki i Dziecka została przesunięta. Wiecie o tym Państwo, że w tym roku ponownie tę dotację udzielaliśmy z uwagi na decyzję o utworzeniu szpitala tymczasowego. Zmniejszyliśmy deficyt do kwoty 6,6 mln zł. Mamy więc większą zdolność zaangażowania realizacji zadań w tym roku, jeżeli oczywiście sytuacja związana z lockdown' em i obostrzeniami utrzyma się tak, jak teraz, że można normalnie pracować. Rezerwa nieprzekroczona, w całości bieżąca przekazana na walkę z pandemią. Pozostałe środki zaangażowane były uchwałami Sejmiku, tak jak podejmowaliśmy decyzje głównie na wsparcie gmin. Fundusze

unijne: 90% zaangażowania. Podpisane umowy na 3,5 mld zł. Mamy 4 mld zł, więc zbliżamy się już do pełnego zakontraktowania. Biuro Sejmiku zgodnie z planem. Gabinet Zarządu – to, o czym Państwo mówicie, finansujemy „Region”, jest to tygodnik, jedna strona. W związku z tym, że nie mamy innych możliwości komunikowania się ze społeczeństwem, nasze informacje są wycinane, nie pokazywane w telewizji regionalnej publicznej, w Radiu Zachód. Teraz również Gazeta Lubuska też została przejęta przez Orlen, więc musimy mieć również swoje media, żeby informować mieszkańców o pracy, którą wykonujemy, komunikować się ze społeczeństwem, przekazywać również jakie decyzje zostały podjęte, uchwały. Departament Administracyjno-Gospodarczy wykonał 41,1 mln zł zgodnie z planem. Najważniejsze inwestycje w Departamencie Administracyjnym to te, związane z cyfryzacją, z obradami hybrydowymi, zakup licencji i też sfinansowanie Rady Dialogu Społecznego – 175 tys. zł. Wynagrodzenia: oczywiście w tej części administracyjnej to jest lwią część, to jest administracja. Za 2020 rok wynagrodzenia wynosiły 32,4 mln zł. Wzrost o 1,5 mln zł, są to skutki finansowe podwyżek. Od razu odpowiadam, bo też były pytania, że nie ma podwyżek w urzędzie. Są, co roku, podwyżki i awanse, zgodnie z naszymi przepisami o wynagradzaniu pracowników samorządowych z wykluczeniem Zarządu Województwa. Zarząd Województwa od 12 lat nie miał żadnych podwyżek. Administracja publiczna za 2020: 80,8 mln zł. Mniejsze wydatki ogółem rzeczowe, ale też z uwagi na ograniczenia. W niektórych miesiącach na 750 osób zatrudnionych, 500 osób pracowało zdalnie, także też są z tego powodu oszczędności. Departament Geodezji: wykonanie 3,1 mln zł. Aktualizacja zbiorów danych obiektów topograficznych, wykonanie prac scaleniowych, opracowanie również założeń do projektu scalania gruntów dla powiatu żarskiego, sulęcińskiego, nowosolskiego i zakup sprzętu pomiarowego. Biuro Projektów Własnych: 51,6 mln zł. Zwiększenie – tutaj jest dużo wydatków z uwagi na przyjęcie projektu systemowego do realizacji „Lubuskie kontra wirus”. Przeznaczaliśmy na ten cel 50 mln zł. Sprzęt ochrony osobistej i urządzenia ratujące życie. Realizowaliśmy również „Lubuski E-Urząd”, Park Technologii Kosmicznych. W ubiegłym roku została podpisana umowa. Projekt jest gotowy, wystąpiliśmy o pozwolenie na budowę. Departament Infrastruktury i Komunikacji: wykonaliśmy 130,9 mln zł. Najważniejsze wydatki w tym obszarze to sfinansowanie dopłat do Przewozów Kolejowych – 55,5 mln zł w ubiegłym roku, również autobusowych –

21,9 mln zł i kupiliśmy dwa pojazdy kolejowe za kwotę 43,1 mln zł. Dofinansowaliśmy również budowę obwodnicy w Trzcielu – 1,5 mln zł. Zarząd Dróg Wojewódzkich wykonał 123,2 mln zł i główne prace były skoncentrowane oczywiście na budowie mostu w Miłsku, ale również modernizacja drogi nr 137 Słubice-Sulęcín-Międzyrzecz. Debrznica – etap II, jest to nr 138, Drezdenko-Gorzów, nr 158. Rozbudowa drogi 276 w miejscowości Chociule i budowa mostu, o którym mówiłam, gdzie największa aktywność jest skoncentrowana. Departament Zdrowia wykonał 75,3 mln zł. To niewykonanie jest związane z przesunięciem środków na ten rok. To jest dotacja na Centrum Matki i Dziecka. Wydaliśmy 25,5 mln zł na budowę Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Hematologii i Intensywnej Chemioterapii w Gorzowie Wielkopolskim. Rozbudowa szpitala o Oddział dzienny Chemioterapię w Gorzowie – 2,2 mln zł. Na przyspieszenie zakończenia inwestycji Centrum Matki i Dziecka – 11mln zł. Te, o których mówiłam, że zostały przesunięte, to na wyposażenie Centrum Matki i Dziecka. I termomodernizacja – bardzo duży projekt rozpoczęty w ubiegłym roku całego szpitala w Zielonej Górze. W ubiegłym roku wydaliśmy 2,3 mln zł. Przeznaczaliśmy też 2 mln zł na modernizację onkologii i na wsparcie kierunków medycznych: kierunek lekarski – 3 mln zł, 1 mln zł – pielęgniarstwo oraz stypendia dla studentów tych kierunków – 1,3 mln zł. Na realizację programu „In Vitro” – 471,8 mln zł. W zakresie Departamentu Infrastruktury Społecznej wykonanie wynosiło 119,3 mln zł. Stypendia naukowe, twórcze, sportowe, „Lubuskie Talenty”, również stypendia dla studentów – niektóre z budżetu, a np. „Lubuskie Talenty” z programu europejskiego. Bardzo duże inwestycje realizowaliśmy w obszarze kultury. Niektóre są już zakończone – tak, jak wcześniej mówiłam – rozbudowa Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Kończymy też modernizację i rozbudowę Regionalnego Centrum Animacji Kultury, gdzie powstaje to Centrum Designu i Kreatywności. Kompleksowy remont Muzeum również w Bogdańcu, w Santoku i rozbudowa Filharmonii Zielonogórskiej, która też jest w tej chwili już na ukończeniu. Przyznaliśmy w ubiegłym roku dotacje celowe: dla Gorzowa na Dom Samotnej Matki – 100 tys. zł, w Zielonej Górze na schronisko Caritas oraz wsparcie domu dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży – 200 tys. zł, powiat międzyrzecki: Domki Rodzinkowe – 0,5 mln zł, powiat słubicki: dostosowanie obiektu byłego internatu w Słubicach na potrzeby Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej – ponad 978 tys. zł,

powiat żagański: budowa dwóch domów dziecka – 250 tys. zł. W ramach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej udało się zrealizować kilka projektów, znaczących, za duże kwoty: projekt „Społeczne remedium”, „Egida”, „Efekt Synergii”, „Azymut Samodzielność”, „Otwórz się na pomoc”. Tu większość też związana z walką z pandemią. W zakresie Departamentu Rolnictwa i Zasobów Naturalnych udało się wykonać 7,7 mln zł. Na szacownie szkód łowieckich – 382 tys. zł, Audyt Krajobrazowy, przystąpienie do prac – 81,2 tys. zł, modernizacje dróg dojazdowych do gruntów rolnych – prawie 3 mln zł, warsztaty dla edukatorów przyrodników – 82 tys. zł i akcja promocyjna w ramach Lubuskiego Centrum Produktu Regionalnego – 50 tys. zł. Departament Środowiska – 1,2 mln zł. Program Ochrony Powietrza – 221 tys. zł, został wykonany. Plan Gospodarki Odpadami – 61 tys. zł i sprawozdanie z Planu Gospodarki Odpadami – 65 tys. zł. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 5,2 mln zł. Na Lubuską Odnowę Wsi zawarliśmy 112 umów na kwotę 815 tys. zł i Program Leader – 5,2 mln zł. W ramach Departamentu Rozwoju Regionalnego w ubiegłym roku 1,7 mln, na aktualizację Strategii Rozwoju Województwa – 117 tys. zł. Dotacja na utrzymanie oddziału Polskiej Akademii Nauk Centrum Badań Kosmicznych – 436 tys. zł, sieć punktów europejskich – prawie 1 mln zł i realizacja projektu w zakresie działań rewitalizacyjnych dla gmin – 131 tys. zł. Biuro Współpracy Zagranicznej znacznie ograniczyło działalność. Nie było misji zagranicznych, wyjazdów – 285 tys. zł, ale odbyły się posiedzenia zdalne w ramach Komitetu Współpracy Międzyregionalnej, Partnerstwa Odry. Wpłaciliśmy też składkę na utworzenie korytarza EUWT. Departament Innowacji i Przedsiębiorczości wydatkował 311 tys. zł. Projekty dotyczące misji gospodarczych, promocji gospodarczych nie były realizowane, były przesunięte. Była realizowana Akademia Rozwoju – zdalnie. Funkcjonowało Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów. Realizowaliśmy w ograniczonym zakresie projekt dotyczący standaryzacji obsługi inwestora i odbył się konkurs „Lubuski Mister Budowy”. Departament Strategii i Promocji Marki wykonał plan zmniejszony, do kwoty 3,1 mln, pozostałe środki były przeznaczone na zakupy środków ochrony osobistej, głównie dla DPS-ów i szpitali powiatowych. A te 3,1 mln przeznaczaliśmy na konkurs dla młodych, „Młodzi Of-Life”, ten program realizujemy. Co roku przeznaczamy 1 mln zł na realizację tego programu, w ubiegłym roku z uwagi na pandemię i lockdown przeznaczaliśmy 435 tys., pozostałe środki przeznaczaliśmy na walkę z pandemią, konkretnie dla

szpitali powiatowych. 400 tys. wsparcie szpitali powiatowych, Domów Pomocy społecznej i innych instytucji, które potrzebowały pomocy. 200 tys. na Lubuskie Lato Filmowe, które udało się zorganizować, to była 49 edycja, przesunięta na koniec sierpnia. Na organizację wydarzeń promujących Szlak Wina i Miodu i winiarstwo – 147 tys. Na festiwal Muzyka w Raju i Przedśionek Raju w Paradyżu – 90 tys. Na organizację Biura Lubuskiego Centrum Informacyjnego wydaliśmy 125,6 tys., najważniejsze wydatki tj. zakup sprzętu i adaptacja studia telewizyjnego. Budżety Obywatelskie 15 mln skierowaliśmy do mieszkańców, do organizacji pozarządowych. W konkursach 510 tys. dla seniorów, 485 tys. dla młodych, 818,7 tys. dla obszarów wiejskich na inicjatywy oddolne, dla organizacji pozarządowych w konkursach na promocję przez kulturę regionu lubuskiego, przez sport, dla klubów sportowych tj. 7,5 mln, w ramach PEFRON-u na likwidację barier wsparcie organizacji niepełnosprawnych – 2,4 mln, na przeciwdziałanie patologiom i uzależnieniom 185 tys., na konkurs związany z konserwacją obiektów zabytkowych 862 tys. i w obszarze turystyki 59 tys. zł. Ale to nie wszystko. Na zadania na rzecz kultury – 91,4 tys. dla gmin i organizacji pozarządowych, na zadania związane z pomocą społeczną, również w zakresie COVID – 63 tys., zadania w obszarze ochrony i promocji zdrowia tj. profilaktyka 6,8 tys., integracja europejska 94 tys., zadania na rzecz rodziny i pieczy zastępczej 45 tys. i na rzecz kultury fizycznej 1,9 mln zł. To w takim telegraficznym skrócie, szczegółowe sprawozdanie jest bardzo obszerne, jesteśmy do Państwa dyspozycji, w ramach naszych kompetencji będziemy odpowiadać na pytania. Bardzo dziękuję.

Prezentowana informacja nt. wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 r. stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo Pani Marszałek. Proszę Pana Przewodniczącego Mirosława Marcinkiewicza o odczytanie uchwały składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytał uchwałę Nr 234/2021 Składu Orzekającego Regionalnej Izby

Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez Zarząd Województwa Lubuskiego sprawozdaniu rocznym z wykonanie budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok.

Uchwała stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Przechodzimy do opinii komisji. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury i Edukacji Panią Marię Jaworską.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zaopiniowała sprawozdanie pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Dziękuję bardzo Panu Przewodniczącemu za możliwość zabrania głosu. W imieniu Komisji Rolnictwa chciałbym powiedzieć, że Komisja przyjęła sprawozdanie wynikiem głosów 5 za i 2 osoby się wstrzymały. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Przewodniczącego Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Komisja 31 maja 2021 w wyniku głosowania: 5 głosów za, 3 głosy wstrzymujące się, brak głosów przeciwnych, pozytywnie zaopiniowała wyżej wymienione sprawozdanie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych – Pani Radna Anna Chinalska.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych w dniu 1 czerwca pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie w wyniku głosowania: 5 głosów za, 1 głos wstrzymujący się i brak głosów przeciw. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję. Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Pan Sławomir Muzyka.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sławomir Muzyka: Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sejmiku Województwa Lubuskiego zaopiniowała sprawozdanie pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję, czwarty raz teraz. Komisja Budżetu i Finansów Marek Cieślak.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja Budżetu i Finansów zapoznała się ze sprawozdaniem i zaopiniowała ten dokument pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Przechodzimy do przedstawienia sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta badania rocznego sprawozdania finansowego. I proszę o treściwe przedstawienie sprawozdania Panią Skarbnik Alicję Woźniak.

Skarbnik Województwa Lubuskiego Alicja Woźniak: Szanowni Państwo, jeżeli chodzi o sprawozdanie finansowe to zgodnie z art. 270 ustawy o finansach publicznych, składa się na nie bilans wykonania budżetu województwa sporządzony na 31 grudnia, który po stronie aktywów, pasywów wykazuje kwotę 144 mln. Bilans łączny obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych, w 2020 roku mieliśmy 18 jednostek budżetowych, 30 czerwca została zlikwidowana Melioracja Lubuska i jednego zakładu budżetowego, czyli Drzonkowa i po stronie aktywów, i pasywów ten łączny bilans obejmuje 1 mld 352. Ponadto na sprawozdanie finansowe składa się łączny rachunek zysków i strat oraz łączne zestawienie zmian funduszu, a także informacja dodatkowa obejmująca dane wynikające z informacji dodatkowych sporządzonych przez jednostki budżetowe i zakład budżetowy. Sprawozdanie finansowe badane było przez biegłego rewidenta, uzyskało pozytywną opinię. Bardzo proszę o przyjęcie przedłożonego sprawozdania. To tak w telegraficznym skrócie.

Sprawozdanie finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o odczytanie sprawozdania biegłego rewidenta przez Pana Mirosława Marcinkiewicza.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytał sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok.

Sprawozdanie stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Piąty raz proszę o przedstawianie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Następny punkt, przedstawienie informacji o stanie mienia Województwa Lubuskiego. Takimi informacjami dysponuje Pan Roman Bąk Dyrektor Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego. Czy coś Pan chciał powiedzieć? Nie. Wszyscy wiemy co z tym mieniem, dobrze. W takim razie proszę o opinie Komisje Sejmiku. Proszę Komisja Kultury, Edukacji i Sportu Pani Maria Jaworska.

Informacja o stanie mienia Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zaopiniowała sprawozdanie pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pan Zbigniew Kołodziej.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska również zaopiniowała pozytywnie: 5 głosów za i 2 głosy wstrzymujące. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa Pan Grzegorz Potęga.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: 6 głosów za, 2 głosy wstrzymujące się i brak głosów przeciwnych, Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa pozytywnie zaopiniowała tę informację.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Pani Przewodnicząca Anna Chinalska.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych pozytywnie zaopiniowała informację o stanie mienia Województwa Lubuskiego w wyniku głosowania: 5 głosów za, 1 głos wstrzymujący się i brak głosów przeciw. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję. Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Pan Sławomir Muzyka.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sławomir Muzyka: Komisja Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Sejmiku Województwa Lubuskiego na posiedzeniu w dniu 2 czerwca informację o stanie mienia Województwa Lubuskiego zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Komisja Budżetu i Finansów Pan Marek Cieślak.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowała informację o stanie mienia, bez głosów przeciwnych i wstrzymujących się.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Czy są wystąpienia klubowe dotyczące sprawozdawania rocznego z wykonania budżetu, informacji o stanie mienia i do sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego? Rozumiem, że nie ma. Przechodzimy teraz do debaty nad sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie? Proszę o zgłoszenia. Debata musi się odbyć, musi ktoś się zgłosić. Proszę Pan Radny Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, ja bym tylko Panią Marszałek poprosił o te dane, o które prosiłem wcześniej, czyli o koszty funkcjonowania tych wszystkich agent PR w Urzędzie Marszałkowskim, redakcji pracujących na rzecz Pani Marszałek. I jak rozumiem stwierdzenie Pani Marszałek, cytuję: „musimy mieć swoje media”, dowodzi tego, że przy krytyce zmian właścicielskich w Gazecie Lubuskiej czy w koncernie te media były dotychczas marszałkowskie jak się domyślam, bo inaczej nie można. Prosiłbym o dane, bo było trochę czasu, żeby te dane podsumować, ewentualne informacje, a jeżeli ich nie można, to bardzo proszę ich na piśmie w takim trybie 7-dniowym. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Rozumiem, Panie Przewodniczący, że to jest ten moment, kiedy

wystąpienia klubowe? Bo ja się tutaj nie mogłam podłączyć. Mogę w imieniu klubu złożyć ocenę wykonania tego budżetu?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dobrze. Proszę wystąpienia klubowe.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara

Gośniowska-Kola: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, mam zaszczyt reprezentować Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość. Wobec tego pozwolę sobie odnieść się do danych, które zostały nam przedstawione i podczas pracy na komisjach, i dzisiaj przez Panią Marszałek. Zanim przejdę do meritum, chciałabym powiedzieć, bo często podczas takich prezentacji kwestionowane były dane przedstawiane przeze mnie, wobec czego dzisiaj raz jeszcze podczas tej prezentacji chcę Państwu powiedzieć, że wszystkie dane zostały opracowane na podstawie danych dostarczonych przez Biuro Sejmiku, przez główną panią księgową i zgodnie z materiałami, które otrzymywaliśmy jako radni. Wszystkie te dane zostały poddane analizie i pozwolę sobie Państwu przedstawić naszą ocenę. Z pewnością już Państwo, zgodnie z tym co powiedziała Pani Marszałek, wiecie jakie mieliśmy dochody w roku 2020, tutaj obrazowo tylko prezentuję w jakim stopniu zostały one co do planu wykonane, podobnie jeżeli chodzi o wydatki. Te sprawy związane z dochodami i wydatkami, oczywiście wszystko się wiązało z tym rokiem szczególnym i działaniem pandemii koronawirusa, wszyscy mamy tego świadomość. W późniejszej części na pewno koleżanki i koledzy będą się chcieli odnieść w szczegółach co do tych spraw związanych ze zdrowiem, tak najogólniej powiem, z bezpieczeństwem zdrowia. Tym podstawowym naszym dochodem, jeżeli chodzi o dochody województwa, to oczywiście jak zawsze, z ogromnym szacunkiem patrzymy na te dane, które się wiążą z wpływami z PIT-ów i z CIT-ów, wiemy też o tym właśnie, że w związku z tym, że ta pandemia, to te dane są takie jakie jak Państwo widzicie. Pozwalam sobie z racji tej debaty, która już długo trwa, pewnego rodzaju proste informacje przekazywać w skrótowy sposób. Jeżeli chodzi o ochronę zdrowia, to także była już tutaj szeroka dyskusja w tej kwestii. Mamy świadomość jakie były dochody, jaki był plan i wykonanie, podobnie jeżeli chodzi o wydatki. Wszyscy też mamy taką nadzieję, że te wydatki były pod kątem potrzeb szpitali,

które były oczywiście dla nas wszystkich zrozumiałe i będzie na to ocena w jaki sposób, czy były zasadne, ale zdajemy sobie sprawę raz jeszcze z tej sytuacji. Tutaj też, odnosząc się do dzisiejszej debaty, chciałabym Państwa i Pana Posła zapewnić w jaki sposób jesteśmy odpowiedzialni za województwo. To pozwolę sobie powiedzieć, że to właśnie Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości od wielu miesięcy był inicjatorem równego podziału środków co do przekazania ich szpitalom, bez względu na podmiot tworzący. I udało się, wszystkim radnym bardzo dziękuję, bo myślę, że to było takie wspólne solidarnościowe i sprawiedliwe podejście, że wszystkie podmioty, ze względu na powiatowe szpitale, otrzymają taką samą kwotę i to jest 500 tys. zł. Tutaj jest kolejna taka bardzo ważna informacja, to jest dokument otrzymany oczywiście w ramach dostępu do informacji publicznej, otrzymany w drodze interpelacji. Chciałabym Państwu przedstawić, bo często mówimy, że stan województwa to pewna historia, nakłady, które to województwo otrzymuje, to wydatki, itd., ale nie zawsze pamiętamy o tym jakiego rzędu, jakiej wysokości kwoty kredytów zostały przez województwo zaciągnięte. Wobec tego pozwalam sobie na taką właśnie informację, to jest informacja otrzymana w drodze interpelacji. Widzicie Państwo z jakich podmiotów, z jakich banków otrzymaliśmy te wszystkie kwoty, kredyty, w 2010. W moim zapytaniu co do tego dokumentu, ten okres czasowy sobie założyłam, czyli 2010 i 2020. Więc tak jak Państwo widzicie 2010 – 35 mln, 2011 ponad 35 mln, 2012 niemalże 6 mln, 2015 – 18 mln, 2016 – 20 mln, 2020 – 40 mln. Tu jest kwota długu, czyli tak naprawdę jesteśmy w momencie tej dzisiejszej sesji, kiedy widzimy jakim balastem to województwo jest obciążone, jakimi kredytami, jakim długiem, mając oczywiście świadomość tego, o czym dzisiaj mówiliśmy. A mianowicie rozwoju tego województwa, tych wszystkich strategii, polityk, które były wdrażane i ogromnych kwot pieniędzy, które miały oczywiście służyć określonym celom, po to, żeby ten rozwój nie generował dalszego długu, ale przyczyniał się do tego, że my z tych długów będziemy wychodzić. Tutaj pozwolę sobie poprosić Państwa o uwagę, począwszy znowu od 2010 roku jest kwota zadłużenia, to są te 172 mln. I kolejno widzimy, że ta krzywa jest rosnąca, w pewnym momencie w przedziale czasowym 2014-2018 na równym poziomie i w tej chwili mamy zadłużenie ponad 230 mln zł i to zadłużenie rośnie. To moje pytanie jest takie, jak od wielu lat, jak jestem radną, zadaję tutaj wszystkim Państwu, żebyśmy mieli świadomość tego, dlaczego nasze województwo z takimi możliwościami,

potencjałem i nakładami, jest w takim miejscu. I tutaj pozwolę sobie powiedzieć, że nie uśmiecha mi się to Panie Marszałku, tak sytuacja w jakiej się znaleźliśmy. Teraz kwoty długu, które Państwu też pozwalam sobie przedstawić w takich przedziałach czasowych od 2010 do 2020 roku. Kwota długu i obsługa tego długu, i tu proszę Państwa naprawdę, oczywiście słucham też Pani Skarbnik – jeżeli moja analiza będzie niewłaściwa, to proszę o zwrócenie mi uwagi. Z dokumentów, które otrzymałam naniósł Państwu kwoty obsługi długu, i w tej chwili widzimy, że na przestrzeni tych lat do 2020 roku, obsługa długu wyniosła ponad 81 mln, czyli jest to według mnie bardzo niepokojąca liczba. Kolejnym slajdem, też proszę Państwa, żebyście się zastanowili, jest procent kwoty długu do wykonanych dochodów i to jest ta istota, która według mnie pozawala na stwierdzenie, że nasze województwo absolutnie się nie rozwija. I to nie jest zasada, taka którą sobie przyjął, żeby robić krytykę dla krytyki, absolutnie tak nie jest. Z biegiem lat, myślę, że taka refleksja wszystkim radnym powinna towarzyszyć ze względu na odpowiedzialność wobec mieszkańców tego województwa, po prostu. Tutaj dzisiaj padały takie słowa co do uczciwości, co do takiego spojrzenia właściwego na stan województwa, to przy tych emocjach, które nam towarzyszą, bardziej zasadnych lub mniej, te liczby wskazują na to, że niemalże 40% kwoty długu stanowi co do wykonania naszego dochodu, średnio 42%. I tutaj widzimy tak samo, jak już Państwo widziecie jakie to jest zestawienie procentowe i średnia tych wykonanych dochodów, 42% kwoty. Myślę, że nie powinniśmy tak z uśmiechem mówić o tym, że strategia, którą aktualizujemy z tego powodu, że warunki się zmieniły, to wcale tak nie jest, proszę Państwa, bo liczby o tym mówią. Ta strategia, którą aktualizujemy, którą się tłumaczymy, że warunki się zmieniły, wskazuje jasno i wyraźnie, że te pieniądze zainwestowane, one były niewłaściwie inwestowane, bo one nie spowodowały rozwoju województwa. Wiemy o tym wszyscy, że mamy założone cele strategiczne, wysoka dostępność transportowa. To jest oczywiście też z odpowiedzi na dokumenty, taka informacja, którą otrzymuję albo w informacjach publicznych się ukazują. Ta wysoka dostępność transportowa między innymi dotyczy, dzisiaj już o tym mówiliśmy, tych ścieżek rowerowych, sukcesywnie realizowany jest projekt Odra Velo – Oder Velo, która ma na celu stworzenie rozpoznawalnej marki turystycznej poprzez budowę systemu informacji turystycznej, dla rozwoju infrastruktury rowerowej na pograniczu polsko-niemieckim oraz wyznaczenie sieci

szlaków turystyki rowerowej, bazując na istniejącej infrastrukturze. Proszę Państwa, to nie jest tak, że ja sobie, może to do znudzenia brzmi dla niektórych z Państwa, z którymi mam zaszczyt tutaj pracować, ale takie interpelacje Państwo co do dróg wojewódzkich, różnego rodzaju stanu tych dróg, zadawaliście na przestrzeni swojej kadencji, ja też zadawałam, ucząc się tego samorządu począwszy od 2015, czy 2016 roku. W obecnej odpowiedzi jest właśnie ten stan kilometrowy stąd wiem, że mamy w Zarządzie 71,45 km długości ścieżek. Zapytałam jakie w związku z tym koszty Zarząd Dróg Wojewódzkich ponosi, proszę Państwa, to są mizerne koszty, które opierają się tak naprawdę na zachowaniu czystości tych ścieżek: zmiatanie, pielęgnacja, po prostu nic. My mówimy o czymś takim co dzisiaj wybrzmiało, że chcemy żeby to województwo było turystyczne, z potencjałem, z turystami itd., i cóż z tego. Pan Dyrektor Kotylak rozumiem, że prowadzi ten projekt od dawna, ja też o to zapytałam Pana Dyrektora, bo i rozmawialiśmy wielokrotnie, 2018, 2019, 2020, 2021 rok. Chodzi o to, że stan rzeczy się nie zmienia w tej kwestii, powstał zespół, ale już powiedziałam, że przewodniczy temu lider. Jaki jest stan? Mamy partnerów, oczywiście, co z tego wynika, nie wiemy w jakim zakresie w ogóle województwo w tym uczestniczy. Ale ostatnio, tutaj Pan Marszałek mi wybaczy, ale niestety Pan Marszałek Jabłoński się pojawił w aktualnościach, który w aktualnościach mówi jak to jest świetnie jeżeli chodzi o ścieżki rowerowe. Mam wątpliwości. Dzisiaj rano odczytałam odpowiedź na interpelację, dlatego tutaj jest jeszcze odpowiedź z wczoraj, której nie było z 31 maja. Staram się być konsekwentna. Wracam też do tego czasopisma „Region” nieszczęsnego, a to z tego powodu, że jeszcze raz powtarzam, proszę Państwa, jako radna uczyłam się tych rzeczy, zdobywania informacji. I to nie jest tak, z całym szacunkiem Pani Marszałek, Pani manipuluje informacją i mówię to z pełną odpowiedzialnością. Dlatego, że jeżeli Państwo i Pan Poseł dzisiaj, i Pani Marszałek odwołujecie się do mediów narodowych, to proszę Państwa, czasopismo „Region” było wydawane w roku 2016, 2017, 2018, 2019 i 2020. Proszę Państwa, czy Państwo wtedy mieliście dostęp do mediów? Oprócz tego, co jest jeszcze istotne, że kwoty nakładane na to czasopismo „Region”, które absolutnie nie jest jakimś fenomenem, co do przepływu, przekazywania informacji, to ok 100 tys. zł. Tam było 60, 70, rok w rok, 80, czy wtedy Państwo mieliście dostęp do informacji? A co to znaczy, że teraz, w dobie COVID-u wydajecie 500 tys. 500 tys. przekazaliśmy na aparat

rentgenowski w Kostrzynie, czy ktoś z Radnych był temu przeciwny? Wobec tego może trzeba było dwa zakupić? Mówię o tych sprawach, które są takimi szczegółami, ale te szczegóły wskazują jak Państwo dbacie o środki publiczne. Dlatego, że one są niezasadne, one są PR-owe i nic z tego nie wynika, tylko PR. Tutaj są kwoty: w 2020 roku, raz jeszcze o tym mówię, 498 tys., w 2015 – 271 tys. Do Pana Marszałka Tomczyszyna chciałabym się zwrócić, dlatego, że w 2020 roku w ramach działań urzędu przekazaliśmy na sadzonki drzew miododajnych 105 696,82 zł. Tak, to jest na poważnie Panie Przewodniczący. Wobec tego jak to się ma do papierowej gazety, proszę Państwa? Co z Państwa poczuciem ekologii? Jak to jest, ile by można zasadzić tych sadzonek miododajnych w województwie? To może wtedy właśnie Państwo będziecie wiedzieli, że cóż to znaczy? Panie Przewodniczący proszę mi nie przeszkadzać.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Przepraszam, rozśmieszyła mnie Pani.

Przewodnicząca Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Cenie sobie kulturę osobistą każdej osoby, ale w tym wypadku Pan przesadza. Wobec tego, to są takie proste informacje, ale dla mnie bardzo czytelne. Dzisiaj też wspominaliśmy o ochronie powietrza, proszę Państwa, tutaj też będę się zwracała do Pana Przewodniczącego Maciuszonka, mam nadzieję, że jest. Byliśmy na tej Komisji Rolnictwa, kiedy Pan Przewodniczący Maciuszonek podkreślał, pozwolę sobie przytoczyć wtedy moją opinię, miałość tego dokumentu, która dotyczyła ochrony programu Żar. Proszę Państwa, przeznaczaliśmy na to w sumie, na ekspertyzę dla miasta Żary 98 400 zł, a w sumie 319 400. I tutaj wracam, bo to jest dla mnie oczywista analogia – zakup samochodów. Rozumiem, że urząd musi mieć i wszyscy Państwo w Zarządzie, to jest oczywista sprawa, tabor, flota się wymienia. To jest oczywista sprawa. Ale cały czas czytając ten budżet jednak staram się pytać, dlaczego jest ten diesel, jak to się ma w tej naszej polityce co do ochrony powietrza? Już nie mówię o tym, że jest on droższy w eksploatacji, droższy w zakupie, emisja tlenu i azotu, to wszystko już mówiłam. Ale czy instynkt samozachowawczy u Państwa już nie działa? Tak to muszę nazwać. A teraz powiem o tych funduszach, ciągle mówimy, że trzeba stworzyć zespół, że rząd nie pomaga.

Ja jeszcze raz zwracam uwagę na to, że my rozmawiając tutaj często przez te kilka lat, mówimy o sprawach samorządowych. Tak naprawdę nam zależy na tym, żeby była kanalizacja, wodociągi, żeby było winiarstwo, ale żeby to nie były puste hasła. Żebyście Państwo nie mówili, że przecież w Zaborze jest wspaniałe Centrum Winiarstwa. Ja pytam dlaczego kierunek winiarstwo nie powstał, to że Pani Marszałek mi odpowiada, że tam są jakieś kursy itd., proszę Państwa, poważni bądźmy. Jeżeli zostałam wywołana jako przedstawiciel Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa to dla jasności, dla mnie to jest ogromnie przykra sytuacja, bo to instytucja nakłada kary, a z jakiego powodu, a z takiego, że nie zostały wykonane warunki umowy. A podstawowym warunkiem umowy było założenie kierunku winiarstwo i to nie jest żadne widzimisię, a ja uważam, Pani Marszałek, że województwo powinno teraz wspierać uniwersytet i tę ziemię, którą Państwo przez 10 lat niewłaściwie wykorzystywaliście, odkupić i przekazać winiarzom. Po prostu, to są właściwe działania, z odpowiedzialnością, a nie taki PR, że się tam spotkamy na piknikach. Więc to są takie rzeczy podstawowe. Jeżeli chodzi o te rządowe pieniądze, Państwo mówicie, że jakby to województwo tylko Sejmikiem stało, to jest nieprawda. Proszę Państwa, mówicie o ubóstwie, które jest znacząco mniejsze niż kiedyś, a czy Państwo wiecie o tym jakie programy są kierowane socjalne, społeczne właśnie dla naszego województwa. Tak często krytykowaliście Państwo program 500+, program Maluch, te wszystkie środki do gmin. To wszystko są ogromne nakłady, które idą przecież z rządowych pieniędzy. Ja powiem Pani Marszałek, tak zwyczajnie po ludzku, że nie godzi się tak krytykować, kiedy fakty są zupełnie inne. I tu przedstawiam Państwu kwoty, które były przekazywane poprzez programy rządowe, w tej puli podstawowej w roku 2020 na inwestycję lokalną wpłynęło wniosków na 160 mln, w puli dodatkowej, kolejnej 84 mln, 42 mln, 17 mln. Wszystkie jednostki samorządu terytorialnego województwa lubuskiego otrzymały, jak Państwo widzą, kwotę 304 mln. Inwestycje drogowe zrealizowane w ramach programów rządowych w latach 2019-2021 ok. 226 km i dofinansowanie. Skoro jednak do polityki wracamy, bo ona tutaj jest ciągle, jesteśmy do tego zmuszeni, żeby to przenalizować. Proszę zwrócić uwagę na to, jakie były nakłady na infrastrukturę drogową, kiedy Państwo rządiliście: w latach 2011-2015 i w 2016-2021. I tutaj jeszcze raz, już Pana Posła chyba nie ma, liczby mówią same za siebie. Dziękuję bardzo.

Prezentowana informacja nt. budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 r. stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne wystąpienia? Pan Marek Cieślak. W ramach wystąpień klubowych teraz. To poczeka. Kto jeszcze w ramach wystąpień klubowych chciałby zabrać głos? Pani Anna Chinalska Klub PSL.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Przepraszam, czy to już jest debata nad absolutorium?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Wystąpienia klubowe.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Nad którym punktem?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Wystąpienia klubowe dotyczące sprawozdania rocznego z wykonania budżetu, informacji o stanie województwa i sprawozdania finansowego. Innych już nie będzie. To jest ostatnie. Zabiera Pani głos czy nie?

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: W absolutorium, teraz nie. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Przy absolutorium nie będzie wystąpień klubowych. Nie będzie, teraz są. Głosowanie tylko będzie. Dlatego mówię, nie będzie już żadnych wystąpień klubowych przy absolutorium.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: To ja zabieram głos Panie Przewodniczący.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowny Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoka Rado, Szanowni Państwo, członkowie Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego zapoznali się z uchwałą Zarządu Województwa Lubuskiego w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu, informacją o stanie mienia, opinią Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego, sprawozdaniami niezależnego biegłego rewidenta oraz opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej. W wyniku analizy sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok pod kątem celowości wydatków, gospodarności i prawidłowości realizacji uchwał związanych z budżetem stwierdzamy, że budżet ten został zrealizowany prawidłowo. Plan dochodów zrealizowano w wysokości ok. 616 mln, co stanowi 101%. Plan wydatków to ok. 622 mln, wykonano je w 94%. Deficyt budżetowy wyniósł ok. 6,5 mln zł. Została zachowana równowaga dochodów i wydatków zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Dochody, jak słyszeliśmy, to był głównie udział w podatkach PIT i CIT. Wydatki na transport i łączność były najwyższe i stanowiły 39,5% budżetu. Ma to ogromne znaczenie w walce z wykluczeniem komunikacyjnym w różnych częściach naszego województwa. Inwestycje są w tym dziale bardzo potrzebne, patrząc na wygodę i bezpieczeństwo podróżnych, choć tu ciągle odczuwamy niedosyt z uwagi na zły stan techniczny niektórych dróg wojewódzkich. Przydałoby się też kolejową mapę lubuskiego rozszerzyć o kolejne nowe trasy i tu wielką nadzieję pokładamy w projektach złożonych przez Województwo Lubuskie do rządowego programu Kolej Plus. Na drugim miejscu w 2020 roku były wydatki na ochronę zdrowia i wyniosły ok. 21,03%, i wzrosły o 10% w ciągu ubiegłego roku. Wydatki na administrację publiczną stanowiły ok. 13% i spadły o 3%, a na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego 7,76% budżetu. Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego pozytywnie ocenia wzrost nakładów na ochronę zdrowia w 2020 roku. W związku z epidemią COVID-19, to była ciągła walka o zdrowie i życie Lubuszan. Ta duża mobilizacja Samorządu Województwa Lubuskiego od początku trwania pandemii zwiększyła poczucie bezpieczeństwa mieszkańców naszego województwa. To cieszy, że niektóre nasze szpitale, nawet w tak trudnym

pandemicznym czasie prowadziły inwestycje i poprawiały standard świadczonych usług zdrowotnych. Poprzez środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich następowała aktywizacja tych miejsc często zmarginalizowanych. W różnej formie tworzone są tam nowe miejsca pracy, nowe grupy producenckie, następuje też odnowa i rozwój wsi w zakresie infrastruktury technicznej. W związku z pandemią budżet obywatelski, tak jak już mówiła Pani Marszałek, realizowany był w nieco innej formie i wydatkowano na niego ok. 15 mln zł, np. pomoc dla seniorów w miejscu zamieszkania organizowana była przez Ochotniczą Straż Pożarną. Zdajemy sobie sprawę, że realizacja niektórych założeń zawartych w budżecie na 2020 rok była zadaniem niezwykle trudnym i wymagała dokonania zmian, które nie odbyły często się bez naszej ostrej dyskusji. Rok 2020 był rokiem rozwoju naszego regionu, a także trudnym rokiem trwającej pandemii i obostrzeń, które utrudniały wykonanie zaplanowanych przedsięwzięć, co niewątpliwie wpłynęło też na wynik finansowy województwa lubuskiego. Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego będzie głosował za udzieleniem absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Proszę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dzień dobry jeszcze raz. Kilka słów w imieniu Koalicji Obywatelskiej. Szanowni Radni, uczestniczyliśmy w komisjach, bardzo szczegółowo omawialiśmy te wszystkie pozycje, które dzisiaj padają. Ja zachęcam wszystkich Radnych do aktywnego udziału w komisjach. Budżet wykonaliśmy. Dochody ponad 100%. Wydatki nieco mniej, co jest związane z okresem pandemii, w którym żyliśmy. Zostały przedstawione uchwały, przede wszystkim Regionalnej Izby Obrachunkowej, która stwierdza, że wydatki zostały wykonane prawidłowo. Teraz co do szczegółów. Czy zadłużenie 230 milionów to jest dużo, czy to jest mało? Pani Radna, to się mieści w granicach, które są określone ustawowo i każdy samorząd korzysta z kredytu bo inaczej nie mógłby realizować żadnych inwestycji. Ale skoro Pani mówi o 230 milionach, to powiedzmy wyraźnie, że zadłużenie Polski w tych ostatnich latach wzrosło, jak Pani wie o tym doskonale, nie o 230 milionów, tylko o 600

miliardów i osiągnęło astronomiczną kwotę półtora biliona złotych. Takie są fakty jeżeli już mówimy o faktach. Była Pani uprzejma, mówię to do Pani Radnej, przedstawić słupki. *głosy z sali* To jest wystąpienie klubowe, Klubu Koalicji Obywatelskiej. Przedstawiła Pani słupki, nie analizę, bo Pani nie analizowała co się w poszczególnych latach dzieje. Można zebrać słupki z 10 lat i pokazać różne kwoty, tylko z tego nic nie wynika. Powiem szczerze, że nie zauważyłem, żeby cokolwiek z tego, co Pani powiedziała wynikało, bo to nie była analiza. Możemy oczywiście dyskutować o tym czy diesel jest lepszy od pojazdów napędzanych benzyną. Powiem szczerze, że różne opinie na ten temat słyszałem i nie spodziewałem się, że mówiąc o wykonaniu budżetu będziemy rozmawiać o tym, czy diesel jest lepszy od benzyny. Ok, można też i tak. Z kolei wydatki na promocję, które są taką solą w oku, zresztą wcale nie największe, rozumiem że Panią nie gryzie te przeszło 70 milionów wyrzuconych na nie – wybory, potwierdzone zresztą wyrokiem sądu. To Panią nie boli. Nie bolą Panią respiratory...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Panie Przewodniczący, do rzeczy. Do rzeczy na temat województwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Tak jest. Mnie bolą respiratory nierozliczone. To, że ktoś zarabia na państwie, a w nagrodę wiceminister za to odpowiedzialny zostaje ministrem od informatyki.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: To jest ta prośba, żeby nie jątrzyć.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Czy ja mogę skończyć wypowiedź?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę na temat, bo jest zagrożenie możliwością wyłączenia mikrofonu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Ja słuchałem. Proszę bardzo. Proszę próbować. Ja już z poprzednią Przewodniczącą miałem kilka razy do czynienia, więc proszę śmiało

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę kontynuować. Jako Viceprzewodniczący zwracam uwagę, żeby Pan mówił na temat.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: To może Pan spowoduje że mi umożliwią...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo proszę kontynuować.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: To co, nie wracamy do tych respiratorów? To Panią nie boli, ale boli Panią niecałe 500 tys. wydane na promocję... *głos z sali*

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo proszę o spokój. Proszę dać skończyć Panu wystąpienie polityczne. Proszę dać mu skończyć... *głos z sali* ...Panie Radny proszę o spokój! Proszę kontynuować.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję. Już nie chcę dużo mówić ...*głos z sali*. Jak mi pozwolicie to szybko skończę.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę kontynuować. Nie wdawać się w dyskusję, tylko proszę mówić.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Proszę mi nie mówić, co ja mam mówić ...*głos z sali*...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo proszę Pan Przewodniczący Marcinkiewicz w imieniu Klubu PO kończy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Podsumowując: dochody wykonane, wydatki na dobrym poziomie, merytorycznie ocenione przez wszystkie komisje, z pozytywnym wynikiem, ocenione również przez Regionalną Izbę Obrachunkową, poziom zadłużenia w wysokości 37,41% jest odpowiedni. Jako Koalicja Obywatelska cieszymy się, że wiele zadań zostało wykonanych. Nie będę ich wymieniał, one były pokazywane w prezentacjach. Będziemy głosowali za tym, żeby udzielić absolutorium dla Zarządu, który dobrze pracował. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś wystąpienia klubowe? Jeżeli nie ma, to przechodzimy do debaty. Jako pierwszy zgłosił się Pan Marek Cieślak. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: Przepraszam, że się pospieszyłem. Nie chciałem się wciąć w klubowe spory. Natomiast chciałem się odnieść do wystąpienia Pani Gośniowskiej-Koli, mianowicie do próby analizy, którą Pani, z uznaniem stwierdzam – przeprowadziła bardzo szczegółowo i w oparciu o prawdziwe dane. Natomiast moim zdaniem błędy, które tkwią w tym wystąpieniu wynikają z zasad. Nie możemy oczekiwać, że poziom zadłużenia będzie niższy, jeśli nasze dochody są relatywnie rok po roku obniżane, zarówno przez poprzednie rządy, jak i przez obecne, żeby nie zadrażniać. Wszystkie rządy miały to do siebie, że jeśli można „odskubać” samorządy to trzeba to zrobić. I robiły. Kolejną sprawą, której Pani, jak sądzę nie uwzględniła, to to, że inwestycje samorządów, wszystkich samorządów, bez wyjątku, mają charakter bezzwrotny, jeśli chodzi o finansową stopę zwrotu. Owszem jest stopa ekonomiczna, do której się zalicza również poprawę dobrobytu mieszkańców, ale nie przekłada się to na wzrost dochodu z samorządu, nie w takim stopniu w jakim, jak sądzę, Pani oczekiwała, bo o tym Pani mówiła. Ja nie będę o wszystkim dyskutował, bo nie mam Pani wystąpienia do wglądu. Sądzę też, że zadłużenie nadal będzie rosło proporcjonalnie do tego, jak będą rosły

nasze zadania, a ograniczane będą dochody. Dotacje po cichu sobie daruję. Także przy całym, tak jak mówię, uznaniu dla Pani pracy uważam, że to są błędy, których nie można w jakiś sposób pominąć. Nie można o nich nie mówić. Natomiast, tak jak powiedział Pan Marcinkiewicz, zadłużenie samorządu jest regulowane ustawowo i z tego co pamiętam, to do 60% można się tam w jakiś sposób zadłużać w miarę powiedziałbym bezkarnie. Wiem co to znaczy duże zadłużenie, bo swego czasu odziedziczyłem finanse powiatu zadłużone 74% w stosunku do dochodów budżetowych i była to ciężka praca. Wiem, jakie trzeba ograniczenia, ile trzeba wyrzeczeń i ile to kosztuje, więc nie życzę nikomu, gdybyście Państwo byli w zarządzie, to też bym wam nie życzył wejścia na ścieżkę galopującego zadłużenia. Wierzę, że Zarząd Koalicji Obywatelskiej, Polskiego Stronnictwa Ludowego i Sojuszu Lewicy Demokratycznej, nigdy na taką ścieżkę nie wejdzie i we właściwym czasie będziemy mogli zastosować jakieś działania ograniczające zadłużenia. Jeszcze jedna, ostatnia rzecz, chodzi o wysokość spłaty zadłużenia. To raczej trzeba by chyba pogratulować zdolności negocjacyjnych z bankami, że udaje się po prostu pożyczać pieniądze za niewielkie pieniądze, bo to też jest duża sztuka. Dziękuję bardzo

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Chciałem jeszcze, przed udzieleniem głosu Pani Beacie Kulczyckiej, poprosić wszystkich o jakiejś takie zwięzłe wypowiedzi. Bardzo proszę Pani Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, szanując czas wszystkich, dlatego nie wchodzę w dyskusję, postaram się ad rem korzystając z notatek przeczytać moje wnioski na temat budżetu województwa. Za każdym razem dyskusja o budżecie województwa wywołuje te same emocje i rodzi podobny skutek. Jedni go bezkrytycznie chwala, drudzy z zasady krytykują, a prawda leży pośrodku. Platon powiedział, że za największego wroga ludzie mają tego, kto mówi prawdę, a im wyżej się siedzi, tym się gorzej prawdę znosi. To prawda, rok 2020 był rokiem szczególnym, walki z pandemią w której to praca i zarządzanie finansami publicznymi odbywały się w trybie ekstraordynaryjnym. Wymagały działań nadzwyczajnych, szybkich, uzasadnionych

i szczególnie oszczędnych, podkreślam szczególnie oszczędnych. Dlatego tak bardzo jak nigdy, cieszą wskaźniki nadzwyczaj dobrego wykonania dochodów, w miarę możliwości zrealizowania wydatków, dobrego tempa inwestycyjnego i zaangażowania środków na ten cel, nadzwyczaj dobrej kondycji wielu instytucji kultury, które zmagają się ze skutkami zastoju i zaangażowania takich środków na służbę zdrowia oraz ekspresowym tempie uruchomienia w ubiegłym roku projektów: Lubuskie kontra Wirus, Lubuskie Bony Wsparcia, placówki szpitala tymczasowego, czy współpracy z wojewodą, to też chciałabym podkreślić. To pozwoliło przetrwać ten trudny rok w miarę spokojnie i w miarę bezpiecznie, choć te słowa „w miarę” w obliczu śmierci i utraty zdrowia wielu Lubuszan, nie są na pewno na miejscu. Ale wykonanie budżetu za rok 2020 to nie tylko poprawność księgowo-finansowa, tabelki i słupki. To również, w głównej mierze, ocena jakościowa wydatków i zarządzania przez Zarząd Województwa finansami publicznymi w sposób racjonalny, uzasadniony, jeszcze raz podkreślę – nadzwyczaj oszczędny. I tak, Szanowni Państwo, uśpiony w czerwcu i w lipcu COVID, nawet ogłoszony sukces pokonania COVID-u, szybko zaowocował powołaniem do życia Lubuskiego Centrum Informacyjnego. Ja do tego tematu chciałabym wrócić, ponieważ te 125 tys. w roku ubiegłym, tak naprawdę zaowocowały i już w roku 2021 prawie milionowym nakładem na tego rodzaju biuro. Wyjątkowe biuro, cały czas podkreślam, w oszczędnym roku. Szastanie pieniędzmi publicznymi na promocję i nachalną autopromocję Zarządu oraz partyjnego lansu bez wymiernych efektów, to jest dla mnie LCI. Uruchomienie tej politycznej tuby promocyjnej, w roku dotkniętym epidemią COVID, do dziś pozwala na nieustanne lansowanie się jedynie własnych towarzyszy, w jedynie słusznych sprawach. I Szanowni Państwo dygresja, żeby to jeszcze przynosiło efekty. Następny punkt, Lubuskie Bony Wsparcia. Nie zostawię tego, ponieważ ten projekt mnie wyjątkowo boli, a to są środki publiczne, zarządzane przez Zarząd Województwa Lubuskiego. 44 mln zł zaangażowane na projekt. Projekt uruchomiony szybko, sprawnie, na który z nadzieją patrzyli przedsiębiorcy, a tak naprawdę mam wrażenie, że był zarządzany nieprzyzwoicie i obcesowo. Zabójcze terminy naboru, wadliwy system informatyczny, dodatkowe nabory opóźniające uruchomienie pomocy i wreszcie powierzenie roli operatorów podmiotom rynkowym i maksymalne 9% koszty pośrednie, rozliczane – podkreślam stawką ryczałtową dla operatorów. W sumie ponad 3,6 mln dla samych operatorów,

a do tego liczne skargi, zarzuty medialne donosy o nadużyciach, sprawy w sądzie i wiele poważnych zarzutów braku rzetelnej...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo przepraszam Pani Radna, drugi głos?

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Tak, drugi głos, bardzo proszę. ...rzetelnej, zgodnej z prawem oceny tych projektów, co tak naprawdę stawia pod wielkim znakiem zapytania sprawiedliwy podział tych środków z lubuskich bonów wsparcia – to nam się czkawką będzie jeszcze odbijać niejednokrotnie. Szanowni Państwo, podkreślam rolę Pani Marszałek w zaangażowaniu na rzecz szpitali, na rzecz służby zdrowia i podkreślę, to była krwawica Pani Marszałek osobista i wiem, że niejednokrotnie pomagała w sprawach. Ale mam wrażenie, że to się mieszało wszystko z krytyką w ubiegłym roku upaństwowienia szpitali i zatrudniania w nich tak zwanych rządowych pełnomocników czy obawy zatrudniania, a jednocześnie stało się legitymacją do zatrudniania w wojewódzkich spółkach i placówkach medycznych super managerów. Tak Pani Marszałek, umiejętność kierowania, to umiejętność podejmowania szybkich decyzji w tym przypadku będących wypełnieniem zobowiązań klubowo-partyjnych za publiczne pieniądze i zarządzania środkami publicznymi z tylnego siedzenia. Tak, śmiało należy przyznać, że nasz region stał się łakomym kąskiem do sprawowania władzy z tylnego siedzenia „nadmarszałków”, gdzie potrzebne kwalifikacje, kompetencje, wybierane są w całości przez układy polityczne. Od lat nikogo nie dziwi taka koncepcja zarządzania województwem lubuskim przez obecny Zarząd, wyłoniony z członków partii. Tak naprawdę cały czas żywe jest hasło, aby lubuskie rosło w siłę, a ludziom żyło się dobrze, jest słuszne, jedynie słuszne i jedynie żywe. Zarząd Województwa oparł się dla mnie na literackim wzorcu kariery Nikodema Dyzmy – utrzymać się, utrzymać się za wszelką cenę i jak najdłużej, a dewizą Pani Marszałek są wreszcie słowa Wiesława Gomułki – raz zdobytej władzy nie oddamy nigdy. 76 lat temu za takie credo niektórzy bili brawo. Dzisiaj powtórzę słowa Rymarka – na zachodzie bez zmian, też co poniektórzy biją brawo. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pan Radny Świrepo.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowni Radni, punkt widzenia zależy gdzie kto siedzi, od siedzenia. Niektórzy siedzą wyżej, niektórzy niżej i chciałbym się zwrócić do Pani Radnej Gośniewskiej-Koli. Przedstawiła słupki zadłużenia i obsługę zadłużenia. Zsumowała 10 lat obsługi zadłużenia i mówi: 87 milionów złotych wydanych na obsługę zadłużenia. Ile to jest? A ja zwróciłem uwagę na jedną sumę, że w 2020 roku obsługa zadłużenia była najniższa, mimo że zadłużenie było najwyższe. Bo Pani chciała pokazać coś co jest złe, a to nie jest złe, bo pracuje się na kredycie. A jak wyższy kredyt, a mniej płacę za ten kredyt, to ja zyskuję. I to jest jedno. Mówiła Pani o czasopiśmie „Region”. Przyznam się otwarcie, nie czytałem, nie czytam i czytać chyba nie będą. I dlatego mam wniosek do Pani Marszałek, aby przejść z formy papieru kredowego na bibułę, obniżyć trochę koszty, w postaci bibuły wydawać informacje na temat co się robi. Natomiast oglądałem telewizję państwową TVP. Przestałem oglądać mimo, że tam się pakuje więcej pieniędzy. Mam wniosek – Przejdźmy, żeby telewizja, tak jak teraz są Mistrzostwa Europy, żeby nie było polityki. Niech TVP2 nadaje programy sportowe, TVP1 rozrywkowe...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Do rzeczy Panie Radny, na temat.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Przewodniczący, sędzia ma głos. I w związku z tym chciałbym jedno powiedzieć, że jeżeli się chce komuś i kogoś uderzyć, to kij się zawsze znajdzie. Interpretacja tych liczb – liczbami można manipulować i później powiedzieć: a my się nie zgadzamy z tym co robi, że tak powiem – umywamy ręce, bo my jesteśmy przeciwni tym, co rządzą. Czym się różnicie od opozycji w sejmie? Niczym. Tylko tym, żeby po prostu prowadzić dialog, ale dialog, który nas poróżnia, a nie godzi. Dziękuję

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pan Radny Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Chciałem się odnieść w debacie do wypowiedzi Pana Jana. Pan Jan najcięższy zarzut, wobec Pani Małgorzaty Gośniowskiej-Koli, miał taki, że wytknęła pewne negatywne strony w kontekście budżetu. To był najcięższy zarzut Pana Jana...

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Nie.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Że tam te słupki, same negatywne strony pokazywały.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Interpretacja.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: No ale taka jest rola opozycji w każdym kraju, nie tylko w Polsce. W Wielkiej Brytanii i w Stanach Zjednoczonych, taka sama, taka jest rola opozycji. Chciałem też odnieść się do wątku, który się przewija nie tylko na naszej sali, ale takiego, że kolejny raz mówi się, że dochody samorządów z PIT-ów i CIT-ów spadną, bo np. teraz rząd obniżył kwotę wolną od podatku. Tylko że tak samorządowcy twierdzą od co najmniej 10 lat. Za każdym razem, kiedy jakieś ruchy tutaj rządowe są wykonywane, nie biorąc pod uwagę tego, że Polska charakteryzuje się, pomijam ubiegły rok COVID-owy, jednym z najwyższych wzrostów PKB w Europie. I z tego względu dochody z PIT-ów i CIT-ów dla samorządów rosną, więc trzeba to w takim szerszym aspekcie rozpatrywać. One są również wysokie z tego względu, że jest niskie bezrobocie w Polsce, najniższe w Europie. I dlatego te dochody tu z PIT-ów mniej znaczące w przypadku samorządów wojewódzkich, ale też są wysokie – im mniejsze bezrobocie, tym wyższe dochody z PIT-ów. Mamy do czynienia z bezprecedensową koniunkturą w przemyśle w tym roku i to będzie powodować, że dochody z CIT-ów za ten rok będą wysokie, również dla samorządów mimo, że będą pomniejszone o tę wyższą kwotę wolną od podatku. Odnośnie Kolei Plus, o której mówiła Pani Radna Chinalska. Jeżeli mamy sygnały, że dla samorządów kwoty zaproponowane przez Zarząd Województwa partycypacji w programie Kolej Plus, mówimy cały czas tylko o 15% udziale samorządu wojewódzkiego lub wojewódzkiego i samorządów szczebla podstawowego, to pozostała część to jest 85% dotacji rządowej. Jeżeli jest

jakiś impas, jeżeli dla samorządów te kwoty są nieprzyswajalne, to moim zdaniem trzeba szybko podjąć decyzję i znaleźć jakiś udział samorządów kompromisowy. Ale tutaj czas płynie bardzo szybko, bo się skończy tym, że te 85% dotacji wezmą inne województwa. Chciałbym zaapelować też o podjęcie dialogu przez Zarząd Województwa w sprawie tego projektu, pewnie innych projektów, o znalezienie tego montażu finansowego, sposobów finansowania, dla tych dróg prowadzących od węzła na S3 w Sulechowie, przez most w Pomorsku, poprzez obwodnicę zachodnią, tutaj łącząc się z drogami w kierunku Krosna Odrzańskiego i Żar. Bardzo proszę o rozmowę Zarządu Województwa na ten temat, żebyśmy poszukali dobrego rozwiązania. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Marszałek Elżbieta Polak.

Marszałek Województwa Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Proszę Państwa, Województwo Lubuskie ma bardzo niski procent zadłużenia, wynosi on 37%. Do niedawna był to próg ustawowy 60%, który też nie obowiązuje. Jest uwolniony, ale daleko jest nam do zadłużenia, nawet tego 60%. Zwrócę też uwagę, że największą pożyczkę Zarząd Województwa zaciągnął na wniosek Pani Radnej Płonki z PiS-u. Były to obligacje wyemitowane na pokrycie długu szpitala w Gorzowie – 85 milionów złotych. Ja jestem 12 lat w Zarządzie, ale nigdy takiego zadłużenia nie zaciągnęłam. Wręcz przeciwnie, też na ten szpital, ale pozyskałam dotacje w wysokości ponad 100 milionów zł. Tak, to prawda, Samorząd Województwa kupił 5 samochodów, ale w tym samym czasie rząd kupił 300, ja podaję fakty. Pani Przewodnicząca Klubu Prawa i Sprawiedliwości w dalszym ciągu mówi na temat Lubuskiego Centrum Winiarstwa, już wiemy dlaczego. Apeluje do Zarządu, żeby Zarząd kupił ziemię i dał winiarzom. My tę ziemię uzyskaliśmy od rządu Platformy Obywatelskiej i PSL-u za darmo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Od rządu polskiego.

Marszałek Województwa Elżbieta Anna Polak: Tak, za darmo uzyskaliśmy dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Nigdy Samorząd Wojewódzki nie był właścicielem tej ziemi. My czyniliśmy starania dla naszej uczelni, która podjęła się zorganizować specjalizacje winiarstwo i zorganizowała specjalizacje winiarstwo, warsztaty. Następnie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa połączyła się z uniwersytetem. Uniwersytet Zielonogórski jest następcą prawnym i zajmuje się winnicą, a my prowadzimy Lubuskie Centrum Winiarstwa. Bardzo niesprawiedliwa jest ocena, że robimy tam PR i pikniki. To jest nieprawda. Pani obraża nie mnie, Pani obraża winiarzy. Mówiłam wcześniej, że mamy ponad 100 winiarzy w regionie, którzy z wielką pasją zaangażowali się w odradzanie tradycji winiarskich sięgający XIII wieku. Są to wielcy pasjonaci, którzy zbudowali tutaj, w regionie prawdziwy produkt turystyczny. Proszę ich nie obrażać! ...*głos z sali*... Ja Pani nie przerwałam. W Lubuskim Centrum Informacyjnym, oczywiście również Państwo możecie występować i też osoby, które chcą zabierają tam głos rozmawiają, są obecni w debatach. To jest nieprawda, że zrobiliśmy sobie tubę propagandową Platformy Obywatelskiej. Proszę sobie wejść po prostu na ten profil i zobaczyć. Są to przedstawiciele organizacji pozarządowych, wójtowie i burmistrzowie z całego województwa, którzy bardzo chętnie mówią o swoich małych ojczyznach, gminach, o swoich projektach. Występują tam przedstawiciele różnych środowisk. Sami o to zabiegamy, żeby dać im właśnie taką możliwość, taką platformę wymiany doświadczeń i w ten sposób organizujemy. Jeżeli ktoś z Państwa chce wystąpić w Lubuskim Centrum Informacyjnym zapraszam serdecznie. Podobnie, jeżeli chodzi o nasze wydawnictwo „Region”. Proszę Państwa, ja mogę podać, to jest jedna strona w mediach regionalnych, nie jakiś ogólnokrajowych jak telewizja publiczna – narodowa, telewizja regionalna – narodowa, teraz już Gazeta Lubuska – narodowa. Ten „Region” o czym mówił: w jaki sposób przedsiębiorcy mogą skorzystać z bonusu, jak budujemy szpital tymczasowy, dlaczego powołaliśmy Lubuską Radę Samorządową, na czym polega prezydencja w regionie lubuskim, poznaj smaki – produkty regionalne, wakacje z kulturą i sztuką, wybieram samorząd, proszę bardzo, wszyscy przedstawiciele każdego klubu. Lubuska Wieś, Lubuski Bank Informacji Pomocowej, Unia Europejska pomaga w walce z COVID-em, region nie zwalnia tempa modernizuje kulturę, pandemiczny rok 2020, półmetek lubuskiej prezydencji, badamy się – programy profilaktyczne. Ja naprawdę uważam, że to jest bardzo

dobry materiał, który rzetelnie pokazuje to, co Samorząd Lubuski robi, w jaki sposób inwestuje pieniądze z naszego budżetu i tylko z tego materiału mogą się nasi mieszkańcy dowiedzieć, jak jest naprawdę. Pani mówiła o dekadzie, tak jak inwestuje rząd PiS w naszym regionie. Rząd PiS ma do dyspozycji rocznie 500 miliardów złotych. Ja pokazałam, my wydaliśmy w ubiegłym roku 600 milionów. Region w ciągu dekady zmodernizował 659 km dróg wojewódzkich, wybudowaliśmy 9 obwodnic, mosty w Skwierzynie i w Milsku, sfinansowaliśmy budowę 7 parków naukowo-technologicznych. Lista jest długa. Dzisiaj mówimy o wykonaniu budżetu za 2020 rok. Nie wiem, po co Pani przedstawiała analizę za dekadę. Możemy zrobić taką sesję, żeby podsumować dekadę. Z wielką przyjemnością przygotuje takie materiały – lubuskie w dekadzie. W 2020 roku, w wyjątkowo trudnym i pandemicznym, wykonaliśmy wydatki na poziomie ponad 93%. Przekierowaliśmy 250 milionów na walkę z pandemią. Zorganizowaliśmy szpital koordynacyjny w Gorzowie na 350 łóżek, w Zielonej Górze w szczycie zachorowań szpital tymczasowy na 250 łóżek. Szpital w Torzymiu, również, realizujemy też tam pilotaż rehabilitacji pocovidowej. Utworzyliśmy też Centrum Leczenia Psychiatrycznego Dzieci i Młodzieży w Zaborze i wiele naprawdę bardzo pozytywnych działań. Jeżeli mamy rozmawiać o dekadzie, również przygotujemy takie materiały i będziemy też mogli pokazać Państwu, jakie kamienie milowe, które zostały wskazane w Strategii Rozwoju Województwa, Zarząd Województwa wykonał. Jesteśmy związani planem finansowym i dokumentami strategicznymi, również tymi branżowymi, które też są Państwu przedstawione na sesjach Sejmiku i również takie informacje i sprawozdania są do waszej dyspozycji. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pani Marszałek, na dzisiejszej sesji wiele miejsca poświęcono czasopismu samorządowemu „Region”. I Pani z uporem twierdzi, że to dobrze wydane pieniądze. Pani Marszałek, to jest ewenement, żeby gazety promować w gazetach albo strony. W 2020 roku, to są 34 publikacje w gazetach codziennych. Czy to jest warte 0,5 mln zł? I to, co Pani przedstawiła, Pani Marszałek pokazując, że tematyka jest różnorodna.

To proszę mi wierzyć – mówimy o 2020 roku, ale analizowałam 2019 i 2018. To nie tak wygląda Pani Marszałek, bo jest to rzeczywiście sposób na autopromocję. Mówimy o tym, że to jest nadwymiarowe, że to się nie przekłada i ten przekaz nie dociera. I już jako anegdotę na koniec powiem, że pytając 10 osób po kolei: czy wiecie, znacie czasopismo samorządowe „Region” – nie. Ale przechodząc koło kościoła św. Jadwigi, młodą osobę zapytałam. Ona zdeterminowana mówi: „O, tak, to chyba chodzi o jakieś pismo oazowe”. Wszystko na ten temat. Dziękuję.

Projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Przechodzimy do następnego punktu – podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok. Projekt uchwały jest dostępny na serwerze dla radnych. Poddaję pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę podnieść rękę i przycisnąć przycisk „T”. Kto jest przeciw – nacisnąć przycisk „N”, a kto się wstrzymał – „?”.

19 radnych za, 8 przeciw, 2 się wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/451/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Punkt 8.

Rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok:

- a) wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok,
- b) uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w sprawie wydania opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego o udzielenie Zarządowi Województwa Lubuskiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu Województwa za rok 2020,
- c) dyskusja,
- d) podjęcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok – druk nr 478/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa. Proszę o przedstawienie takiego wniosku Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej Panią Helenę Hatkę.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Panie Przewodniczący, pozwoli Pan, że przeczytam Statut, żeby Państwu przypomnieć, żeby podać podstawę działania Komisji Rewizyjnej i wagę działań Komisji Rewizyjnej:

§ 61. Komisja Rewizyjna dokonuje:

- 1) kontroli legalności, rzetelności i gospodarności działalności Zarządu i podporządkowanych mu jednostek, w szczególności w zakresie:
 - a) wywiązywania się z zadań ustawowych i statutowych,
 - b) wykonywania uchwał Sejmiku i Zarządu,
 - c) działalności finansowej i gospodarczej,
 - d) dokonywania przekształceń w strukturze organizacyjno-prawnej;
- 2) opiniowania wykonania budżetu i przygotowania wniosku w sprawie udzielenia lub nieudzielenia Zarządowi absolutorium – Komisja Rewizyjna nie miała możliwości przedłożenia opinii – uprzejmie informuję;
- 3) opiniowania wniosku o odwołanie Zarządu.

Teraz Panie Przewodniczący, czy trzymamy się Statutu, czy nie?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Ale nie wiem, w czym jest problem, bo proszę...

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Jeszcze raz przeczytam...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Pani przeczytała, ale co się stało? Komisja nie wydała żadnej opinii, nie przedstawia?

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Komisja wydała, tylko nie miała okazji zwerbalizować, żeby Sejmik mógł wykonać swoje obowiązki. Ja nie miałam możliwości przekazać Państwu opinii Komisji Rewizyjnej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: To proszę dzisiaj przekazać.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Szanowni Państwo, komisja nie może wnioskować o udzielenie bądź nie absolutorium bez przedłożenia – tak, jak stanowi o tym Statut – opinii. I chciałabym Sejmikowi przedłożyć opinię. Czy Pan Przewodniczący wyraża na to zgodę?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo proszę o przedstawienie opinii, a następnie wniosku.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Helena Hatka: Dziękuję bardzo. Opinia Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok: Komisja Rewizyjna Sejmiku Województwa Lubuskiego działając na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz § 61 pkt 2 Statutu Województwa Lubuskiego na posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2021 roku rozpatrzyła następujące dokumenty:

1) sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok;

- 2) opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze o sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok;
- 3) sprawozdanie finansowe Województwa Lubuskiego za 2020 rok;
- 4) sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok;
- 5) informację o stanie mienia Województwa Lubuskiego według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Ponadto Komisja Rewizyjna zapoznała się z wszystkimi opiniami komisji stałych Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie zaopiniowania tych dokumentów, o których Państwu mówiłam. Notabene Komisja Rewizyjna miała duże problemy, bo komisje stałe do ostatniej chwili przedkładały opinie. Na tej podstawie Komisja Rewizyjna opiniuje pozytywnie wykonanie budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok. Na siedmiu radnych – członków Komisji Rewizyjnej – 4 było za, 3 radnych się wstrzymało. To po pierwsze. Po drugie, pozwoli Pan Przewodniczący, że wniosek przeczytam? Dziękuję uprzejmie. Wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 7 czerwca 2021 roku w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok: Komisja Rewizyjna Sejmiku Województwa Lubuskiego działając na podstawie tych samych przepisów, czyli art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, art. 270 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, a także ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, § 4a Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzania, zatwierdzania, udostępniania i przekazywania do właściwego rejestru jednostki lub organu sprawozdań lub informacji oraz § 61 pkt 2 Statutu Województwa Lubuskiego, po rozpatrzeniu: sprawozdania rocznego wykonania budżetu, sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego, bilansu z wykonania budżetu Województwa Lubuskiego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku, bilansu jednostki budżetowej samorządowego zakładu budżetowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku, rachunku zysku i strat jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku, zestawienia zmian funduszy jednostki

sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku, informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, ponadto po zapoznaniu się ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Lubuskiego za 2020 rok oraz informacją o stanie mienia Województwa Lubuskiego według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz po zapoznaniu się z opiniami komisji stałych Sejmiku Województwa Lubuskiego, proszę Państwa, w przygotowaniu opinii Komisji Rewizyjnej, która była pozytywna, wnioskuje: 4 głosami za i 3 głosami radnych wstrzymujących się do Sejmiku Województwa Lubuskiego o udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok. Mamy dopełnione wszystkie formalności.

Wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok wraz z opinią w sprawie wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca. Proszę teraz Pana Przewodniczącego Mirosława Marcinkiewicza o odczytanie uchwały Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie wydanej opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytał uchwałę Nr 357/2021 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 15 czerwca 2021 roku w sprawie wydania opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego o udzielenie Zarządowi Województwa Lubuskiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu Województwa za rok 2020.

Uchwała stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Teraz powinna być dyskusja, którą otwieram, ale myślę, że chyba nikt nie będzie zabierał głosu? No dobra.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Ja tylko bardzo chciałabym podziękować wszystkim Państwu za takie zainteresowanie. Miałam nadzieję, że ta prezentacja będzie taką refleksją, ale jest jak jest. Bardzo dziękuję.

**Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Sławomir Kowal.**

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, uwagi? Uwagi oczywiście są. Ten nie pracuje, kto błędów nie popełnia. Ale tak na marginesie, to chyba od wielu, wielu lat i to nie w tej konfiguracji politycznej, ale od zawsze, za mało współpracy – już nie mówię o pracy – ale o współpracy, a za dużo takich wojenek i podejść politycznych, które w tym małym, sympatycznym, z dużymi możliwościami, województwie niepotrzebnie dzielą. Bo dzisiaj są jedni u władzy, jutro będą inni. I to się wszystko przewróci, obróci. Te pomysły Pana Wiceprzewodniczącego nad stworzeniem takiego modelu współpracy posłów, senatorów dla współpracy dla województwa lubuskiego są bardzo trafne, fajne, ale ja wierzę, że ta współpraca jest – tak na co dzień. Szanowni Państwo, jeżeli chcielibyście z polityki politycznie wejść, to zapraszamy do Klubu Bezpartyjnych. Oczywiście zrobimy wyjątek i żadnych testów nie będziemy przeprowadzać, także zapraszam, zapraszam po dzisiejszej dyskusji. Szanowni Państwo, w pracy merytorycznej będziemy na bieżąco – oczywiście jako klub – dzielić się uwagami z Zarządem Województwa. A one są i dobrze, że są, bo każdy ma inny sposób myślenia i widzenia. Możliwości to województwo ma wiele i oby wszystkie wykorzystywało. Ja osobiście nigdy nie byłem, nie jestem i chyba mnie nikt nie przekona do winiarstwa. Nie tylko dlatego, że nie pijam tego alkoholu, ale ogólnie. Szanowni Państwo, oczywiście cała procedura, przed którą w tej chwili jesteśmy, przeszła model prawny, wysłuchaliśmy wszystkich opinii – od RIO po Komisję Rewizyjną, wysłuchaliśmy dyskusji – ile osób, tyle głosów. Budżet został wykonany w tym ciężkim roku – ja w ten sposób będę to rozpatrywał – w tym ciężkim roku, który chyba wszystkich z nas nauczył trochę innego spojrzenia na to wszystko, co się dzieje: na nas, na podejmowanie decyzji, na to jak się zmienia świat, jak to wszystko ewaluuje i powinniśmy to naprawdę wdrożyć w życie i wykorzystywać. Nasz Klub

Bezpartyjnych Samorządowców jest za udzieleniem absolutorium, mając na uwadze ciężki merytorycznie rok. I tutaj należy Zarządowi Województwa podziękować za szybkie reakcje w wielu przypadkach, bo one były i nie mówimy tego dlatego, że dzisiaj jesteśmy jakąś tam małą częścią tej władzy wojewódzkiej, która się dzieje, ale merytorycznie i my nie będziemy nigdy patrzeć politycznie, a merytorycznie. Także Pan Przewodniczący niech więcej jeszcze daje z siebie tam, za stołem, a nie odciąża się Wiceprzewodniczącymi, a te sesje nie będą tak długotrwałe i nie będziemy potrzebowali Kaszpirowskiego do nich, bo sam się wpoi w rolę Kaszpirowskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Ja wypraszam sobie, bo jakbyście tyle nie gadali, to już dawno byśmy skończyli.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Obiektywnie, Szanowni Państwo, trudny rok. Jesteśmy za. Dziękuję bardzo.

Projekt uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Uważam, że dyskusja została zakończona. W związku z tym, dziękuję Państwu za tę dyskusję. Przechodzimy do punktu – podjęcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu za 2020 rok. Projekt uchwały jest dostępny na serwerze dla radnych. Poddaję ten projekt pod głosowanie. Kto jest za, proszę o przyciśnięcie zielonego „T”. Kto jest przeciw – „N”. Kto się wstrzymał – „?”.

19 radnych za, 7 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta, a Zarząd otrzymał, uzyskał absolutorium. Gratuluję. Ogłaszam pół godziny przerwy.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/452/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Lubuskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2020 rok stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

przerwa

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Wznawiam obrady.

Punkt 9.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia za okres 01.01.2021 – 31.03.2021.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Na sali jest obecny Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu.
O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia proszę Przewodniczącą Annę Chinalską.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia za okres 01.01.2021 – 31.03.2021 stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Opinia komisji pozytywna. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania dotyczące przedstawianych informacji?

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Ja mam pytanie do Pana Dyrektora Wróblewskiego: czy w związku z zapowiedzianą kontrolą, która miała być przeprowadzona w szpitalu w Ciborzu, to ona już została zakończona? I jeżeli tak, to w takim razie poproszę o informację o tej przeprowadzonej kontroli i wynikach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Bardzo proszę, Pan Dyrektor. A może ktoś jeszcze ma jakieś pytania? Nie ma pytań.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Tomasz Wróblewski: Szanowni Państwo, Panie Radny, kontrola cały czas trwa. Jeżeli będą wyniki, zostaną one przedstawione Państwu.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Bardzo dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. W związku z tym, że nie ma więcej pytań uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 10.

Sprawozdanie za 2020 rok z wykonania Uchwały nr XXXVII/270/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2005 r. w sprawie określenia zasad wnoszenia wkładów, a także obejmowania, nabywania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Województwo Lubuskie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali był obecny Pan Dyrektor Filipczak. Bardzo proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Przewodniczącego Marka Cieślaka.

Sprawozdanie za 2020 rok z wykonania Uchwały nr XXXVII/270/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2005 r. w sprawie określenia zasad wnoszenia wkładów, a także obejmowania, nabywania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Województwo Lubuskie stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są jakieś pytania i uwagi do przedstawionego sprawozdania? Jeżeli nie ma uważam, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 11.

Sprawozdanie z realizacji „Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020” w 2020 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali jest obecny Pan Jakub Piosik – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze. Ale najpierw opinia Komisji Zdrowia, Rodziny. Pani Anna Chinalska.

Sprawozdanie z realizacji „Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014-2020” w 2020 roku stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisji przyjęła sprawozdanie pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są jakieś uwagi i zapytania do przedstawionego sprawozdania? Nie ma. W związku z tym uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 12.

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020 i rekomendacje na 2021 rok dla województwa lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali dalej jest obecny Pan Dyrektor Piosik. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny.

Informacja nt. oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2020 i rekomendacje na 2021 rok dla województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisji pozytywnie zaopiniowała ocenę zasobów pomocy społecznej.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są uwagi i zapytania do tej oceny? Nie ma. Uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 13.

Sprawozdanie z realizacji w latach 2019-2020 „Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Lubuskiego na lata 2017-2020”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali jest obecny Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. O przedstawienie opinii Komisji Kultury poproszę Panią Marię Jaworską.

Sprawozdanie z realizacji w latach 2019-2020 „Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Lubuskiego na lata 2017-2020” stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zaopiniowała sprawozdanie pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są zapytania, uwagi do przedstawionego sprawozdania? Jeżeli nie ma uznaję, że Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań własnych gmin i powiatów z zakresu nawadniania boisk piłkarskich – druk nr 467/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali jest obecny Pan Andrzej Gembara – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja zaopiniowała projekt pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi i zapytania do przedstawionego projektu?

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ja mam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, ja od pewnego czasu analizuję uchwały, które są przygotowywane też do zatwierdzenia przez Sejmik pod kątem równomierności wydatkowania środków na terenie województwa lubuskiego, biorąc pod uwagę zadania publiczne. Taką analizę robię i będę robiła w przyszłości. To obiecałam też wyborcom, myśląc o interesie też mieszkańców małych miejscowości. Ja nie wspomnę o wnioskach, które wcześniej wyciągnęłam, ale chciałabym pod tym kątem, żebyśmy spojrzeli właśnie na nawadnianie boisk piłkarskich. I mam wrażenie, że tego równomiernego wydatkowania środków w skali geograficznej – niestety, ale jeżeli chodzi o te propozycje – nie ma. I chciałabym wiedzieć właśnie dlaczego te gminy, a nie inne, dostały tą pomoc? Czy to był konkurs? Czy to były najlepsze gminy? Czy może najbardziej aktywne? To jest moje pytanie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne pytania? Jeżeli nie ma, to proszę Pana Marszałka o odpowiedź.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Stanisław Tomczyszyn: Bardzo dziękuję. Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, oczywiście, że to jest konkurs. Na konkurs była przeznaczona kwota 300 tys. zł. Do 30 tys. zł mogła gmina uzyskać. I oczywiście tam kilka gmin odpadło ze względów formalnych, itd. Tu nikt się nie kieruje jakimiś geograficznymi usytuowaniami, tylko potrzebami. Więc tutaj te potrzeby na południu województwa może były większe, ale widzę z tego – jak tam Państwo spojrzycie – 11 gmin otrzymało to wsparcie, bo jeszcze się jakby ta 11-sta gmina załapała, bo były troszkę mniejsze dofinansowania. I kilka gmin jest też z tzw. północy. Nigdy się tym nikt z nas nie kieruje, natomiast kierujemy się jakością tych wniosków, które otrzymaliśmy. Jak Pani Przewodnicząca zechce, to możemy się cofnąć do ubiegłego roku i tak dalej, możemy taką mapkę zrobić, porównać i wtedy

Pani otrzyma pełen obraz. Ten obraz na dzień dzisiejszy wygląda tak, jak tutaj jest przedstawiony pod obrady sesji Sejmiku. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję. Także proszę spełnić tę wolę, którą Pan dzisiaj przedłożył dla Pani Radnej i wszystkich pozostałych radnych. Pan Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Tutaj akurat, jak Pan Marszałek wspomniał, wniosków było od 26 gmin. My, jako samorząd, nie wiemy jakie gminy złożą wnioski o dofinansowanie. W tej chwili te 300 tys. zł zostało podzielone nie według geograficznego przełożenia, tylko tych wniosków najlepszych. I z drugiej strony też tak przyglądamy się wnioskowi, gdzie jest dużo boisk piłkarskich w danej gminie, bo w jednej gminie są dwa kluby piłkarskie, w innej jest osiem. I też wiadomo, jeśli chodzi o samorząd, utrzymanie tego wszystkiego, to są środki znacznie większe i te punkty dodatkowe też są za to, gdzie tych boisk jest więcej. Analizując z tych 11-stu wniosków, które zostały pozytywnie zaopiniowane, to procentowo najlepiej wyszło w powiecie wschowskim, bo tam dostała Gmina Wschowa i Gmina Sława. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś uwagi do projektu uchwały? Jeżeli nie ma, to przechodzę do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem takiej uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk „T”. Kto jest przeciw – „N”. Kto się wstrzymał – „?”. Pani Beata Kulczycka? Proszę zakończyć głosowanie.

26 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/453/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań własnych gmin i powiatów z zakresu nawadniania boisk piłkarskich stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Ja prowadzę z przyczyn formalno-prawnych.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami pn. „Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2021-2024” – druk nr 469/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Na sesji obecny jest Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Kto z Państwa jest za, proszę o podniesienie ręki, naciśnięcie zielonego przycisku. Kto jest przeciw – czerwony przycisk z literką „N”. Kto się wstrzymał – niebieski przycisk „?” Dziękuję.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/454/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami

pn. „Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2021-2024” stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Punkt 15a.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej przez Województwo Lubuskie jednostkom samorządu terytorialnego w związku z COVID-19 – druk nr 483/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali obecny jest Pan Jakub Piosik – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia i Rodziny proszę Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi i zapytania? Proszę o zgłoszenia. Jeżeli nie ma, przechodzimy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę przycisnąć przycisk „T”, kto przeciw – „N” i kto się wstrzymał – niebieski „?”.
28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.
Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/455/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej przez Województwo Lubuskie jednostkom samorządu terytorialnego w związku z COVID-19 stanowi załącznik nr 88 do protokołu.

Punkt 15b.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 484/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Na sali jest Pan Jakub Piosik. Opinia Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Opinia Komisji Budżetu i Finansów?

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi? Nie ma. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za – przycisk „T”, kto jest przeciw – „N”, kto się wstrzymał – niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, o wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/456/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy

o dofinansowanie robót budowlanych na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy stanowi załącznik nr 93 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Międzyrzecz prowadzenia części zadania publicznego w zakresie dróg publicznych – druk nr 466/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Na sali jest Pan Sławomir Kotylak – Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 94 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 95 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi. Nie ma. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za – zielony, kto przeciw – czerwony, kto się wstrzymał – niebieski. Cieślak? Jędrzejczak? Kończymy głosowanie.

27 radnych za, 0 przeciw, o wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 96 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/457/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Międzyrzecz prowadzenia części zadania publicznego w zakresie dróg publicznych stanowi załącznik nr 97 do protokołu.

Punkt 17a.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Krzeszyce prowadzenia części zadania publicznego w zakresie dróg publicznych – druk nr 485/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Pan Kotylak jest obecny. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 98 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 99 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Wystąpienia klubowe czy są. Nie ma. Czy ktoś ma z Państwa Radnych uwagi czy zapytania? Nie ma. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za – zielony, kto przeciw – czerwony, kto się wstrzymał – niebieski. Kościk, Muzyka. Dobrze. Kończymy głosowanie.

28 radnych za, 0 przeciw, o wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 100 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/458/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Krzeszyce prowadzenia części zadania publicznego w zakresie dróg publicznych stanowi załącznik nr 101 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości stanowiących własność Gminy Zwierzyn – druk nr 470/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Na sali jest obecny Pan Roman Bąk – Dyrektor Departamentu Geodezji. Proszę o opinię Komisji Gospodarki Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 102 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Pozytywna opinia komisji.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 103 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Dziękuję bardzo. Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś ma jakieś uwagi z Państwa Radnych i zapytania? Nie ma. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymujący się – niebieski. Małgorzata Paluch, Anna Synowiec?

28 radnych za, 0 przeciw, o wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 104 do protokołu.

Uchwała Nr XXXVIII/459/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości stanowiących własność Gminy Zwierzyn stanowi załącznik nr 105 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 471/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Na sali obecna jest Pani Alicja Woźniak – Skarbnik. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 106 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja zaopiniowała projekt pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 107 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi, zapytania? Nie ma. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za – zielony, kto przeciw – czerwony, wstrzymujący się – niebieski. Maciuszonek, Mrozek, Kulczycka. Dziękuję. 27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania. Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 108 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/460/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej stanowi załącznik nr 109 do protokołu.

Punkt 20.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2021 rok – druk nr 472/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Panią Skarbnik proszę o przedstawienie autopoprawki.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 110 do protokołu.

Skarbnik Województwa Lubuskiego Alicja Woźniak: Na posiedzeniu Zarządu w dniu dzisiejszym Zarząd przyjął autopoprawkę do projektu uchwały Sejmiku w sprawie dokonania zmian budżetu Województwa Lubuskiego. Autopoprawka dotyczy zmian w załączniku nr 2, 3 oraz w uzasadnieniu. Jest to zmiana między paragrafami: zmniejsza się § 278 w dziale „Ochrona zdrowia. Programy polityki zdrowotnej”. § 278 nosi nazwę: „Dotacja celowa przekazana z budżetu JST na dofinansowanie realizacji zadań w zakresie programów polityki zdrowotnej”,

o 1 mln zł zwiększa się ten sam dział, ten sam rozdział, tyle tylko, że § 271 zostaje wywołany. Jest to „Dotacja celowa na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących w kwocie 1 mln zł”. Jeśli chodzi o uzasadnienie, to ten 1 mln zł to są wydatki, które dotyczą zabezpieczenia środków na udzielenie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji programów polityki w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat. Autopoprawka nie skutkuje zmianą w WPF-ie. Państwo już słyszałam, że na serwerach macie zamieszczoną autopoprawkę i projekt z autopoprawką. I bardzo proszę o przyjęcie przedłożonego projektu, dotyczącego zmian w budżecie wraz z autopoprawką.

Autopoprawki Zarządu stanowią załącznik nr 111 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 112 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dziękuję bardzo. Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi do przedstawionej uchwały? Jeżeli nie ma, to przechodzimy do głosowania. Kto jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, głosujemy z autopoprawkami przedłożonymi.

23 radnych za, 2 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 113 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/461/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2021 rok stanowi załącznik nr 114 do protokołu.

Punkt 21.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2021-2033 – druk nr 473/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Na sali obecna jest Pani Skarbnik Alicja Woźniak. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Komisji Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 115 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Komisja zaopiniowała projekt pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 116 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2021-2033 – druk 473, poddaję pod głosowanie. Przycisk zielony „T” na za, przycisk czerwony... Dziękuję.

21 radnych za, 0 przeciw, 8 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 117 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/462/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2021-2033 stanowi załącznik nr 118 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej – druk nr 465/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Na sali jest obecny Pan Dyrektor Tomasz Wróblewski. Proszę o przedstawienie Komisji Zdrowia Rodziny i Spraw Społecznych Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 119 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 120 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka. Czy są wystąpienia klubowe? Czy są jakieś uwagi do projektu uchwały, czy zapytania?

Opinia Komisji Budżetu i Finansów (pozytywna) stanowi załącznik nr 121 do protokołu.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ja się zgłaszam.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: My na temat tego programu dyskutowaliśmy bardzo dużo na komisji zdrowia. Pan Dyrektor przekazał nam informację, dlaczego tak mała kwota z tego miliona, który został przeznaczony,

została wykorzystana przez gminy. Pani Przewodnicząca pozwoli, że w imieniu naszej komisji poprosimy Państwa, żeby być sojusznikiem takiego pomysłu, żeby jeszcze raz ten konkurs ogłosić, a my wszyscy, żebyśmy zaprzyjaźnionym gminom jednak sugerowali, że warto ubiegać się o te pieniądze, bo zostało prawie chyba 700 tys. zł, a być może trzeba będzie w przyszłości większe pieniądze na to przeznaczyć. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze ma jakieś uwagi, opinie? Jeżeli nie ma, to przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały proszę zielony, przeciw – czerwony, wstrzymujący się – niebieski.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 122 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/463/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej stanowi załącznik nr 123 do protokołu.

Punkt 22.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego – druk nr 468/21.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Na sali jest obecny Pan Sławomir Kotylak. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 124 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 125 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:
Komisja Budżetu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 126 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś ma uwagi lub zapytania? Nie ma. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 127 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/464/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego stanowi załącznik nr 128 do protokołu.

Punkt 23.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 474/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 129 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Pan Waław Maciuszonek zrezygnował z członkostwa w Komisji Budżetu i Finansów. Zmiany w składzie przedstawia się tam jak w załączniku niniejszej uchwały. Czy są wystąpienia klubowe w związku z tym? Czy są jakieś uwagi? Jeżeli nie, to przychodzimy do głosowania. Kto jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski. Helena Hatka.

29 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 130 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/465/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji stanowi załącznik nr 131 do protokołu.

Punkt 24.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Komisji doraźnej ds. Klimatu – druk nr 475/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 132 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Z komisji zrezygnowała Katarzyna Beata Kulczycka i Pan Waław Maciuszonek. W związku z tym, zasadne jest podjęcie uchwały ze zmianami, które nastąpiły w związku z tymi rezygnacjami. Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa ma jakieś uwagi, zapytania? Jeżeli nie, to przystępujemy do głosowania. Kto jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski.

26 radnych za, 0 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 133 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/466/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Komisji doraźnej ds. Klimatu stanowi załącznik nr 134 do protokołu.

Punkt 24a.

Podjęcie uchwały w sprawie przekazania skargi organowi właściwemu do jej rozpatrzenia – druk nr 486/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 135 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli:

Na sesji obecna jest Pani Anna Synowiec – Przewodnicząca Komisji. Czy są wystąpienia klubowe? Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi, zapytania? Jeżeli nie, to przechodzimy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 136 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/467/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie przekazania skargi organowi właściwemu do jej rozpatrzenia stanowi załącznik nr 137 do protokołu.

Punkt 25.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Katarzynie Brzeźniakiewicz-Janus „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 479/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 138 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi, zapytania? Nie ma. Przechodzimy do głosowania. Kto jest „za” przycisk zielony, „przeciw” czerwony, „wstrzymał się” niebieski. Marcin Jabłoński.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 139 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/468/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie nadania Katarzynie Brzeźniakiewicz-Janus „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 140 do protokołu.

Punkt 26.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Romanowi Kołodziejczakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 480/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 141 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Czy są uwagi lub zapytania ze strony Państwa Radnych? Jeżeli nie ma, przechodzimy do głosowania. Kto jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 142 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/469/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie nadania Romanowi Kołodziejczakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 143 do protokołu.

Punkt 27.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Grzegorzowi Piotrowi Rutkowskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 481/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 144 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Czy są jakieś uwagi i zapytania do projektu uchwały? Jeżeli nie, to przechodzimy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem uchwały – zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 145 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/470/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie nadania Grzegorzowi Piotrowi Rutkowskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 146 do protokołu.

Punkt 28.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Robertowi Rudiakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 482/21.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 147 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi, zapytania? Przechodzimy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski. Beata Kulczycka.

28 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 148 do protokołu.

Uchwała Nr XXXIII/471/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie nadania Robertowi Rudiakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 149 do protokołu.

Punkt 29.

Przyjęcie protokołów z XXXI i XXXII sesji Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Przypominam, że protokoły z tych 2 sesji są dostępne do wglądu na serwerze. Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołów nie zostały zgłoszone przez Państwa uwagi. Przyjęcie protokołu z XXXI sesji Sejmiku poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę przycisnąć przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 150 do protokołu.

Przyjęcie protokołu z XXXII sesji Sejmiku poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za – przycisk zielony, przeciw – czerwony, wstrzymał się – niebieski. Bogusław Motowidółko.

27 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Ja oddaję głos Panu Przewodniczącemu i dziękuję.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 151 do protokołu.

Punkt 30.

Sprawy różne.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Szanowni Radni, nie wiem jak odbieracie ten eksperyment z przekazaniem przewodniczenia Sejmikowi przez opozycję. To nie chodzi o to, jak było prowadzone, ale mam takie swoje przemyślenia. Ja nie mówię o prowadzeniu, ale o całej tej debacie. Daję jeszcze do przemyślenia. Tak, jak umawialiśmy się na spotkaniu z przewodniczącymi klubów, z prezydium, z przewodniczącymi komisji, daję do przemyślenia z prośbą, o jakieś refleksje. Bo wydaje mi się, że nie jest do końca celowe, żebyśmy, nie wiem ile żeśmy rozmawiali: 2-3 godziny, w których jakby wszyscy wiemy jak będziemy głosowali. Czy już niektórzy radni wcześniej jakieś swoje deklaracje składali. Nie wiem, czy jest do końca sens, aż tyle debatować, zwłaszcza, że ta dyskusja jest trochę, tak bym powiedział różna, mało merytoryczna. Ja oczywiście nie jestem od tego żeby oceniać. Myślę też, że nie jest do końca przyjemne jak ktoś mówi, a mało kto słucha. Dla dwóch stron to nie jest przyjemne – i dla tego co mówi, bo to brak szacunku i dla tych pozostałych. Po tylu godzinach, to ta percepcja jest gdzieś jest chyba mniejsza i dlatego proszę o przemyślenie. Bo wydawałoby mi się, że można by to wszystko jeszcze usprawnić i rozmawiać bardziej konkretnie. Nie poddaję się i cały czas myślę, że w jakiś sposób uda się znaleźć jakieś porozumienie dla wszystkich klubów, oczywiście pamiętając o tym, że opozycja ma swoje prawa, koalicja ma swoje prawa. Ale mimo wszystko, żeby to było troszeczkę inaczej. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Proszę o zgłoszenia. Proszę Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, jak ma być to nowe, to ja bym prosiła, żeby wrócić do takiej zasady, aby część pytań można było zadać bezpośrednio na sesji i bezpośrednio na sesji uzyskać odpowiedź. Wydaje mi się, że zupełnie niepotrzebnie brniemy w pisanie do siebie, bo jest to zbędne. Marszałkowie województwa odpowiadają za określone sektory i myślę, że na proste pytania, niewymagające ani namysłu, ani jakiejś szczegółowej wiedzy, można odpowiedzieć. Nauczyliśmy się tylko pisać, a niekiedy trzeba pisać trzykrotnie w jednym temacie. W związku z tym, to taka prośba. Wróćmy do tej formuły, która była przed pandemią, że podczas punktu zapytania i interpelacje, można złożyć zwykle proste pytanie i uzyskać odpowiedź. Druga rzecz, to podczas debaty, która trwa nad projektami uchwał, to Panie Przewodniczący, ja bym nie chciała, żebyśmy przemknęli jak Pendolino i nie zadawali pytań, ale żeby marszałkowie odpowiadali podczas tej debaty, a nie asekurowali się mówiąc, że odpowiemy Pani/Panu na piśmie. W związku z tym, taka prośba. Od tego jest parlament wojewódzki, o którym bardzo często członkowie Zarządu mówią, po to żeby w nim mówić, od słowa „parle”. W związku z tym uważam, że krytyczna ocena dotycząca tutaj debaty, kiedy sesje odbywają się przecież nie częściej niż raz na miesiąc, a tutaj ten rok, który mamy, to tak naprawdę co drugi miesiąc praktycznie: w grudniu była, potem w lutym, teraz mamy w czerwcu, będzie we wrześniu. Tak bardzo się nie przepracujemy uczciwie mówiąc, a czasami należy zadać pytanie i uzyskać odpowiedź. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Wacław Jan Maciuszonek:

Czy ktoś jeszcze ma jakieś sprawy? Szanowni Państwo, kolejna sesja Sejmiku odbędzie się 6 września o godz. 11:00 i myślę że już po sesji zorganizujemy, bo takie przynajmniej były głosy, ja mówią o tym spotkaniu szkoleniowym, że to będzie już po. Ustalimy termin, to będzie po 6 września. Wracając do tego, co mówi Radna Mrozek, ja nie chcę nikomu akurat odbierać głosu. Z drugiej strony, jeżeli chodzi o pracę w Sejmiku, to myślę, że praca w Sejmiku, to nie są tylko i wyłącznie komisje i sesje. Możemy pracować, jeżeli ktoś ma tylko wolę i czas, to możemy pracować bardzo długo. Ja będę chciał tak zrobić, żeby, tak jak chce większość. Natomiast myślę, że tych odpowiedzi na pytania czy w formie takiej, że odpowiem na piśmie było bardzo mało. Ja osobiście dopilnowałem ostatnio, żeby te odpowiedzi były udzielane

nawet na piśmie, bo ich nie było. Tak jak mówiłem na spotkaniu z przewodniczącymi – jeżeli Państwo Radni macie jakieś uwagi do odpowiedzi, czy one są nie w terminie, czy one są nie na temat, to proszę o interwencję, o informację. Ja będą interweniował. Jeszcze raz pytam: czy są jeszcze jakieś sprawy? Czy ktoś chce zabrać głos w sprawach różnych?

Punkt 31.

Zamknięcie obrad XXXIII sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:
Szanowni Państwo zamykam obrady XXXIII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023. Dziękuję Radnym, parlamentarzystom i zaproszonym gościom za udział w obradach. Dziękuję.

Protokół sporządzili:

Natalia Szymborska-Lukasiewicz *N. Szymborska-Lukasiewicz*

Małgorzata Pieczyńska *Pieczyńska*

Ewa Węgierekiewicz-Bieniarz *Ewa Węgierekiewicz-Bieniarz*

Obrady prowadzili:

Przewodniczący Sejmiku

Waclaw Maciuszonek

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Mirosław Marcinkiewicz

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Tadeusz Ardelli